הארץ

85 אג' יום א' ט"ו בשבט תשמ"ז, 15 בפברואר 1987 VOL. 68/20611 FEBRUARY 15 1987

אם המעלית גורמת לכם צרות!
מודעה זו מיועדת לכם!
מומחים למעליות מהשורה הראשונה, יאבחנו את מצב מעליתכם, יספקו לכם חוות דעת אובייקטיבית ומקיפה על מצבה, תיפקודה ואיכות תחזוקתה. הבדיקות מיועדות לכל סוגי המעליות ושמלצות:
* למעליות בבתים מגורים
* למעליות הסובלות מריבוי תקלות
* למעליות לפני תום שנת האחריות.
* למעליות הנזקקות לשיפוץ.
* למעליות המשרתות ציבור רחב ועומדות בעומס עבודה רב.
* מתן חוות דעת משפטית.
לפרטים 03-416361
אפיק — יועצים לשרות מעליות בע"מ

ארה"ב נתנה לישראל מעמד "בעלת־ברית מחוץ לנאט"ו"

שולץ ווינברגר דיווחו על כך לפרס ורבין עוד לפני צאתו של שמיר לארה"ב
● רק לארבע מדינות אחרות מעמד כזה: מצרים, יפאן, אוסטרליה ודרום קוריאה
● מקנה לישראל אפשרות לחוזים בכ־300 מיליון ד' בשנה, בעיקר במחקר ופיתוח

מאת עקיבא אלדר

ישראל היא אחת מחמש מדינות במעמד של "בעלת-ברית של ארה"ב שאינה חברה בנאט"ו".

הודעה על כך מסרו שר החוץ ושר ההגנה של ארה"ב לוועדת החוץ ולוועדה לכוחות המזוינים בקונגרס האמריקאי. השניים דיווחו על כך לעמיתיהם בירושלים, שמעון פרס ויצחק רבין, עוד לפני ביקורו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, בארה"ב.

הבטחה להעניק לישראל מעמד של בעלת ברית שאינה חברה בנאט"ו ("נאטו־אוציה") ניתנה בשיחות שקיים בארץ סגן הנשיא, ג'ורג' בוש, ביוני אשתקד.

מעמד דומה ניתן עתה במקביל גם למצרים, ובכך מצטרפות שתי המדינות מהמזרח התיכון ליפאן, לאוסטרליה ולדרום קוריאה.

המעמד החדש מקנה לישראל אפשרות לחוזים בהיקף של 300־200 מיליון דולר לשנה, בעיקר בתחומי המחקר והפיתוח.

הדבר יאפשר למפעלי התעשיה הבטחונית, רפא"ל ומכוני מחקר ישראליים, להיכנס לפרוייקטים חדשים ובמקרים מסוימים אף להיחלץ ממשברים הפוקדים אותם.

ערב מסע שמיר לארה"ב: החריף משבר הקואליציה

תנועת החרות: פרס ושרי העבודה מנסים לחבל במסע ● מפלגת העבודה: חרות נוהגת בחוסר אחריות — על רקע מלחמת המחנות בתוכה ● המשבר הפנימי בישראל גורם מבוכה בממשל האמריקאי

מאת אילן שחורי ועקיבא אלדר

ערב יציאתו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, לארצות הברית, הוחרפה ביותר המחלוקת בין הליכוד והמערך. תנועת החרות האשימה אמש את מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, ושרי מפלגת העבודה בחתרנות ובכוונה לפגוע ולחבל במסעו של ראש הממשלה. מפלגת העבודה האשימה אמש את תנועת החרות בפגיעה בסגנון האלמנטרי המחוייב מקיומה של ממשלת האחדות הלאומית, ובהתנהגות בלתי אחראית ובלתי ממלכתית.

הודעת חרות מבקרת בחריפות את התנהגות שר החוץ שמעון פרס ושרי המערך, ערב נסיעת ראש הממשלה לארצות הברית. בהודעה הודגש, כי פרס ומפלגת העבודה, גילו שוב את פרצופם האמיתי. "פרס מגלה עצבנות וחוסר שקט באופן בלתי נילאה, כנגד מסעו של ראש הממשלה יצחק שמיר לארצות הברית, הגיע הזמן שפרס יפסיק עם העלילות והזה האופי, המניעים קודם כל באמביציות שלו עצמו" — נאמר בהודעת תנועת החרות.

בתגובה "אמרה" אמש דוברת מפלגת העבודה, כי הודעת חרות מוכיחה שוב את מה שאמר פרס בדבר פגיעה בסגנון האלמנטרי המחוייב על קיומה של ממשלת האחדות הלאומית. דוברת העבודה הדגישה, כי בנאומו בסוף השבוע הדגיש פרס שלוש מטרות שממשלה חייבת לתמוך בהן: אי החזרת האינפלציה, קידום תהליך השלום וסגנון של אחדות. "הליכוד בהתנהגותו הבלתי אחראית ובלתי ממלכתית, פוגע בשלוש מטרות אלה גם יחד. ההתנגדות של תנועת החרות והודעותיה ניתנות להסבר רק על רקע מלחמת מחנות בתנועת החירות", אמרה הדוברת.

בינתיים, ממתינים בארה"ב לתוצאות שיחתו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, השבוע, עם שר החוץ, ג'ורג' שולץ, על מנת להחליט על מועד יציאתו של עוזר שר החוץ, ריצ'רד מרפי, למסע דילוגים לקידום נושא הוועידה הבינלאומית. מקורות יודעי דבר אישרו, כי מרפי אמור לבוא בקרוב לאיזור, אולם ארה"ב הודיעה לישראל, כי כל פעילות בנושא הוועידה מותנית בהסכמת הצדדים באיזור.

המשבר הפנימי בישראל גורם למבוכה בממשל האמריקאי לקראת ביקורו של שמיר, מה גם שבמכתב תשובה לשולץ מדגיש ראש הממשלה אך ורק את הצורך להביא למו"מ ישיר עם ירדן.

בשיחה שקיים ביום רביעי עם שמיר הבהיר לו שר החוץ שמעון פרס כי גורל ממשלת האחדות תלוי בעמדה שיציג בשיחותיו עם ראשי הממשל בנושא הוועידה הבינ"ל.

מקורבי שמיר אמרו אמש, כי בדעתו להיות נחרץ בעניין זה, למרות שהוא ער להשלכות שיהיו לכך בישראל. נודע, כי מסיבה זו נמנע שמיר מלמסור לפרס את מי מבין ארבעת מועמדיו לשגריר בארה"ב הוא מעדיף. שמיר חושש למצוא עצמו בממשלת מעבר או בממשלה צרה עם שגריר מאנשי המערך.

הממשלה תתבקש הבוקר לאשר את נסיעתו של שמיר לארה"ב. ראש הממשלה ייצא הלילה למסע של תשעה ימים בוואשינגטון, ניו יורק ולוס אנג'לס.

עזרה איזורי מוסרת "הארץ" לענייני כלכלה מוסרת: סיעת המערך חזרה והודיעה, כי לא תצביע בעד אישור התקציב בקריאה ראשונה בכנסת, מאחר וסיעת הליכוד טרם חתמה על הסכם הפשרה שגיבש יו"ר הנהלת הקואליציה, ח"כ רפי אדרי, ושר האוצר, משה נסים.

בראיון ל"הארץ": ראש ממשלת אירלנד: ישראל מפריעה ליוניפי"ל

מאת שאול צדקא

דבלין (מיוחד ל"הארץ"). ראש ממשלת אירלנד, ד"ר גארט פיצג'ראלד, מאשים בראיון מיוחד ל"הארץ" את ישראל, בהפרעה לפעולות השיטור של כוחות יוניפי"ל בדרום־לבנון.

"ישראל אינה מעריכה את העבודה שעושות המדינות התורמות חיילים לאזור, והגיע הזמן שתניח לאו"ם לבצע את מלאכתו".

פיצג'ראלד, הנמצא בעיצומה של מערכת בחירות בארצו, תקף את ישראל גם על הסיוע שהיא מגישה לצד"ל, והביע אי־אמון בהסברים שנתנה עד כה לנסיבות הריגתו של החייל האירי בידי צד"ל. "ההתקפה לא היתה טעות", אמר, וקרא לישראל לסגת לגבול הבינלאומי ולהניח לכוח השלום להגן עליה מפני התקפות על תחומה.

(הראיון המלא בעמוד 7)

רבין לדרורי: לא נזיפה, רק הערה

מאת ראובן פדהצור

האלוף אמיר דרורי נפגש ביום שישי בצהריים, לפי בקשתו, עם שר הביטחון, יצחק רבין. סגן הרמטכ"ל ביקש להביע דעתו בגנות הפרסומים בכלי התקשורת, שלפיהם נזף בו השר על הדברים שאמר על תהליך בחירת הרמטכ"ל.

האלוף דרורי הדגיש לפני שר הביטחון, כי הפרסומים האלה הם בדיוק ההוכחה לדיס־אינפורמציה המגיעה, לדעתו, לעיתונות, והמזיקה כל כך, שאליה התייחס כאשר דיבר על הנזק בתהליך בחירת הרמטכ"ל.

שר הביטחון הסביר לאלוף דרורי, כי לא הוא שיזם את הפרסומים, והבהיר כי לא היתה נזיפה, אלא הערה של השר לאלוף. זאת משום שנזיפה היא אקט משפטי, ובמקרה זה לא היה משפט.

כל עובד בחברת חשמל יקבל מענק התייעלות: 1950 ש"ח

מאת אלי אלעד

חברת החשמל עומדת לחלק לעובדיה מענקי התייעלות בסך כ־19 מיליון שקל.

כל עובד בחברה יקבל מענק של 1950 שקל, והפנסיונרים יקבלו מענקים לפי אחוז הפנסיה המשולמת להם. בסך הכל יזכו במענקים כעשרות אלפים עובדים וגימלאים של חברת החשמל.

המענקים עדיין טעונים אישור של מועצת המנהלים. הם באים בנוסף על תוספות שכר של 20% שניתנו בחברה.

תשלום המענקים נעשה במסגרת הנחיות שהוציא בשעתו האוצר לשלם תוספות מפעליות בחברות ממשלתיות רווחיות, שמאזניהן מראים על התייעלות.

בת 11 תלתה עצמה

(ש). ילדה בת 11, תלמידת כיתה ה', ממושב גאולים שליד נתניה, מתה אתמול בנסיבות טרגיות: סמוך ל־4 אחר הצהריים היא נמצאה בחצר הבית בידי בני דודה כשחבל כרוך סביב צווארה.

בני המשפחה הזעיקו צוות טיפול נמרץ של מד"א, והוא ניסה יותר מחצי שעה להחיותה, אך לשווא.

דובר משטרת מרחב השרון פקד עמנואל מילר מסר, כי מדובר במעשה התאבדות.

במושב גאולים שרר מתח רב עקב פרסום הידיעה. זעם ועויינות הופנו כלפי עיתונאים.

ככל שנודע לכתבת עתי"ם, היתה הילדה שרויה במשבר נפשי. היא התגוררה אצל אמה, עם אחותה, בת 15, עקב גירושי הוריה לפני שנתיים. לאחר מות סבתה, הרבתה לדבר על מותה.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

בקשה לייקר החשמל ב־6%; לא צפוי ייקור דלק לרכב

התייקרות החשמל תגרום עליה של 0.15%—0.2% במדד מארס
● האוצר מעכב התייקרויות אחרות למנוע החמרת האינפלציה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת המעקב, בראשות מנכ"ל משרד האוצר, עמנואל שרון, תתבקש לאשר בישיבתה היום את ייקור החשמל ב־6 אחוזים.

אם תאושר ההתייקרות, יהיה מחיר קילוואט שעה לצרכן ביתי — 10 אגורות. ההתייקרות תביא לידי עליה של 0.15% — 0.2% במדד המחירים לצרכן במארס.

ההמלצה לייקר את החשמל נובעת מדיונים בין ראשי משרד האנרגיה

(סוף בעמוד 2 טור 5)

כוחות הבטחון אתמול במג'דל שאמס, במהלך פיזור ההפגנה. (צילום: אביהו שפירא, "חדשות")

"בדם ואש נפדה הגולן" — קראו מתפרעים בכפרי הדרוזים בגולן

8 שוטרים נפצעו, 11 תושבים נעצרו ● ההתפרעויות — במלאת 5 שנים להחלטת ישראל לספח הגולן ולחלק תעודות זהות לדרוזים ● נמשכו הפרות הסדר ביהודה ושומרון

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

שמונה שוטרים ואנשי מג"ב נפצעו ו־11 דרוזים נעצרו אתמול בצפון הגולן, בסדרת תקריות בין שוטרים ואנשי משמר הגבול לבין מאות תושבים דרוזים, רובם צעירים, אשר התפרעו בכפרי הדרוזים במלאת חמש שנים להחלטת ישראל לספח את הגולן ולחלק תעודות זהות לדרוזים. המשטרה מתכוונת לעצור דרוזים נוספים, שעל פי החשד השתתפו בהתפרעויות ובהפגנות הבלתי חוקיות.

אתמול בשעות הבוקר החלו מאות מתושבים להצטופף בכיכר של מג'דל שאמס. הם החלו צועדים בסימטאות הצרות של העיירה, תוך שהם זועקים "בדם ואש נפדה את הגולן", "הגולן סורי", "הלאה הכיבוש ויחי הנשיא אסד". כוח גדול של שוטרים בראשותו של מפקד משטרת מרחב הגליל, ניצב־משנה יעקב גנות, החל מפזר את ההפגנה. השוטרים השתמשו בגאז מדמיע, ובאלות. הם נעזרו בשמונה סוסים ולוו בחול"מים ובמכוניות לפיזור הפגנות.

נכבדים ואנשי דת דרוזים הוצבו בין השוטרים לבין התושבים, והבטיחו לקציני המשטרה הבכירים כי יפעלו להרגעת הרוחות. לאחר כמה שעות של הפגנות והתפרעויות השתרר שקט מתוח בכפרי הדרוזים בגולן.

במקביל הוציא אלוף פיקוד הצפון, האלוף יוסי פלד, צו סגירה, לפיו נאסר על הדרוזים בגולן לגשת ולהפגין ב"גבעת הצעקות" בצפון רמת־הגולן. חיילי צה"ל ניצבו במקום ומנעו מן התושבים להגיע לגבעה.

הפרות סדר בעזה

מאת אודי ניר, סופר "הארץ"

בעזה המערבית נמשך אתמול גל הפרות הסדר. בכמה מקומות הושלכו אבנים, הובערו צמיגים והוצבו מחסומי אבנים.

באוניברסיטת חברון, שבה היו הפרות סדר במהלך הימים האחרונים, נעצרו 18 סטודנטים שנחשדו ביידוי אבנים ובהתפרעות. המעצר התבצע בעקבות הפגנה של כמה עשרות תלמידים שהציבו מחסומי אבנים, הציתו צמיגים והשליכו אבנים ליד המכללה. שני כלי רכב ישראליים נפגעו מהאבנים. כוחות הביטחון השתמשו בגז מדמיע כדי להרחיק את המפגינים לתוך תחומי הקמפוס, וכיתרו אותו. רק לפנות ערב הותרו התלמידים לבתיהם.

בשכם נעצרו שני צעירים שהשליכו אבנים על סיור של משמר הגבול במרכז העיר. סיור של צה"ל נרגם באבנים גם במרכז בית לחם. בעיר רמאללה, שם הוקמו מחסומי אבנים והושלכו אבנים, פגעה אבן בקצין צה"ל שהיה עסוק בפיזור המפגינים בגז מדמיע. הקצין נפצע קל.

ברחבת מסגד "אל־אקצא" בירושלים התקיימה ביום שישי תהלוכה בהשתתפות מאות מתפללים, שערכו הפגנת הזדהות עם הפלשתינים הנצורים במחנות הפליטים בלבנון. התהלוכה, שהחלה בסיומה של תפילת יום השישי, הפכה עד מהרה להפגנה נגד המלך חוסיין והנשיא אסד. המשתתפים התקבצו סביב האנדרטה לזכר חללי הטבח במחנות סברה ושאתילה בפאתי רחבת הר הבית, קראו סיסמאות ושרו שירים פלשתיניים לאומיים. כוחות הביטחון לא התערבו.

בשולי ההפגנה, נשא ראש המועצה המוסלמית העליונה השיח סעד א־דין אל־עלמי והביע התנגדות נחרצת להסיר את האנדרטה לחללי סברה ושאתילה מתחומי הר הבית.

9000 עובדי מינהל ומשק בקופ"ח פותחים היום בשביתה של יומיים

שוקלים להאריכה לשבוע ● שיבושים חמורים ● בבתיה"ח ייעשו רק ניתוחים דחופים ולא יוגש מזון ● העובדים רוצים 13% תוספת שכר ● קופ"ח: ידינו כבולות בהסכמים

מאת דן סגיר
סופר "הארץ"

עובדי המינהל והמשק בבתי החולים ובמרפאות של קופת חולים הכללית, פותחים הבוקר בשביתה של יומיים, ושוקלים להאריכה לשבוע.

ישבתו כ־9000 עובדי מינהל, כוחות עזר, טבחאים, הנדסאים ועובדי דירוג מדעי החברה הזוזו, בכל מוסדות קופת חולים, חוץ מבתי החולים הגריאטריים.

צפויים שיבושים חמורים בפעולת מרפאות הקופה, ואף יתכן שחלק מהן לא ייפתחו כלל.

בבתי החולים של הקופה ("בילינסון", "מאיר" בכפר סבא, "כרמל" בחיפה, "העמק" בעפולה, "סורוקה" בבאר שבע, "קפלן" ברחובות ו"השרון" בפתח תקווה), יהיו שיבושים חמורים. לא יתבצעו ניתוחים שתוכננו מראש אלא רק ניתוחים דחופים, לא יוגש מזון לחולים, ייפגעו האספקה הסטרילית, שירותי מכבסות ושירותי מינהל.

דובר קופת חולים פנה אמש בקריאה אל בני משפחות החולים לבוא לבתי החולים לסייע בטיפול.

לדברי יו"ר ועד עובדי המינהל והמשק של קופ"ח, חיים ברנס, הוכרזה השביתה מפני שהעובדים לא קיבלו תוספת של 13 אחוז לשכרם, בדומה לעובדים אחרים של ההסתדרות הכללית. את התוספת, המכונה "תוספת כפיים", הוחלט לתת לכ־70 אלף עובדי ההסתדרות לפני שש שנים. לדבריו, עובדי המינהל והמשק של קופ"ח מקופחים לעומת עובדי ההסתדרות האחרים, וגם לעומת עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים.

לדבריו, אין מנכים משכר העובדים הממשלתיים חמישה אחוזים לפנסיה, ואילו משכר העובדים בקופת חולים מנכים לפנסיה בכל חודש.

חיים ברנס טוען כי בכ־80% מהמקצועות, העובדים הממשלתיים משתכרים יותר מעמיתיהם בקופ"ח. רק 20% משתכרים פחות — בשל השעות הנוספות ותוספת רכב.

בתגובה, מסר דובר קופ"ח שידי הנהלת הקופה כבולות בהסכמי השכר הארציים, ובהסכם של קופת חולים עם האוצר, ואין היא יכולה לתת כל תוספת שכר.

יושב משבר הטלוויזיה; יו"ר ועד הטכנאים הוצא לחופשה בלא תשלום

הוגש אישום נגד סווירי לביה"ד למשמעת של רשות השידור אך נראה שגם הוא יבוטל

מאת לילי גלילי

המשבר הנוכחי בטלוויזיה הגיע ככל הנראה לסיומו, לאחר שביום ו' באו ההסתדרות והנהלת רשות השידור להסכם, המבטיח את המשך השידורים.

הפגישה בין הצדדים, בהשתתפות נציגי הרשות היו"ר מיכה ינון, המנכ"ל אורי פורת וחבר הוועד המנהל ישראל פלג וההסתדרות — המזכ"ל ישראל קיסר, יו"ר האיגוד המקצועי חיים הברפלד, ויו"ר חטיבת הטכנאים וההנדסאים, זלמן שבקמן.

הצדדים הסכימו להיכנס לאלתר למו"מ מקיף שיימשך עד 60 יום, על הסכמי העבודה וההעסקה ברשות השידור. קיסר אף הבטיח את התערבותו האישית במקרים של קשיים במגעים. רשות השידור, מצידה, הסכימה להמיר את השעייתו של יו"ר ועד הטכנאים, ציון סווירי, בחופשה ללא תשלום, אך לא ויתרה על הגשת התלונה נגדו בבית הדין המשמעתי של עובדי הרשות.

לתקופת החופשה המיוחדת מובטח לסווירי תשלום שיהיה מקביל לשכרו הקבוע. שכר זה, ישולם ככל הנראה על ידי ההסתדרות. הסכם ביטול ההשעיה טעון דיון הוועד המנהל מחר, וכאשר יאושר סופית יבוטל גם המשך הדיון, הצפוי מחרתיים בבית הדין האזורי לעבודה. ברשות השידור העריכו אתמול, כי אווירת הבחירות המוקדמות השתררה בימים האחרונים, האיצה בהסתדרות ובהנהלה להגיע להסדר, ולהבטיח שקט תעשייתי בטלוויזיה.

בסוף השבוע חזרו הטכנאים בטלוויזיה לעבודה סדירה, אף שאין הם מרוצים מן ההסדר שהושג. במוצ"ש גם חזר ארצה מנהל הטלוויזיה חיים יבין, ששהה ביריד טלוויזיה במונטה קרלו בימי המשבר. יבין, שהיה אמור לצאת משם לכינוס נוסף באנגליה, הקדים את שובו ארצה לאור המצב בטלוויזיה.

דירקטוריון בנק לאומי ידון היום בתנאי השכר של המנכ"ל צדיק בינו

הערכה: יקבל 10—12 אלף ד' לחודש ● יהיה זכאי כנראה לבונוס אם תשופר הרווחיות

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מועצת המנהלים של בנק לאומי מתכנסת היום לישיבה נוספת, ועל סדר היום דיון בתנאי שכרו של המנכ"ל החדש, צדיק בינו, שייכנס לתפקידו מחר.

המועצה תדון בהמלצת הוועדה, בראשותו של יו"ר הדירקטוריון, ד"ר מאיר חת, על שכרו של המנכ"ל. בוועדה חברים ד"ר צבי זוסמן ואלישע שחמון. ההערכה במערכת הבנקאות היא, כי צדיק בינו יקבל שכר של 10 — 12 אלף דולר לחודש. שכרו בבנק הבינלאומי היה 10 — 11 אלף דולר לחודש.

ד"ר חת אמר אמש ל"הארץ" כי שכרו של המנכ"ל יפורסם לאחר שיוחלט עליו. בינו אמר בשבוע שעבר, כי שכרו יהיה נמוך מזה של המנכ"ל הפורש, מרדכי איינהורן, שהגיע, לאחר הקיצוץ, ל־15 אלף דולר לחודש. עם זאת, אמר כי לא יהיה זה לטובתה של מערכת הבנקאות, אם זו תתחיל לחפש מנהלים בגלל השכר הנמוך שהם דורשים.

לדעת בינו, שכר מנכ"ל בנק צריך להיות מתגמל, בין היתר, בתמורה להישגיו. ההערכה היא, כי בשנה הקרובה יבקש בינו לתת דוגמה אישית בשכר התחלתי נמוך יחסית, אך החוזה שלו יכלול כנראה סעיף בונוס, אם יעלה הבנק על דרך המלך וישפר באופן משמעותי את רווחיותו בזכות המנכ"ל.

בינו הגיע ביום שישי למקום עבודתו החדש, לרשותו הועמד אחד מחדרי ההנהלה, עד שיקבל את חדרו של המנכ"ל הפורש, מרדכי איינהורן.

תנאי הפרישה של איינהורן

יו"ר מועצת המנהלים של בל"ל יציע לדירקטוריון, כי הוועדה שהמליצה על תנאי שכרו של בינו תדון ותמליץ על תנאי פרישתו של איינהורן. על פי החוזה בין בנק לאומי לבין המנכ"ל הפורש מגיעים לאיינהורן פיצויים בסך 1.7 מיליון דולר ופנסיה חודשית של 17,500 דולר לחודש. נראה כי תנאי פרישתו של איינהורן ייקבעו לקראת פרישתו הרשמית מהבנק בעוד כשלושה חודשים.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: פרופ' גבריאל בן-דור, רקטור אוניברסיטת חיפה
על: התביעה להסיר ציור הקיר מעורר-המחלוקת בכניסה לאוניברסיטה
(עמ' 2)

★

יבואן רכב המחייב לקוח להסכים מראש לתוספת־מחיר — עובר על החוק
(עמ' 3)

★

פרופ' סאהארוב משתתף ב"פורום השלום" בחסות הקרמלין במוסקבה
(עמ' 5)

★

פגוע תאונה במפעל אלקטרוניקה יישלח להשתלת לב וריאה בלונדון
(עמ' 6)

★

למשטרה אין הוכחות למעורבות מהנדס החשמל במעשי אונס בדרום; יגישו נגדו כתבי אישום על תקיפת 2 צעירות שאינן מהדרום
(עמ' 6)

★

נחשפו 2 כנופיות פשע בגוש דן
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: בהיר עד מעונן חלקית. עדיין חם מהרגיל. הטמפרטורות:
● ירושלים: 20—8.
● תל־אביב: 22—22.
● חיפה: 23—12.
● באר־שבע: 25—8.
הגולן 21—9, צפת 16—7, טבריה 25—10, שומרון 20—9, נתב"ג 24—9, עזה 22—11, אילת 25—12.

שערי הדולר

	שער הדולר	השנוי בש"ח
יציג	1.6123	+0.0044
נטשים	1.9164	+0.0053
שוהר	1.5900	—

שער הסל

יציג	1.6695	+0.0062

בגליון זה 12 עמודים

עו"ש משופר
לבעלי מקצועות חופשיים

5 ימי אשראי חינם על תשלומי המע"מ
זכות למשיכת יתר של 1,500 ש"ח בריבית נמוכה
ניהול השבון חינם חוץ ממשיכת שיקים
פרטים נוספים בסניפים

מתן האשראי כנגד בטחונות כנהוג
סכום האשראי למעים מוגבל ל־150,000 ש"ח
עו"ש משופר מיועד לבעלי חשבונות פרטיים

פתח חשבון עוד היום ונצל החודש 5 ימי אשראי חינם על תשלום המע"מ

פתח חשבון גם בבינלאומי.

הבנק הבינלאומי הראשון

هكذا من الأصل

صكنا من الوحل

שלושה שהפגינו במוסקווה למען שחרורו של בגון נידונו למאסר

בין הנידונים – בנו של בגון • מפגינה הוכתה • 3 כתבים מערביים נעצרו ושוחררו

מוסקווה (ע"ד וע"צ) שלושה מפגינים נידונו ביום ו' לתקופות מאסר שונות ואשה הוכתה, כאשר קבוצה קטנה של אזרחים סובייטיים הפגינה זה היום החמישי ברציפות נגד כליאתו של יוסף בגון.

בנו של בגון, בוריס, אמר לכתב רויטר, כי הוא וחברו פיודור פינקל נדונו כל אחד ל־15 ימי מאסר. מפגין שלישי, כריק ז'יטומירסקי, נידון ל־10 ימי מאסר.

המפגינים ערכו את הפגנתם במדרחוב "ארבאט" במרכז מוסקווה, כדי למחות נגד עונש המאסר של 7 שנים בתוספת 5 שנות גלות פני- מית, שהוטלו על בגון ב־1983, לאחר שנמצא אשם בפעילות נגד המדינה.

עדי ראייה אמרו כי אנשים בבג- דים אזרחיים הקיפו את נטליה בקמן, יהודיה שהגישה בקשה לאשרת יציאה ורדפו אותה בשערה ובזרועותיה. לפחות ששה אנשים בעטו בה. מפגין שני, ולאדימיר פר- מנוב, הוכה אף הוא ואושפז בבית־ החולים

שאול צרקא סופר "הארץ" בבר- יטניה מוסר: לונדון (מיוחד ל"הארץ"). שגרירויות ברית־המוע- צות ברחבי העולם קיבלו הוראות מן הקרמלין להוזיל מלחת הדריכים על שיפור היחסים עם ישראל.

המשטרה: אישרנו לעו"ד כספי לשוחח עם חריש בעת שנחקר בפרשת עמר

(ע.) דובר המשטרה מסר בתגובה לי- דיעות על שיחת הטלפון שערך עו"ד רם כספי עם היועץ המשפטי לממשלה בעת חקירתו במשטרה בפרשת עמר, כי השיחה נערכה באישור ראש היחידה לחקירת פשעים חמורים, במטרה לקדם את החקירה.

הדובר הוסיף, כי לאחר שקיבל כספי את החלטת היועץ המשפטי לממשלה, שהיתה חשובה והכרחית להמשך החקירה, נימנע עיכוב מיותר וארוך של החקירה.

בקשה לייקר

(סוף מעמוד 1)

לראשי האוצר, עקב עלית מחירי המזוט והנפטא לפני כמה שבועות.

חברת החשמל ביקשה תחילה לאשר את ייקור החשמל ב־8 אחו- זים, אך הוזלת תוקיקי הנפט בשוקי העולם, מיתנה את בקשתה.

הכוונה לייקר את מוצרי הבנזין לצרכן, נדחתה לפי שעה, בגלל יר- ידת מחירי תוקיקי הנפט בעולם.

מנכ"ל משרד האנרגיה, ד"ר נתן ארד, מסר כי על פי נתונים שבידי משרדו, מחירי הבנזין בארץ, בלי מיסים, אינם יקרים יותר מבאירופה. לדבריו, אין משרד האנרגיה מתכוון לשנות בקרוב את מחירי המזוט והנפטא, משום שאין המחירים בשווקים הבינלאומיים מצדיקים צעד כזה.

צבי זרחיה סופר "הארץ" ל- ענייני כלכלה מוסר: לנוכח החשש להתפרצות אינפלציונית, מבקש האוצר להקטין את האינפלציה באמצעות צעדים המוגדרים על ידי כלכלנים כמלאכותיים. מסיבה זו, נדחות לפי שעה הבקשות לייקר מחירים המונהגות זה זמן רב במשרד האוצר. מדובר בהעלאת מחירי הנ- סיעה בתחבורה הציבורית, המים, והבנזין למכוניות, והעלאת מחירי המכוניות החדשות. עשרות בקשות חדשות שהתקבלו בשבועות ה- אחרונים להעלאת מחירים עדיין אינן נדונות. ההערכה היא, כי העלאות הללו ימותנו על ידי האוצר ויפוזרו על פני זמן. זאת מחשש להאצת האינפלציה.

מדד המחירים לחודש ינואר שי- פורסם היום יהווה אינדיקציה ל- קביעת שיעורי העלאת המחירים. פקידים בכירים באוצר הסבירו אמש כי העלאות המחירים הללו נידונו עד לאחר היוודע שיעורו המדוייק של מדד המחירים לחודש ינואר.

באוצר חוששים מפני תשלום תוספת יוקר במשק, כבר במשכורת הקרובה, אם יעלה מדד ינואר ב־2.5 אחוזים ויותר. במקרה כזה, יקבלו השכירים תוספת יוקר של 2 אחוזים ויותר, זאת לאחר שוויתרו על 2.7 אחוז מהתוספת כפי שהיתה אמורה להשתלם במשק על פי הסכם תוספת היוקר. באוצר אמרו אתמול, כי תשלום תוספת יוקר במשכורת הקרובה יערער את התוכנית ה- כלכלית ויוכיח שהפיחות שבוצע בחודש שעבר לא עוקר במלואו.

כוח צה"ל הרג 4 מחבלים בהתקלות באיזור הבטחון

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

ארבעה מחבלים נהרגו אתמול ליום שישי בהיתקלות עם כוחות צה"ל בגזרה המרכזית של איזור הביטחון. לכוחותינו אין נפגעים.

כוח צה"ל שנע באיזור הביטחון, מערבית לכפר מרכבא, הבחין בתנו- עת המחבלים. בחילופי־האש במ- קום נהרגו ארבעת המחבלים. בר- שותם נתגלו מטען צד, מוקשים, שני טילי לאו ומטען נפץ במשקל 60 ק"ג.

באיזור זה, נהרגו לפני פחות מחודש שלושה מחבלים. מאז תחילת ינואר נהרגו באיזור הביטחון בדרום לבנון 46 מחבלים בהיתקלויות עם חיילי צה"ל וצד"ל.

הודח מנהיג אמל בצור; תמך בהידברות עם ישראל

מאת ראובן פדהצור
סופרו הצבאי של "הארץ"

מנהיג הארגון השיעי אמל באזור צור, דאוד דאוד, הודח מתפקידו בידי מנהיג הארגון, נביה ברי. ככל הידוע, לא מונה עד עתה ממלא מקום לדאוד.

הפסקת פעילותו של דאוד עלולה להביא קשות בקשרים בין ישראל לאמל. בין מנהיגי ארגון זה, היה דאוד דאוד בראש המצדדים בהי- דברות עם ישראל על עתיד דרום לבנון.

על פי הערכות בישראל אפשר שראוד דאוד הוליט להתפטר, על רקע חילוקי דעות עם ברי.

נראה, כי מקור חילוקי הדעות בין ברי, היושב זה זמן בדמשק, לבין דאוד, הוא בפירוש השונה לטקטיקה שעל אמל לנקוט בדרום לבנון. דאוד נטה להמעיט בהתקפות על מה שנראה כאינטרסים ישראליים. גורמים בצמרת הארגון ראו בכך גישה מתונה מדי, שאינה תואמת את צרכי הארגון בדרום לבנון.

ברי: נשחרר הנווט רק אם ישוחררו 4 החטופים

דמשק (ע"ד) מנהיג תנועת "אמל", נאביה ברי, אמר אתמול, כי ישחרר את הנווט הישראלי שנפל בשבי רק אם החוטפים בביירות ישחררו 3 אמריקאים והודי.

בשנשאל במסיבת עתונאים מה עלה בגורלם של כמה יהודים לבנונים נעדרים, שנחטפו כפי הנראה, אמר: "אני יכול לתת לכם את הכסף שיש לי בכיסי, אך אין אני יכול לתת לכם מה שיש בכי- סיהם של אחרים. הצעתי חלה על הנווט והישראלים חייבים לקבל אותה כפי שהיא".

עורך את העמוד: משה ריינפלד

ראיתי שמעתי

קורפו

איינהורן

עוז

גם קורפו קיבל שעון

עכשיו גם לשר התחבורה, חיים קורפו, יש בעיה עם שעון. בסוף השבוע הגיש לו מנכ"ל חברת התעופה הלאומית של הולנד ק.ל.מ. שי מטעם החברה לציון מלאת 50 שנה לטיסתה הראשונה של החברה לישראל: שעון אורלוגין. מתנת השעון הביכה את שר התחבורה אשר הצהיר בו במקום, כי יצטרך לפנות לאפוטרופוס ה- כללי כדי שיקבע אם מותר לו לקבלו. על שעון האורלוגין הרוסה הוקדשה "לשר ה- תחבורה בהוקרה מנהלת חברת התעופה. אמסטרדאם הולנד". את המתנה הביא איתו מהולנד, יואן דהרואיים, סגן נשיא חברת התעופה הלאומית של הולנד, אשר בא בביקור לישראל לציון היובל.

הטיסה הראשונה לארץ יש- ראל בשנת 1937 היתה במסגרת טיסה של חברת ק.ל.מ. ל- ג'קרטה שבבטוויה הרחוק. המטוס נחת בארץ לחניית ביניים. הטיסה מהולנד לישראל ארכה אז כ־18 שעות, פי ארבע מן הזמן הדרוש לכם כך בטיסות היום.

זוהר בלומנקרנץ

איינהורן ינפוש באילת

המנכ"ל המתפטר של בנק לאומי, מרדכי איינהורן, זכאי על פי החוזה האישי עליו הוא חתום, לחופשה של שלושה חו- דשים עם סיום עבודתו בבנק, לאחר שתסתיים תקופת החפיפה.

בינו לבין המנכ"ל החדש, צדיק בינו. לאיינהורן לא ברור עדיין כיצד יבלה את שלושה החו- דשים אך הוחלט כבר אחת כן הוליט: לנצל את ההזדמנות לחופשה באילת בה לא שהה בשנים האחרונות.

אריה לביא

עמוס עוז ינאם בהולנד

הסופר עמוס עוז הוזמן לנאום בפתיח את הנאום השנתי החמישי על שם פרופסור ואן דר לאוו באוניברסיטת חרו- ניגון שבהולנד. הנאומים השנ- תיים הם לכבודו של הפרופסור המנוח שהיה פרופסור להיס- טוריה של הדתות באוניברסיטת חרונינגן ושר החינוך ההולנדי הראשון לאחר מלחמת העולם השניה. בשנים קודמות נאמו שם ההיסטוריונית ברברה טוכ- מן, הפילוסוף לאשאק קולר- קוססקי, מיטר גיי והסופרת איריס מרדוק.

עמוס עוז מוכר ופופולארי בהולנד, בה תורגמו כמה מס- פריו.

הנרייטה בועז

חמישים שנה גם לזוגלובק

אמנם אין מערבבים חלב עם בשר, אך נראה שיש משהו באווירה של נהריה שגורם לאנשיה להיות יצרניים ופוריים במיוחד. לצד משפחת שטראוס ההולכית ההוגגת 50 שנה מיום געיית הפרה הראשונה ברפת, מלאו עתה גם חמישים שנה לפעילות משפחת זוגלובק ה- בשרית, ובני משפחתה של האם, יונה אירמגרד זוגלובק ברכו אותה במודעה מאירת עיניים.

לדברי הבת, רחל משבית, קיים מפעל זוגלובק כבר מאה שנה, אלא שבחמישים השנים הראשונות פעל בגרמניה. יונה זוגלובק, ביחד עם בעלה המנוח, אברהם רייגהולד, שהיה בעל מקצוע מעולה, החזיקו במפעל בשר כשר, גם כשהדבר נאסר ולבסוף נמלטו בחופזה ארצה. כאן חיכתה להם חלקת אדמה אותה רכשו עוד קודם. בתחילה, עבדו במפעל שהיה שייך כאן לשמונה מבני משפחתם. כיום מועסקים במפעל 800 עובדים, ביניהם גם שמונה בנים ונכדים. מפעל זוגלובק יכול לזקוף לזכותו גם המצאה עולמית: את בשר החזיר המעושן שבא לי עולם בתקופת הצנע, כשהבקר לא היה בנמצא ובזכות איכותו וטעמו התקבל גם בעולם הרחב.

בגדי הבאלט החדשים

באלט האופרה של וינה לא יופיע כאן בתלבושות סמליות או בבגדי גוף, כפי שנהוג לאחרונה. לא פחות משתי מכו- לות ענק עושות עתה את דרכן ארצה, ובהן ציוד למכביר. אך אין זו ההוצאה הכספית היחידה של בית האופרה המפורסם: מדי שנה, ב־28 בפברואר, מתקיים בוינה ה"אופרן באל", נשף האופרה הנוצץ, שתחילתו כבר במאה הקודמת, עם הפסקת עקב מלחמות העולם. זהו אחד האירועים שכל ה"מי ומי" האוד- ריסיים מקפידים שלא להיעדר ממנו. מכיון שבאלט האופרה מו- פיע גם השנה ובאותו יום בחודש, חוקק לתלבושות. היה צורך לשכפל את רוב ה- תלבושות, שיצאו כבר לישראל בדרך הים לפני שבועות אחדים.

בעריכת עידית רוזנבלום

שיחת היום / ירח טל

עם: פרופ' גבריאל בךדור, רקטור אוניברסיטת חיפה
על: התביעה להסיר ציור הקיר מעורר המחלוקת בכניסה לאוניברסיטה

אילו שאלו אותי – הייתי בוחר בציור אחר

מתי לראשונה ראית את ציור הקיר של האמן אברהם אופק, שהלקו המתאר את השי- חיתות בחברה הישראלית ב- צורה רמויות מעוותות, עורר השבוע סערה הדרישה להסירתו?

ביום חמישי האחרון, בעקבות פנייתו של ח"כ אוריאל לין, שהסתמך על פרסום ב"הארץ".

זה לא מוזר שרקטור ה- אוניברסיטה יודע על קיומו של ציור קיר בכניסה הראשית לקמפוס מתוך כנסת או מ- פרסום בעיתון?

זה לא מוזר, שכן האנשים הממונים ישירות על הנושא ראו את הציור ואישרו אותו. ה- סקיצות הראשונות אושרו עוד לפני שש שנים על ידי ועדת האומנות של האוניברסיטה, ה- מורכבת מאנשי מקצוע, וכן על- ידי נשיא האוניברסיטה דאז, גרשון אבנר, דיפלומט לשעבר, שאיש לא יחשוד בו שהוא עוכר ישראל. אני נתמניתי לרקטור רק לפני זמן קצר, והנושא לא נדון בזמני.

האם נושא הציור – החברה הישראלית – חוזן מול מציאות. כאשר הרגש ב"מציאות" הוא על השחיתות בחברה הישר- אלית – הוזמן על־ידי הנהלת האוניברסיטה מהאמן אופק?

לא ידוע לי שהוזמן ציור על השחיתות. בפרוטוקולים שראיתי אין כלל התייחסות לנושא הציור או לכותרת שלו. יש רק התייחסות לאמן ולמיקום הציור בקמ- פוס. נציגי ההנהלה אף ראו את הסקיצות של הציורים ואישרו אותם.

האם זה מן התבונה להציג את "התחצר האחורית" של החברה הישראלית בכניסה ה- ראשית לקמפוס?

אם היו שואלים אותי היום איזה מין ציור הייתי רוצה לראות שם, יתכן שהייתי בוחר במשהו אחר, כי יש לי טעם אמנותי אחר. אבל ההחלטה כבר נפלה, הציור מוכן בחלקו, כך שלדעתי השאלה לא צריכה להישאל כלל.

כלומר, הנהלת האוניברסיטה איננה מתכוונת להיענות ל- דרישתו של ח"כ לין ולהסיר את הציור?

חבר הכנסת ביקר באוניבר- סיטה ביום חמישי, ראה את הציור, נפגש אתי, עם האמן ועם ראש החוג לאמנות, תפרדנו בהסכמה הדדית לחשוב לעומק על הנושא. הנהלת האוניברסיטה טרם התכנסה לדון בנושא, כיוון שנשיא האוניברסיטה נמצא כעת בחו"ל. אני מניח שעם שובו דיון כזה יתקיים. לפי דעתי ההחלטה להציג את הציור חוקית, ואינני רואה בה פגם.

האם אינך מוטרד מהעובדה שהצגת הציור בחזית הכניסה לאוניברסיטה עלולה להתפרש כי הנהלת האוניברסיטה מ- סכימה לדעתו של האמן על החברה הישראלית?

לא כתוב בשום מקום שאלה פני החברה הישראלית. נכון שפרופ' קמפף, ראש החוג לאו- מנות באוניברסיטה, פירש זאת כך, אך האמן עצמו טוען שזו אלגוריה אישית והגיגים שלו על תופעות חברתיות שבהן נתקל. לאוניברסיטה אין כלל עמדה מה זה החברה הישראלית. יש בה 500 חוקרים, ולכל אחד מהם עמדות משלו.

האם בהתערבות חברי ה- כנסת אתה רואה פגיעה בחופש האקדמי ובחופש היצירה?

אני רואה סכנה כזו בהחלט. קל מאוד להסכים לחופש ה- יצירה כשהיצירה לא פוגעת באף אחד, אך יכול להיות שציבור גדול צריך לפעמים לסבול פגיעה בחלק זה או אחר שלו, כמובן שבגבולות סבירים ותרבו- תיים. אחרת אני לא רואה מה טעם בחופש היצירה.

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	2	5	גשם	2	3
אתונה	9	14	גשם	10	15
בוקארשט	3	6	מעונן	—	—
ברלין	2	5	גשם	−2	7
וינה	2	5	גשם	−1	6
ז'נבה	5	8	גשם	—	—
לונדון	2	6	מעונן	2	4
ליסבון	12	16	מ"ח	11	16
מדריד	9	13	גשם	1	13
ניו־יורק	−10	−2	מ"ח	−5	−1
פאריס	3	6	גשם	4	6
פרנקפורט	2	5	גשם	0	6
ציריך	5	8	גשם	—	—
קהיר	15	23	בהיר	13	26
קופנהאגן	2	4	מעונן	1	2
רומא	8	15	גשם	10	14
שטוקהולם	−1	−4	שלג	0	0

הנוסע המאושר
אל על

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמ- שרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המרכזי עכו – מרכז שווקים – מול מכבי האש תופקד שינוי תכנית מתאר הנקרא תכנית מס' 3320 שינוי לתכנית מתאר מס 194 הגלילית – שנוי ייעוד למגורים, בכפר נחף ביחוד עם תשריט המצורף אליה. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 19134 חלקה 9. עיקרי מטרות שנוי התכנית: שינוי ייעוד השטח מ- חקלאי – למגורים. כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שה- משרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו במשרדי מות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ע. קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הצפון

הועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו"

מודעה לפי סעיף 149 – חוק התכנון והבניה תשכה – 1965
נמסרת בזאת הודעה כי הוגשה בקשה להקלה/ לועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו":
המבקש: התנועה הקיבוצית המאוחדת – מרכז סמינריוני אפעל
המקום: סמינר אפעל רחוב גוש 6176
חלקה: 42
מהות הבקשה: הקמת מבנים בשטח בריכת השחיה תוך הגדלת השטח הכלול המותר לבניה עד 6% מעל המותר.
כל הרואה עצמו נפגע על ידי בקשה זו רשאי להגיש את התנגדותו תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו למשרדי הועדה הנ"ל שכתובתה: המועצה המקומית קרית אונו.

יואל פרנקל
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
אונו

5 בפבר' 1987

יקירתנו אחותנו הצעירה
לאה מרדור
לבית ספקטור
נלקחה מאתנו ללא עת

משפחות: ספקטור, יובל, כהן מנדלסון

בצער רב וכלב שבור
אנו מודיעים על פטירתה של אמנו סבתנו ואחותנו היקרה
פנינה אילן (איזלר)
לבית בראנד

הלויה תצא היום יום ראשון ט"ו בשבט תשמ"ז 15.2.87 בשעה 13.30 מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בקרית שאול
יושבים שבעה בבית המנוחה רח' בירון 9, ת"א

בתה וחתנה: טובה ויעקב בארי
בנה: ד"ר ישראל אילן
אחותה: ליבי שמידט ומשפחתה
משפחות בראנד
הנכדים והנינים

משתתפים בצער המשפחה על מותה של
לאה מרדור
רעיתו של מוניה מרדור ז"ל
מנהל רפאל הראשון

ההנהלה והעובדים של רשות פיתוח אמצעי לחימה

איגוד החיילים המשוחררים
מרכין ראש ומתאבל על מות
לאה מרדור
הלויה תיערך היום יום ראשון ט"ו בשבט תשמ"ז 15.2.87 בשעה 16.00 בבית העלמין בכפר שמריהו

נפלה עטרת ראשנו
בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על מות אבי המשפחה
ר' נאג'י (בן־ימין) רג'ואן
אשר נפטר בשבת ט"ו בשבט תשמ"ז 14.2.87.
הלוויה תצא מבית המנוח ברחוב רמב"ם 57 פ"ת, היום יום ראשון ט"ו בשבט תשמ"ז 15.2.87 בשעה 14.30 לבית העלמין בסגולה פ"ת.

המתאבלים מרה: אשתו בניו בנותיו אחיו אחותו נכדיו חתניו וכלותיו

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו אחי וסבנו היקר
רו"ח אפרים בלטר
בן ר' שמחה בלטר ז"ל

הלוויה תצא היום יום ראשון ט"ו בשבט תשמ"ז 15.2.87 בשעה 1.45 אחה"צ מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א

האבלים:
אשתו: תהילה בלטר
בתו: דורית בלטר
בנו: עו"ד יעקב בלטר וב"ב
אחותו: מינה איטלסון וב"ב
גיסתו: בת־שבע שביב
ומשפחת אריה לוין וב"ב

הנהלת האגודה למלחמה בסרטן
צוות העובדים והמתנדבים

אבלים וכואבים את מותה בטרם עת של
לאה מרדור
יו"ר "יד – להחלמה"
מתנדבת מסורה ואהובה

המועצה המקומית מטולה
ובית מטולה
אבלים על פטירתה של
אסתר לויט ז"ל
"הדודה אסתר"
בלת פרס ישראל, ילידת מטולה,
ומשתתפת באבלה של המשפחה

הלוויה תצא מבית המנוחה היום יום א' טז' בשבט תשמ"ז 15.2.87 בשעה 14.00

יוסי גולדברג
ראש המועצה וחבריה

לגוני, רמי, בושי ורוני
כואבים את מותה של
לאה (לנקה) מרדור
עירית ומוישיק
יעלה ומודי
אירית ומוישיק

לנינה ושלי
אבלים וכואבים אתכם
במות השופט
דוד ולך
שרה וזאב ורד

לנחום רוזמן ומשפחתו
אתכם באבלכם על מות
האב
שלמה
פרטים על מועד הלוויה בטלפון: 03–419281

עובדי י.ב.ס. תעשיות תוכנה בע"מ
ומשפחותיהם

לידידנו רמי מרדור
השתתפותנו הכנה באבלך הכבד בהלקח
אמך ז"ל
בית מפעלי חמצן וארגון בע"מ
בית מרכז החמצן בע"מ

בצער רב אנו מודיעים על מותה של אמנו וסבתנו
ריס מרים
הלוויה תתקיים ביום א' 15.2.87 ט"ו שבט תשמ"ז בשעה 7.00 בערב
הלוויה תצא מבית המנוחה רח' פינסקר 22 ירושלים

המתאבלים: ריס משה ומשפחתו
ריס בנימין ומשפחתו
ריס נחמיה ומשפחתו
ריס יצחק ומשפחתו

מ"מ שר הפנים ב"מוספשבת" של "הארץ":

מילוא: כל ח"כ יוכל להצביע בנושא הצנזורה עפ"י מצפונו

מילוא: שעון קיץ רק ל־4 חודשים (צילום: עוזי קרן)

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

מ"מ שר הפנים רוני מילוא אמר אתמול, כי בעת הדיון בכנסת בשאלת המשך קיומה של הצנזורה על סרטים ומחזות, יינתן לחברי הכנסת חופש הצבעה, וזאת בניגוד לעבר, בו הוטלה המשמעת הקואליציונית המחייבת המשך קיום הצנזורה.

מילוא שדיבר ב"מוספשבת" בתיאטרון הבימה — של "הארץ", עיריית תל אביב ובחסות "כתר" — ציין כי כך יוכל כל חבר כנסת להצביע בנושא זה על פי מצפונו. הוא עצמו, כך אמר, יתמוך בביטול הצנזורה על מחזות.

דבריו על הפעלת שעון קיץ רק לארבעה חודשים בשנה עוררו תגובות־נגד מצד הקהל.

הוא הבטיח, כי הגברת מילר תקבל את תעודת הזהות שלה ובה יהיה רשום "כפי שקבע בג"ץ". ואולם, יש להמתין עד שהגברת תחזור ארצה, שכן על פי החוק רושם משרד הפנים אזרח רק כשהוא נמצא בארץ.

הופעתו של אמיל חביבי, עורך בטאון רק"ח ומחבר ה"אופסימיסט" עוררה תגובות רבות בקהל כאשר גם הצהרותיו וגם צועקים בקהל, מאשימים אלה את אלה בעיוות העובדות בשאלה אם גורשו ערביי ישראל מאדמתם בימי מלחמת השחרור, היחס לתכנית החלוקה ועוד.

חביבי עצמו הבטיח כי ביום בו תקום מדינה פלשתינאית לא יעבור להתגורר בה אלא יישאר במקום מגוריו בנצרת.

השתתפות הרב הרפורמי מואטי בכינוס למען השלום בקורדובה מעוררת תמיהה

מאת יואב מוקד
סופר "הארץ"

קורדובה, (מיוחד ל"הארץ"). כינוס של אישי דת יהודים, נוצרים ומוסלמים, "למען השלום", התפתח אמש לוויכוח על השאלה הפלשתינאית: נציגים נוצרים ומוסלמים פנו אל הרב היהודי, האמור לייצג בכינוס את היהדות העולמית, בהצעה להקים "צוות דיון" שילבן את הבעייתיות המזרח־תיכונית מנקודת ראותם של אנשי דת.

הנציג היהודי, הרב הרפורמי אלי מואטי, לא זכה, לפי שעה, לתמיכה משמעותית בקרב יהדות אירופה, ועצם השתתפותו בכנס בקורדובה עוררה ביקורת בחוגים יהודיים וישראליים במערב־אירופה.

על־פי הצעה שהועלתה אמש, אמורה ההחלטה המסכמת של הכינוס, לקרוא להועידה של "מאמינים בעלי רצון טוב משלוש הדתות המורשת אברהם", כדי שתמצא דרכים להקל על מצוקתם של הנרדפים בפלשתינה.

עצם קיומו של הכינוס עורר, בימים האחרונים, תמיהות מרובות בקרב משקיפים מאירופה, מצפון אפריקה ומאיראן שבאו להשתתף בו: עדיין לא ברור מי בדיוק יוזמי הכינוס ומי מממן אותו. נראה, כי היוזמים המרכזיים הם בעלי עסקים אמידים, מוסלמים, בעיקר מערב הסעודית ומאלג'יריה. היהודי היחיד המשתתף בכינוס הוא כאמור הרב מואטי.

יו"ר מועצת העתונות קורא לגנוז הצעת החוק של שריד

(ע.) יו"ר מועצת העתונות ד"ר יהושע רוטנשטרייך פנה ביום ו' בקריאה לממשלה לגנוז את הצעת החוק לאיסור פרסום שמות חשודים.

יו"ר מועצת העתונות גם התריע נגד קבלת הצעת החוק של ח"כ אמנון לין, בקשר לפירסום ידיעות מועצות החוץ והביטחון.

עם זאת התריע, כי העתונים שאינם מקיימים את כללי האתיקה העיתונאית הם שמביאים על עצמם ועל אלה שלא עברו עבירות אתיות את הגזירות המאיימות על חופש הביטוי.

חברי הוועד הפועל, שהביעו במהלך הדיון את עמדתם הנחרצת נגד קבלת הצעת החוק, עמדו על הדרכים והאמצעים שיש לנקוט כדי לסכל את קבלת החוק, שימנע מהעתונות למלא את תפקידה.

התק"מ התנצל בפני שפירא על דברי כץ עוז בבטאון הקיבוץ

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"

ראשי התק"מ פרסמו מעל דפי שבועון התנועה "קיבוץ" דברי התנצלות ליו"ר ועדת הכספים של הכנסת ח"כ הרב אברהם שפירא על הדברים הקשים שהטיח בו אחד מראשי התק"מ, סגן שר החקלאות ח"כ אברהם כץ־עוז.

בהודעה מובלטת חתומה תקרים, הנושאת את הכותרת "הבהרה", מציינים, בין השאר, שני מזכ"לי התק"מ, אהרון ידלין וישעיהו פרי, כי "חשוב שנוסיף ונציין את מאמציו של יו"ר ועדת הכספים ח"כ אברהם שפירא לקדם את אישור ההסכם (לפריסת חובות התק"מ) ואת דברי התמיכה שנשא בנושא זה במליאת הכנסת בעת דיוני התקציב. אין מקום, ובוודאי בהקשר התלוי ועומד כרגע, למתוח ביקורת עליו ועל התנהגותו, ואנו מצטערים על דברים שנשמעו בביתנו (בישיבת פורום התק"מ - א.א.) בלהט הוויכוח והמריבות, מפי חברנו אברהם כץ־עוז. אנו נמשיך כדרכנו לדון בכל נושא לגופו, באורח עניני, תוך הקפדה על לשון נקיה ורמה תרבותית של ויכוח ציבורי".

באותו גליון מופיע מכתבו של מנהל המחלקה המשפטית בתק"מ, עו"ד אלי גולדשמיט מגינוסר, התובע מכ"ץ־עוז להתנצל פומבית בראש ובראשונה בפני התק"מ ובפני ח"כ שפירא.

נמצאה התרופה לאימת החקלאים — מחלת הקמחון

מאת אברהם צהר

צוות חוקרים מהפקולטה לחקלאות באוניברסיטה העברית הצליח לפתח ולבודד פטריה טפילית, שניתן לנצלה להדברה ביולוגית נגד מחלת הקמחון. מחלת הקמחון משמידה מדי שנה אלפי טונות של יבולים, והיא אימת גני הורדים, המשתלות וגני הפרחים בארץ. כיום, נאבקים החקלאים נגד מחלה זו באמצעות חומרי הדברה כימיים, שיש בהם לא פעם מפגע סביבתי.

משלחת משפטנים יוצאת לווינה לדון על ביצוע הסכמי הלסינקי

מאת סופר "הארץ"

משלחת משפטנים מישראל, פרקליטי אסירי ציון ומסורבי עליה, יוצאת השבוע לווינה, לדיונים בוועדת המעקב בעניין ביצוע הסכמי הלסינקי, בה משתתפים נציגים מ־35 ארצות שחתמו על האמנה.

בראש המשלחת עומד עו"ד יצחק נגר, המייצג את משפחת יוסף בגון, ובמרכז טיפולו יעמוד נושא זה. עו"ד נגר, המשמש כיו"ר המועצה הארצית של לשכת עו"ד ויו"ר הוועד הפועל של ארגון בינלאומי של משפטנים יהודים, מסר, כי ייעשה כל מאמץ להגיע לתוצאות ממשיות, במיוחד בעת שברית המועצות מנסה לשפר תדמיתה בעולם, תוך הפצת ידיעות על שינוי במדיניותה.

כמו כן, ייעשה ניסיון נמרץ להוכיח, כי חלה חובה חוקית על בריה"מ, בהתאם לאמנת הלסינקי, לממש הצהרותיה ולא להסתפק ברמזים ובהבטחות.

המשלחת, היוצאת בהתנדבות, תיפגש עם כל צירי הוועידה, כולל שגרירים מארצות מזרח אירופה ושגריר בריה"מ, יורי קשלב.

נמסר, כי אין מטרת המשלחת לבוא אל בריה"מ אלא להביא לידי כך שתתקבלנה החלטות המחייבות את בריה"מ לממש מיידית ההצהרות שהם נאבקים לאמנת הלסינקי ע"י שחרור אסירי ציון ומתן אפשרות לעליה למסורבי עליה, תוך הבאת נימוקים משפטיים.

למשלחת תצטרף נציגות של "קבוצת ה־35" למען יהודי ברית המועצות הפעילה כל העת בנושא.

5000 עצים יינטעו בת"א

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל־אביב

בעת הקרובה יוחל בנטיעתם של 5000 עצים בתל־אביב. העצים נרכשו על ידי עיריית תל־אביב בסכום של כ־400 אלף ש"ח והם כוללים זיתים, ארלונים, רקלים, היביסקוסים ועוד.

העצים יינטעו בשכונות רמת אביב ג', תל ברוך, יפו ד', שדרות ירושלים ביפו וברחוב אבן גבירול.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

כשיש בבית את המחשב שיש בבית הספר,
ההצלחה בלימודים מובטחת!

לא קיבלת תעודה טובה?
אתה צריך קומודור.

יש לנו בדיוק מה שאתה צריך. חבר טוב וחכם שיעזור לך לעבור את כולם, מחשב קומודור עם תוכנות לימודיות מעולות שיעזרו לך לשפר את ציוניך ולרוץ קדימה.

קיבלת תעודה טובה?
מגיע לך קומודור.

אבל אל תדרוך על המקום. מחשב קומודור על כל התוכנות הלימודיות המעולות שלו, יבטיח לך שתמיד תהיה צעד אחד קדימה.

קומודור 64
המחשב הנמכר ביותר בעולם.
המחשב הנפוץ ביותר במערכת החינוך בישראל.

קומודור 128 - למתקדמים
שלושה מחשבים במחשב אחד
קומודור 64, קומודור 128 ומערכת הפעלה CP/M

מבצע 12 תשלומים שיקליים
לא צמודים
החל מ-70 ש"ח לחודש

ריבית אפקטיבית שנתית של כ-48%

תדיראן מחשבים

באולמות התצוגה: רח' ה' באייר 44, ת"א, טל: 03-217256/7/8 • רח' היוצק 6, מפרץ חיפה, טל: 04-728763/5 • עמק שרה, רח' הבדיל 30. באר-שבע, טל: 057-36561 • ברשתות השיווק: שקם ובחנויות המחשבים המובחרות.

קשר בדאל

חדשות המשק

חילוקי דעות בין רסקו לבורסה על הצעת הרכש של מניות "ערד"

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הבורסה לניירות ערך ורסקו, חלוקים בדעותיהם בנוגע לתנאים לביצוע הצעת רכש למניות החברה הבת של רסקו ערד שבידי הציבור. הבורסה טוענת כי חברת רסקו התחייבה לרכוש את מניות ערד, במחיר השווה לערכה הכלכלי, או למחירה הדולרי בבורסה ביום ה־22.5.86, לפי הגבוה מבין השניים, וזאת במסגרת ההסדר הכולל של העברת גבסית מרסקו לישרס.

לטענת הבורסה, רסקו לא עמדה בהתחייבותה זו, ולכן המסחר במניות ערד הופסק.

הנהלת רסקו טוענת לעומת זאת כי הצעת הרכש נכפתה עליה, אך למרות זאת, היא מוכנה לרכוש חלק מהמניות שבידי הציבור, על פי מחיר שייקבע בהתאם להערכה כלכלית שהועברה לבורסה. סופר "הארץ" מעיד כי בהתאם להערכה זו מגיע שוויה של מניית ערד למחצית ממחיר הדולרי מיום ה־22.5.86.

הוועדה להצעות רכש של הבורסה שדנה בשבוע שעבר בנושא, הביעה את מורת רוחה מאי קיום התחייבותה של רסקו, וכדי לצמצם את הנזק לציבור בשל הפסקת המסחר הארוכה במניות, דורשת הוועדה מרסקו לקיים לאלתר את התחייבותה.

הוועדה דנה גם בכוונתה של חברת מ.ת.מ., לרכוש 51 אחוז ממניות מאגרי בניה, במחיר הבורסה. הוועדה החליטה לחייב את מ.ת.מ. לרכוש 30 אחוז ממניות מאגרי בניה שבידי הציבור הרחב, באופן שאחוז קניה של מ.ת.מ. במאגרי בניה יגיעו ל־66 אחוז.

מתוצאות משאל שנערך בקרב העובדים התברר:

אחוז זהה של מחייבים ושוללים להסכם השכר החדש בבנק המזרחי

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

תוצאות ביניים של משאל העובדים, שנערך בבנק המזרחי, לגבי הסכם השכר החדש שהוצע לעובדים, מורות על איזון בין המצדדים בהסכם שהושג לבין השוללים אותו. ההחלטה לבצע את המשאל התקבלה לאחר חילוקי דעות בקרב העובדים לגבי ההסכם. על רקע זה, דחתה מועצת העובדים את ההסכם וועד העובדים של הבנק התפטר.

ההסכם קובע תוספת של כ־80 שקלים בחודש לכל אחד מהעובדים ועוד מספר תוספות שוליות לכל אחד מהעובדים, בלא קשר לגובה שכרו. כתוצאה מכך, יקבלו העובדים תוספת שכר שבין שלושה אחוז לעובדים הבכירים לבין 14 אחוז לזוטרים. העלאה הממוצעת היא כתשעה אחוזים.

במשאל השתתפו עד כה כ־900 עובדים, שהם כמחצית עובדי הבנק. התשובות הנוספות ייבדקו היום. מחר צפויות בחירות לוועד חדש בבנק.

ברונו: הממשלה תסייע בפריסת חובות רק למי שיציג תכנית הבראה מבוססת

(ע.) "התנאי המרכזי לכל עזרה בפריסת חובות צריך להיות הצגה ברורה של תכנית הבראה מבוססת, אשר לפיה מקבל הגוף על עצמו התחייבויות ברורות לריסון התייעלות ומציג את יכולתו לצאת למרחב ולחזור לרווחיות בטווח זמן סביר. רק במקרה כזה יש מקום לשקול מעורבות זמנית של הממשלה בתהליך הבראה במגזר העסקי". זאת אמר נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, בהופעתו ביום ו' במועדון המסחרי התעשייתי בתל אביב, בהתייחסו לבעיית המפעלים והמשקים במצוקה.

עוד אמר, כי חשוב ביותר להבחין בין פריסת חובות המקילה על מצוקה כספית זמנית של מפעל או משק חקלאי, שהוא ביסודו בריא וצפוי להיות רווחי בעתיד, לבין הוצאה ישירה של כספי התקציב ללא שיקולים ברורים של סדרי עדיפויות ותוך פריצה של המסגרת התקציבית.

הנגיד ציין, כי לא ישובו ויתקנו את שער החליפין בכל פעם שיעלה השכר. גם עתה יוחזר לשמור על יציבות שער החליפין כחלק מייצוב־מחודש של מערכת המחירים. יציבות שער חליפין מותנית בשמירה קפדנית על התקציב ועל השכר.

היועץ המשפטי של משרד התחבורה:

יבואן רכב המחייב לקוח להסכים לתוספת מחירים בעתיד — עובר על החוק

גם אם ההתחייבות מותנית בהסכמים עתידיים עם האוצר ומשרד התחבורה

מאת ישועה נבו
סופרת "הארץ"

יבואן רכב המחייב לקוח לחתום על הצהרה בדבר התחייבות לעתיד לתוספת מחיר, גם אם זו מותנית בהסכמים עתידיים עם האוצר ומשרד התחבורה או בהעלאת תעריפים יזומה מצד האוצר, עובר בכך על החוק.

דובר משרד התחבורה שמסר על כך בשם היועץ המשפטי של המשרד הבהיר, כי לפי מדיניות המשרד, חייבים יבואני הרכב למכור את כל המכוניות הנמצאות במלאי במחירי ה־1 בינואר 1987.

יבואנים רבים מחייבים לקוחות, שכבר שילמו את תמורת הרכב במלואה עוד לפני שינויי המטבע, לחתום על התחייבות לתוספת מחיר, אם זו תאושר על ידי בג"ץ. זאת, למרות שמשרד התחבורה מחייבם למכור במחיר שנקבע קודם לכן. כזכור, פנו יבואני הרכב לבג"ץ בתביעה לאשר להם העלאת מחירים בטענה שהמחירים הנוכחיים הם בבחינת מחירי הפסד.

בג"ץ טרם פסק סופית, והחזיר את העניין לוועדה, בפניה יציגו היבואנים מסמכים המוכיחים את טענותיהם. עד לדיון המחודש בבית המשפט, איפשר בג"ץ ליבואנים שלא למכור במחירי הפסד.

בינתיים, מסרבים רבים מהיבואנים למכור מכוניות, גם כאשר אלה נמצאות אצלם במלאי, אלא אם הלקוח מוכן לשלם את המחיר הגבוה יותר שהם תובעים, או להתחייב בהצהרה חתומה, לשלם את תוספת המחיר, אם תאושר בבג"ץ.

על רקע זה הבהיר דובר משרד התחבורה, בשם היועץ המשפטי של המשרד, כי כל החתמה על התחייבות עתידית כזאת מנוגדת לחוק. יתר על כן, כל יבואן המסרב למכור רכב במחירי ה־1 בינואר על סמך קביעת בג"ץ, יצטרך להוכיח, אם הלקוח יתבע אותו או יתלונן נגדו אצל הרשויות, כי אכן מדובר במחירי הפסד. חובת ההוכחה תחול על היבואן. בהקשר זה הובהר, כי כלל זה חל על כל היבואנים, גם אלה שלא עתרו לבג"ץ.

על פי סקר של חברת "מנפאואר"

ירידה של 15 אחוז בינואר בביקוש לעובדים מקצועיים

מאת אברהם צהר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ירידה של כ־15% נרשמה בינואר, בהשוואה לחודש הקודם, בביקוש לעובדים מקצועיים במשק. כך עולה מסקר שנערך על ידי חברת מנפאואר (ישראל) בע"מ המתבסס על מודעות "דרושים" המתפרסמות בעתונות היומית. מהסקר עולה, כי בינואר הוצעו על ידי מודעות אלו 20,240 משרות, לעומת יותר מ־23 אלף הצעות בחודש הקודם.

בלטה הירידה בביקוש לעובדים טכניים, ומספר המשרות שהוצעו בינואר היה נמוך ב־22 אחוז ממספר המשרות בחודש הקודם. הירידה בביקוש לעובדי מתכת הגיעה ל־17 אחוז. הביקוש לעובדי משרד פחת ב־15 אחוז ולעובדי תעשיה ב־14 אחוז.

בביקוש לעובדים אקדמאים נרשמה בחודש ינואר ירידה של 6 אחוז בלבד בהשוואה לחודש הקודם.

12 מיליון ילדים בארה"ב חיים מתחת לקו העוני

וואשינגטון (ע"צ). 12 מיליון ילדים חיים בארה"ב מתחת לקו העוני — הכנסה של 10,989 דולר לשנה למשפחה בת 4 נפשות. יש להניח שאם יימשכו העניינים ללא שהמדינה תנקוט צעדים, יהיה ב־1990 כל ילד רביעי בארה"ב מתחת לקו העוני, נאמר בשידור מיוחד של רשת הטלוויזיה איביסי.

הסנטור הדמוקרט מניו יורק, פטריק מוינהן, העומד בראש תת־ועדה לסיוע לנזקקים, מזהיר מפני "כישלון העלול להחליש את החברה האמריקנית".

מושלי 50 המדינות של ארה"ב עומדים להתכנס בימים 23 ו־24 בפברואר בוואשינגטון כדי לדון בנושא העוני.

صكذا من الاهل

מי שמע, מי יודע מי יבוא?

מאת מיכאל קרנון

מישחק הכדורגל הבינארצי הראשון של נבחרת ישראל, בהדרכת מאמנה היוגוסלאווי מי־לינקו מיהיץ', יהיה ביום רביעי באיצטדיון רמת־גן נגד נבחרת צפון־אירלנד. אבל רק מעטים יודעים, בעצם, שמישחק כזה אכן יהיה השבוע.

הנבחרת שלנו אינה נהנית מעודף מישחקים בינארציים. וגם אם אין זה מיפגש במסגרת רשמית, ולא צריך להתרגש יותר מדי מביקורם של נורמן וויטסייד, קולין קלארק, ג'ון אנטיל וחבריהם. נראית לי ההתייחסות של ההתאחדות הישראלית לאירוע מוזרה מאוד, כמעט ללא יחסי ציבור ופירסום. ולאחר מכן, עוד יתפלאו שרק קומץ צופים יחזה במישחק.

גם ההכנות המקצועיות למישחק זה נעשות על אש קטנה. בכיוונן של העונות האחרונות העבודה ההתאחדות את הנבחרת הלאומית שלנו בפרך. הציבה אותה לסידרה של מישחקי ראווה מול קבוצות אורחות. כביד להניח שכך יהיה גם בסוף עונה זו. אבל איש לא חשב לנצל את ההזדמנות, כאשר ביקרו כאן שלוש קבוצות מערלות מאירופה, לקיים לפחות מישחק מיבחן אחד לנבחרת לקראת המיפגש עם הצפון־אירים. מישחקי אימון נגד נבחרת העתודה אפשר לקיים כל השנה.

כללית אפשר לקבוע, שביקורן של סטיאווה בוקארשט, בורוסיה מנשנגלאדבך ופ.צ. קלן בישראל היה החמצה גדולה. ייתכן מאד שהקבוצות האורחות, הזוי הביתה שבעות רצון והביעו את המסורה לשבה באו לכאן — לקיים בתנות אימון בתנאי חורף כמעט אידיאליים. אבל מה זה תרם לכדורגל הישראלי? כמעט ולא כלום. והכל בגלל אירגון חובבני, חוסר מעוף ותושיה.

היה זה מדכא לשבת באיצטדיון רמת־גן עם כמה מאות צופים בלבד במישחק בין סטיאואה וגלאדבך. זו היתה הזדמנות בלתי חוזרת לחזות בכדורגל אירופי מדרג הראשון, כמעט ללא מאמץ. מדוע לא חשב איש בהתאחדות לפתוח יציע אחד לקבוצות נוער. נערים וילדים המסתפנת להתאחדות, שיבואו במאורגן עם מאמניהן ומנהליהן ללמוד איך עושים זאת באירופה? אפשר היה להפיץ גם כרטיסים מוזלים בקרב תלמידי בתי הספר, לפחות באיזור גוש דן.

הצבתה של הנבחרת מול אחת הקבוצות האורחות, יכלה לסייע לה לא רק מבחינה מקצועית. מישחק טוב של אבי כהן וחבריו, היה מעורר עניין מחודש בנבחרת ומגדיל את מספר הצופים במישחק נגד האירים מבלפאסט. וגם אם לא היתה מצליחה הנבחרת במיבחן כזה, מה כבר יכולנו להפסיד. בכל מקרה, לא צפויים יציעים עמוסים ביום רביעי ברמת־גן.

אבל ברחוב קוליבר בתל־אביב זה, כנראה, לא מדאיג איש. העיקר שיהיה מזנון עשיר למכובדים ושתוך הנסיעות לחו"ל יישמר. כל השאר, באמת לא חשוב.

מלך השערים

1. א. מלמיליאן (ב. ירושלים) 12
2. אלי יאני (כפר־סבא) 11
-. אלי אוחנה (ב. ים) 11
4. אלי דריקס (מכבי ת"א) 8
-. יגאל מנחם (מכבי נתניה) 8

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

בקנבאואר בא לרמת גן

מאמן סגנית אלופת העולם יגיע ביום ד' אחה"צ, יסע מלוד לרמת גן, יחזה במשחק עם צ. אירלנד ויחזור למחרת בבוקר

כדורגל

מאת סופר "ספורט הארץ"

פראנץ בקנבאואר, מאמן נבחרת הכדורגל של מערב גרמניה אשר תתמודד ברמת גן עם ישראל ב־25 במארס, יבוא השבוע לביקור־בזק, כדי לעקוב אישית אחר הישראלים בהתמודדות עם צפון־אירלנד ביום ד' ברמת־גן.

בקנבאואר יגיע מפרנקפורט בטיסה 604 של לופטהאנזה, האמורה לנחות בשעה 15.20, ויסע מנתב"ג הישר לאיצטדיון רמת־גן. המישחק עם צפון אירלנד יחל ב־17.00. בקנבאואר ישוב לגרמניה למחרת בבוקר.

מערב גרמניה, המארחת את שלב הגמר של אליפות אירופה לאומות, אינה משתתפת בתחרויות המוקדמות. אף על פי כן, מנצל בקנבאואר כמעט כל הזדמנות כדי לחזות בבמה מהיריבות המיועדות של נבחרתו. אתמול ראה בליסבון (בבית 2) את ניצחונה של איטליה על פורטוגל, 1–0. הוא העדיף לבוא השבוע לישראל, אף כי שקל אפשרות לראות את המישחק הידידותי בין ספרד לאנגליה, או את המיפגש בין סקוטלנד לאייר במוקדמות אליפות אירופה (בית 7). שני המישחקים יהיו ביום ד', ה־18 בפברואר.

טבלת הליגה הלאומית

		משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
.1	בית"ר ירושלים (1)	17	11	5	1	19–39	38
.2	מכבי תל־אביב (3)	17	7	6	4	15–28	27
.3	בני־יהודה (2)	17	5	12	—	13–20	27
.4	הפועל כפר־סבא (5)	17	7	6	4	17–23	27
.5	הפועל פתח־תקוה (9)	17	7	4	6	16–22	25
.6	שמשון תל־אביב (4)	17	5	10	2	10–16	25
.7	הפועל לוד (7)	17	6	6	5	10–17	24
.8	הפועל תל־אביב (8)	17	5	9	3	12–15	24
.9	מכבי חיפה (6)	17	6	6	5	13–15	24
.10	מ. פתח־תקוה (11)	17	5	7	5	14–16	22
.11	מכבי נתניה (10)	17	5	6	6	22–17	21
.12	הפ. באר־שבע (12)	17	4	8	5	11–9	20
.13	ב. תל־אביב (13)	17	4	5	8	25–17	17
.14	מכבי יבנה (14)	17	3	7	7	20–13	16
.15	מכבי יפו (15)	17	2	6	9	27–12	12
.16	בית"ר נתניה (16)	17	2	1	14	45–8	7

(במוסגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

בנו של השוער קביליו העניק את חולצת אביו — לקוניצקי

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

"הרצל, לא נשכח אותך". דבריו של מנהל מחלקת הספורט ב"קול ישראל", דני דבורין, ביטאו היטב מה שחשו כל הנוכחים ביום שישי באיצטדיון "באסה" ביפו, בטכס שהיה במלאת שנה למותו של השוער הרצל קביליו. הצופים כיבדו את זכרו של קביליו בדקת דומיה.

קביליו היה מהשוערים הבולטים בליגה הלאומית ועונה אחת הוכתר לכדורגלן־השנה. חולצת הזהב, שקיבל על בחירתו זו, ניתנה לשוער היפואי לביא קוניצקי למשמרת.

קביליו הספיק לשחק במדי הפועל ירושלים בטרם נפטר לפני שנה ממחלה ממארת. בטכס נכחו אלמנתו, בתו קארין ובנו שרון.

בתצלום (של אריה קנפר): בנו של קביליו, שרון, ומנהל העיזבון של השוער המנוח, עו"ד ביציון באייער, מעניקים את חולצת הזהב לשוער מכבי יפו לביא קוניצקי.

צפון קוריאה מאיימת בחרם

לוזאן (איפי). "הדרישות של צפון־קוריאה לארח יותר ענפי ספורט במישחקים האולימפיים של 1988 בלתי אפשריות", אמר כאן אתמול במסיבת עיתונאים נשיא הוועד האולימפי הבינלאומי, חואן אנטוניו סאמאראנץ'.

הוא סיפר שדרום־קוריאה הסכימה להעתיק לצפון את תחרויות טניס השולחן, קשתות, מירוץ אופניים על כביש מסיאול לפיונג־יאנג וכמה ממישחקי טורניר הכדורגל. נציגי הצפון אישרו עקרונית הצעה זו, אבל ביקשו לארח עוד 6־5 ענפים ואיימו, שאם יידחו תביעותיהם יארגנו חרם של מדינות הגוש המזרחי.

סאמאראנץ' מטיל ספק ביכולתם לארגן חרם כזה: "יש לנו ערבויות שמרבית המדינות הסוציאליסטיות של אירופה ישתתפו במישחקים. ערבויות אלה ניתנו לנו על־ידי פקידים בכירים ובעלי השפעה", אמר סאמאראנץ'.

הם רצו לגרש את הצופים

מאת חיים מלינק

בני יהודה — שמשון תל אביב 0–0

★ המצטיין: שלמה מזרחי.

● בני יהודה: אסייאג, סלמן, אדיב, שרעבי, עלו, דיין, אייל חיים (מנצור) מליחי בן טובים (שיראזי) אייזנברג, גור רנה. מאמן: יצחק שניאור.

● שמשון תל אביב: חדד, עובדיה, ברדה, אורי כהן, הלוי, זכרוני, ארביב, מזרחי, שוקרון, דמתי, דולניק (מלכה). המאמן: יעקב גרונדמן.

שפט עובדיה בן יצחק, 20 אלף צופים, בלומפילד ביפו.

במזג אוויר קיצי נפרדו שתי הקבוצות שמשון ובני יהודה בתוצאת 0–0, במשחק המוקדם בבלומפילד. אילו תלוי היה הדבר בשחקנים, נראה היה כי היו מעדיפים ללכת מיד בתום המחצית הראשונה, אך מאחר שהיו חייבים לכבד מחצית נוספת עשו זאת על הצד הגרוע ביותר.

לבי לבי ל־20 אלף הצופים, שנדחסו לכל פינה בציפייה לראות כדורגל מהנה. אך תקוותיהם נתבדו וכל מה שראו היה כדורגל חסר תכלית והמשחק משעמם. במחצית הראשונה שלטה בני יהודה, אך לא הצליחה לנצל כמה הזדמנויות שנפלו לידה.

במחצית השניה הזיל שמשון לתוקפה, אך ללא תכלית. מהדקה ה־55 ואילך הזולו השחקנים להתרוצץ על המגרש ללא מטרה, וכל מה שעשו היו מסירות סרק. פה ושם נראו ניצוצות כדורגל מרגליו של שלמה מזרחי, קשר שמשון, שהתעלה מעל הרמה הכללית.

ב־20 הדקות האחרונות הזיל הקהל בשריקות בוז, ואכן הן הלמו וכאלו את הכל מהסיום של מחצית גרועה שאם יהיו עוד כמה הקהל ידיר רגליו ממגרשי הכדורגל.

אבינעם מליחי (מימין) מתקל את גדעון דמתי, בתיקו המסורתי (המעט 0–0) של בני־יהודה ושמשון בדרבי הפרברים. (צילום: עודי קרן).

עוד צעד קדימה של בית"ר ירושלים: הותיר שלושה יריבים במרחק 11 נקודות

לשם שינוי: ניצחון MADE IN ENGLAND

הראשון משני שעריו של גארי ונדרמולן (בחולצה בהירה, על הקרקע משמאל), שהשווה ל־1–1 נגד מכבי חיפה, בדרך לניצחון 1–2 של בית"ר ירושלים בבלומפילד. הדמאי ניר קלינגר (שרוע במרכז) עוקב אחר ניסיון ההצלה הבלתי מוצלח של השוער אבי רן. (צילום: עודי קרן).

במיבצע כפול, בראשו וברגלו, הכניע גארי ונדרמולן את מכבי חיפה 1–2

בית"ר ירושלים — מכבי חיפה (1–1) 1–2

השערים לבית"ר: גרי ונדרמולן (44, 78), השער לחיפה: איתי מרדכי (25).

★ המצטיין: גרי ונדרמולן.

● בית"ר ירושלים: מזרחי, כהן, אזולאי, אשש, שירזי, קדוש, שורץ, מלכה, מלמיליאן, ונדרמולן (בן הרוש), אוחנה. המאמן: דרור קשטן.

● מכבי חיפה: רן, אהרוני, כהן, קלינגר, מרילי, רוזנטל, ממן, ברייזלובסקי, מרדכי, סלקטר, ארמלי, (גבעולי). המאמן: שלמה שרף.

שפט משה אשכנזי, 22 אלף צופים, איצטדיון בלומפילד.

מאת דרור מנר

מסתבר כי גם כאשר מלכי השערים של בית"ר, אורי מלמיליאן ואלי אוחנה, ישנים — אין להם מה לדאוג. יש להם פלא הרש, גרי ונדרמולן שמו, שהבקיע לפני שבוע וגם אתמול הפליא בשני שערים, אשר השני שבהם לא במהרה יישכח.

יופי של מישחק ראינו אתמול בבלומפילד. לא כדורגל גדול, אבל עם הרבה תנועה, קצב ולחימה בלתי מתפשרת: כדורגל שקהל בן 22 אלף צופים, שהכניס לקופות 340 אלף שקל, אומר כי ההשקעה היתה כדאית. רק נאמר לכם ששני השוערים היו מהמצטיינים במגרש כדי שתבינו, ששני השערים היו בסכנה מתמדת, וכי ההתקפות היו מרובות ומהנות.

מכבי חיפה, שידע כי תיקו לא מספיק לשום דבר, שיחק רוב הזמן במערך פתוח ובמחצית השניה הייתי אומר שאף הפקיר את ההגנה. ממן וברייזלובסקי, נוסף לשלושת החלוצים, כלל לא טרחו לחזור ולסייע בהגנה, ואיפשרו בכך לחץ רצוף של בית"ר. אבל זה היה תנאי הכרחי, למי שביקש לבלום את תנופת הירושלמים ולמנוע "בריחה" של המוליך לעבר התואר.

במחצית הראשונה שיחקה חיפה באופן מסודר, אם כי התבססה יותר על המידה על הגבהות כדור לעבר ארמלי וסלקטר החלשים. דווקא החלוץ השלישי, הצעיר איתי מרדכי, היה פעיל יותר, הגיע לכמה הזדמנויות ואף כבש בדקה ה־25, לאחר שממן שלח אליו כדור לתוך הרחבה ומרדכי הקפיצו מעל ידיו של מזרחי אל הרשת, 1–0. קודמה לאירוע זה התקפה נפלאה בה שלח מלמיליאן כדור נהדר אל סמי מלכה, שמצא עצמו לבדו מול השער אך בעט חזק מדי ודיעע את המשקוף (דקה 7).

בית"ר ביצע ברוך כלל התקפות מדויקות במסירות שטוחות, בעיקר מהאגפים, אך במחצית הראשונה התקשה לתקוף מרגלה, בעיקר נוכח סגירה טובה של האגפים מפני פריצותיהם של המגינים אבי כהן ושלמה שירזי. שוחד לאחר הדעדות, רק בדקה ה־44 הצליח שירזי במבצע התקפי, כאשר פרץ עד קו הרוחב, משם שלח כדור גובה אל רחבת החמש, ומי אם לא גרי ונדרמולן בזינוק אקרובטי נגח את הכדור לרשת, כדי לאפשר לקבוצתו לרדת להפסקה בתוצאה שקולה.

במחצית השניה, כאמור, הפסיקה חיפה כמעט לגמרי את השמירה האישית ואיפשרה לבית"ר להציג מחצית מצוינת, כשהיא תוקפת ולוחצת ללא הרף. אך אבי רן, שוער חיפה, היה בשיאו. קצב המישחק היה מסחרר וגם לחיפה, ששמה דגש בהתקפה, ניתנו הזדמנויות. בדקה ה־71 בעט אוחנה זרן הזף לקרן; מלמיליאן הקשית את הכדור, אבי כהן נגח לפינה אך ציון מרילי הצליח להרחיקו מהקו בגביהה. איתי מרדכי הגיע מקרוב בבעיטה נהדרת, אך מזרחי הפגין את יכולתו והדף בזינוק לקרן (דקה 74).

הגיעה הדקה ה־78; סמי מלכה שלח כדור מקפץ אל הרחבה בצד ימין; שחקן הרכש האנגלי ונדרמולן, בלא היסוס, כלי לעצור ובסיבוב שלח כדור נפלא אל הפינה הרחוקה של השער. שניות רבות חלפו עד שהקהל קילל מה שקרה, ואז פרץ בתשואות ממושכות שליוו את הנדרמולן גם ביציאתו מהשדה, כאשר המחליף בדקה ה־89. אולם גם שער נפלא זה היה מאבד מחשיבותו המעשית, לוא היה ברוך ממן מזכו יותר בדקה ה־80: שחקני בית"ר ציפו לשריקה נבדל שלא באה, וממן מצא עצמו לבדו מול מזרחי, אך היה פוזר מדי ושלח ברשלנות את הכדור לחוץ, כדי לאפשר לבית"ר להמשיך ולהרץ בפיסגה ללא מתחרים.

● גרי ארמיסטס מהפועל תל־אביב, ניצח בתחרות קליעה באקרית במטווח החדש שנחנך באריאל. הוא צבר 381 נקודות. אתי טחנאי מהפועל מעברות ניצחה בין הנשים עם 361 נקודות. ברובה אוויר ניצח יצחק יונסי מהפועל אשקלון 381 נק' ובין הנשים גילה זרה מהפועל פתח־תקוה עם 370 נקודות.

אתמול בבלומפילד

הכנסת שיא: 130 אלף דולר

מאת רוני דיאנץ
סופר "ספורט הארץ" בירושלים

במקביל להצלחה המרשימה העונה בליגה, מצליחה קבוצת בית"ר ירושלים למחוק את גרעונותיה הכספיים הגדולים מתחילת העונה.

לאחר משחק הניצחון אתמול בבלומפילד על מכבי חיפה (2–1) התברר כי באמצעות מכירתם של 17 אלף כרטיסים התוספה לקופת האגודה הכנסת שיא של כ־130 אלף דולרים.

הכנסה זו, שהיא הגדולה ביותר בתולדות המועדון, תעזור להנהלה באחת ממשימותיה העיקריות העדבה למחוק לפחות את חלק הארי של הגרעונות אותם ירשה מקודמיתה, בסכומים של מאות אלפי דולרים.

לירושלים כבר יש סיבה למסיבה

ליגה לאומית

מאת יהושע שגיא

יכול להיות שלבית"ר ירושלים כבר מותר להזמין את האולם למסיבת האליפות; יכול להיות שבמחנה יהודה כבר בטוחים, שאין עוד קבוצה בישראל כמו בית"ר ירושלים; יכול להיות שיתרון של 11 נקודות ובנוסף לכך ניצחון על מכבי חיפה, כבר מספיקים לבית"רים בעונה זו — בהחלט יכול להיות.

הבית"רים מירושלים עושים את זה כמו גדולים. מפגרים 1–0 מול מכבי חיפה, אבל מתאוששים ומנצחים 1–2, כדי להוכיח שאין עוד ויכוח על השאלה מי התלכיד הטוב ביותר של העונה. כל השאר יכולים רק לספר סיפורים ולהשמיע תירוצים בצידי המסלול, שבו דוהרים הירושלמים לאליפות. ואם כבלות הכל לא יזכו בה גם העונה — זו תהיה ההוכחה היחידה שאינם ראויים לכתר. אבל אני מציע לכם לשריין את המועד לנשף האליפות. ואינני מסתבך במאום בהצעה זו.

למקום השני, כמה פאראדוכסלי, עלה מכבי תל אביב, אחרי ניצחון 0–2 על מכבי יפו ביום שישי. אולי כדי להוכיח שבמעוטרון זה נעשו העונה כל השגיאות האפשריות, שמנעו ממנו את היכולת להתמודד עם הירושלמים על הבכורה.

למקום השלישי ירדו בני יהודה, היחידים שעדיין לא נוצחו ב־17 מחזורי העונה, אחרי 0–0 מאכזב עם שמשון תל אביב במישחק המוקדם בבלומפילד. ב־0–0 השני היה מעורב האלוף, הפועל תל אביב, שיצא לבאר שבע וחזר משם עם רשת נקיה ונקודה בלבד. שני ה־0–0 של המחזור הותירו טעם מריר.

הפועל כפר סבא התאושש ועלה לשלב הרביעי אחרי ניצחון 0–2 על מכבי יבנה, וגם הפועל פתח תקוה גילה התאוששות ועלה לשלב החמישי, אחרי ניצחון 0–2 על בית"ר נתניה, שהשלים זה כבר עם שובו לליגה הארצית. מכבי נתניה סיים ביום שישי 1–1 בלוד.

מכבי פתח תקוה ניצל חולשה של בית"ר תל אביב, ניצח 1–2 בינטר ועלה שלב אחד. הבית"רים נותרו מרוגזים 13, בטווח ביטחון של נקודה בלבד מאיזור הירידה, בו שוקעים שבוע נוסף בית"ר נתניה, מכבי יפו ומכבי יבנה.

רק 14 שערים הובקעו בשבת אביבית עם מזג אוויר נדיר, שירכו 22 אלף צופים בבלומפילד ו־11 אלף צופים בלבד בכל יתר שש המשחקים, מה שמוכיח שכדי להביא קהל טוב צריך כדורגל טוב. ולא מספיק לסמוך על מזג האוויר.

חוץ מסימפטיה זה לא עוזר

טניס שולחן

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

שר הספורט השוודי שהוזמן לאליפות העולם בטניס שולחן, אשר תחל השבוע בניו דלהי, יחרים את המישחקים בגלל אי השתתפותה של נבחרת ישראל. משרד החוץ ההודי הוא שמנע מתן אשרות הכניסה לנציגי ישראל.

מזכיר איגוד הטניס יוסף ישועה מסר אתמול, שהתאחדויות שונות הביעו מחאתן על הדרכת ישראל. "אבל חוץ מסימפטיה זה לא עוזר הרבה", אמר ישועה. מזכיר האיגוד הוסיף, שביטול הנסיעה פגע קשה מאד בשחקני הנבחרת. היום ינסו לשפר את האווירה בפגישה בין ראשי האיגוד לשחקנים.

איגרוף

"זבוב" מקולומביה אלוף עולם חדש

בארנקילה, קולומביה (שרות "ספורט הארץ"). פידל באסה בן ה־24 מקולומביה זכה כאן בתואר העולמי באיגרוף במשקל זבוב (גירסת ההתאחדות האיגרוף העולמית). הוא נקצב בנקודות את האלוף הקודם, הילאריו זאפאטה מפנמה.

לזה מצפים ממכבי ת"א

מאת אילן פיש

מכבי תל אביב — מכבי יפו (0–2) 0–2

השערים: אלון נתן (2), אלי דריקס (8).

★ המצטיין: אלי דריקס.

● מכבי תל אביב: גינצבורג, קריים, אבי כהן, שמעונוב, אזולאי, מיקי כהן, לולו, גריאני, אלון נתן, דריקס (אלי אשר), סבק. המאמן: שמעון שנהר.

● מכבי יפו: קוניצקי, ישראל דניאל, סלימן, כהן צרק, דוד מאיר, אלקולומבה, קדוש, יוסי לוי (מגיד), מזרחי, מלכה (דיגמי), ציפרוט. המאמן: נסקו חלב.

שפט אריה פרוסט, 2500 צופים, איצטדיון באסה ביפו.

מכבי תל אביב הוכיח, כי טמון בשחקניו כישרון. אילו שיחקו המכבים עם אותו כוח רצון, נחישות והקרבה גם במישחקים האחרים, סביר להניח שבית"ר ירושלים לא היה בודד (ומרוצה) במרומי הטבלה.

מכבי יפו גילה מישחק מסודר. חוסר התיאום בין שחקניו היה משווע. כל אחד מהם ניסה "להציל את המולדת" בבידוריים חסרי תועלת. ניסיונות התקיפה הקבוצתיים היו ספורים ודלים.

בעורף מכבי היה מנשה שמעונוב יציב ובטוח. מיקי כהן, בהוליית הקישור, לא נתן סיכוי לקשרי יפו להדזיק לכת. אלון נתן ומשה גריאני היו הכוח המניע המכבי. גריאני הוכיח עד כמה הפשוט הוא יפה ותכליתי. די לו בנגיעה אחת בכדור כדי לשלוח לכתובת המדויקת. אלי דריקס כחוד היה מסוכן מאוד. מול עיניו הבוחנות של מאמן הנבחרת הפגין ניידות רבה ונע ללא הפסק לעבר שטחים פנויים, משם יכול להרגיד את הגנת יפו. החוליה האחורית של יפו לא יכלה למישחק הראש המשובח שלו ונכבעו במרבית קרבות האוויר.

לעומת הבולטים של תל אביב קשה למצוא שחקן יפואי הראוי לציון מיוחד. ההגנה היתה חדירה. בקישור נכשל יוסי לוי ומנשה מזרחי. הדור שכבל מאספקת כדורים דלה לא יכול היה להושיע. את שני ההזדמנויות הטובות היחידות שהיו, חייבים שחקני יפו לשוער תל אביב בוני גינצבורג, שלמרות שלא עמד תחת לחץ שגה קשות בשתיים מיציאותיו אל הכדור.

כשחמש הדקות טרם השלים שני סיבובים נח הכדור הראשון ברשת יפו. בני סבק נוסס על קו 16 המטרים, אלון נתן הבחין בפירצה בחומה ובעט פנימה, 0–1. בדקה ה־8 שגה קשר יפו שלמה קדוש והחזיר כדור ללביא קוניצקי. אלי דריקס קרא את המהלך, עט על המציאה והקדים בראשו את השוער כדי לקבוע את תוצאת המישחק, 0–2.

בני סבק נוגח ושוער יפו לביא קוניצקי דוחף להדיפת הכדור, במישחק בו ניצח מכבי ת"א 0–2 ביום שישי ביפו. (צילום: אריה קנפר).

לפתע נעלם הכישוף

מאת נפתלי זעירא

הפועל כפר סבא — מכבי יבנה (0–0) 0–2

השערים: אלי יאני (50, 67).

★ המצטיין: אלי יאני.

● הפועל כפר סבא: שמיר, אדינגר, סימון, רבינוביץ, איינשטיין, אופיר בן חיים, תמיר בן חיים, רביבו, מימוני (מרגון), נוהר, יאני. המאמן: נסים בכר.

● מכבי יבנה: לסר, בוארון, אלקבץ, עלאוה, אזולאי (אטמה), בן שמעון, צ. יעקב, סלומון, רמלה, ועקנין, גורדון. המאמן: אליהו עופר.

שפט בני כהן, 1500 צופים, בכפר סבא.

גם כשאתה יודע הכל על כדורגל — אינך יודע דבר.

45 הדקות הראשונות בכפר סבא היו כמו "יצירת המשך", קריפדדוקציה כפר סבאית־יבנאית, המשך למנות התסכול בהן הולעטו הצופים במשחקי הליגה האחרונים בכפר סבא. משחק ללא מחשבה ותכנון, ללא יוזמה, רשלני עד מביש — כל כך אריש עד שבהפסקה גם אוהדי ה"איכפתניקים" בקהל נשארו שלוים ולא יצאו עוד מגרדים. בבחינת זה מה שיש ואי אפשר אחרת.

אבל כאמור לעולם אינך יכול לדעת. במחצית השניה התרחש משהו. יד נעלמה כאילו הסירה את "הכישוף" שרבק ב־11 "הירוקים" של כפר סבא והם החלו לשחק.

תשאלו את פרדי לסר, השוער העצב של מכבי יבנה, מה קרה כאשר אלי יאני — 190 ס"מ של עוצמה וכוח פריצה — מתעורר והוא יענה לכם בוודאי: זה בהחלט לא נעים ועלול להסתיים במקרה הטוב בשני שערים, ועם קצת עירנות וריכוז בכפליים.

נדלג על המחצית הראשונה המתסכלת, בה העמידה דווקא האורחים מיבנה, במשחק קשה יותר את שער כפר סבא בסכנה. כפר סבא לא הצליחה לייצב את שורותיה מול משחקם המסור של מאיר בן שמעון ואשר סלומון בחוליית הקישור היבנאית, ומול פריצותיהם של רב רמלה דוד ועקנין.

במחצית השניה הצליחו אדיר שמיר להלוך בזינוק כפול את שער [illegible]

מגיחותו המצוינת של רב רמלד (49), וכעבור דקה רשם אלי יאני מבצע מהיר: הוא שעט עם הכדור ממחצית המגרש, פרץ לרחבת יבנה ומ־8 מטרים בעט שטוח לפינה הקצרה, 1–0.

בדקה 64 נגח אופיר בן חיים למשקוף שער יבנה וכעבור שלוש דקות נגח יאני את שערו השני, לאחר הגבהה של נוח איינשטיין משמאל.

עכשיו היתה זו כפר סבא אחרת, עם יותר ביטחון ויותר דיוק שב הציאו מספר מהלכים מרתקים ונתקבלו בתשואות על ידי אוהדיהם בסיום המשחק.

אבק היה, כדורגל לא

מאת ציון ניסן

הפועל פתח תקוה — בית"ר נתניה (0–1) 0–2

השערים: ניר אלון (39), אלון חזן (80).

★ המצטיין: אלון חזן.

● הפועל פתח תקוה: ג'רבי, ה. לוי, בורניזיק, מרקוס, קושוויילי, קלמנוביץ' (אילת), א. חזן, קייסי, מוספר (סבג), ב. לוין, בסון. המאמן: אברהם גרנט.

● בית"ר נתניה: פילוסוף, רובין, ספי, פרוסי, גלם, גניש, תשובה, סוגרס, איצקוביץ' (ערטולברג), אדרי, עוזריה (יונה). המאמן: יצחק אהרוני.

שפט יוסף ראאבנס, 300 צופים, מגרש בית"ר בנתניה.

הפסדו הנוסף של בית"ר נתניה במגרשו להפועל פתח תקוה הוכיח שוב, כי הקבוצה ושחקניה השלימו עם ירידתם לליגה הארצית. מזג האוויר האידיאלי לא נוצל על ידי שתי הקבוצות, שהציגו משחק חלש הדל אירועים ורק יד המקרה בלטה בו. בנוסף לכך פגמו רבות תנאי המגרש הגרועים במהלך המשחק, ולעתים ניתן היה לראות ענני אבק בקרבת השערים.

אם מהמקומיים לא ציפינו לגדולות, הרי שהאורחים מפתח תקוה לא גילו שמץ מיכולתם, ורק מעוף ההגנה גילה משחק ללא פשרות בו בלט הבלם איתן בורניזיק, שנתמך על ידי שוערו ג'רבי. בחוליית הקישור הצטיין אלון חזן, שידע להוליך מדי פעם כדורים לחלוציו.

בדקה ה־39 כפריצה שלו מימין והגבהה לקצה השני ישר לראשו של ניר אלון נגח זה לפינה הנגדית, 1–0.

כדי להבטיח את הניצחון נטל לעצמו שוב אלון חזן את היוזמה ובדקה ה־80 חלף על פני שני שחקנים, ומ־14 מטר בעט חלש ושטוח לרשת, 2–0. מהומות של חלק מאוהדי הקבוצה המקומית ליד חדרי ההלבשה של שחקניהם העידו עד כמה עגום מצבה של בית"ר נתניה.

לוד לא המריאה לנתניה חסר משהו

מאת אהרון שמולביץ

הפועל לוד — מכבי נתניה (1–0) 1–1

השער ללוד: ברוך חסן (עצמי, 76). השער לנתניה: יגאל מנחם (בעיטת 11 מטר, 31).

★ המצטיין: ברוך חסן.

● הפועל לוד: יעקב בנרדיס, יצחק בנודים, יצחק נעמן, חביב (מאירה), אורי בנודים, הלל, רונן הלל (בן ממס), שמואל, שרבית, סמרג'ה, פרץ. המאמן: צבי רוזן.

● מכבי נתניה: חביב, שמעון מנחם, בר, חסן, קורן, רוזן, גואטה, הלפון (עוזריה, לם, גבאי), יגאל מנחם. המאמן: זאב זלצר.

שפט יצחק בן יצחק, 1,500 צופים, מגרש הפועל בלוד.

הפועל לוד לא היה במיטבו כבר מתחילת המשחק, ורוח הלחימה שאפיינה את הקבוצה במשחקיה האחרונים, לא הורגשה כלל. מכבי נתניה, שער למשחק היה מוכן להסתפק בתיקו, מצא עצמו לפתע מוביל, ומרגע הבקעת השער עשה כל שביכולתו כדי לגונן על שער זכות זה.

הצבתו של ברוך חסן כשומרו האישי של ויקי פרץ, שיתקה למעשה את משחק ההתקפה של לוד. למרות זאת המשיכו הלודאים לשלוח שוב ושוב כדורי עומק לויקי פרץ. אם נוסיף לכך את משחקם החלש של שחקני מרכז השדה רפי שמואל ויעקב הלל, נבין את חוסר המגוון ומיעוט ההזדמנויות שהיו ללוד.

נתניה שיחקה בלי שלום תקוה וזוהר לוי הפצועים. חסרונו של תקוה בלט בהתקפה, שנותרה למעשה רק עם חלוץ תוקף אחד, יגאל מנחם. אם עד הדקה ה־31 שיחקה נתניה עם שניים־שלושה שחקנים בהתקפה, הרי שלאחר הבקעת השער ועד לסיום התחידה את יגאל מנחם בודד בהתקפה, כאשר יתר השחקנים נמצאים מרבית הזמן במחצית המגרש שלהם. שער היתרון לנתניה הובקע מנקודת ה־11 על ידי יגאל מנחם בדקה ה־31. הוא עצמו היה הגורם לבעיטת ה־11, כאשר פרץ לבדו לתוך רחבת ה־16 של לוד ואורי בנודים, שהיה חלש מאוד, הכשילו בתוך הרחבה.

ידידת נתניה להגנה הוסיפה במובן והתקפות על שערה, אך שחקני לוד לא הצליחו לפתוח משחק שיוביל למצבי הבקעה. השער המשווה הובקע בדקה ה־76 מבעיטת עונשין לאחר הכשלתו של יעקב הלל. בני סמרג'ה בעט חזק לתוך חומת השחקנים של נתניה, הכדור פגע בפניו של ברוך חסן, הוסט ממסלולו וחדר לפינת השער הימנית. כאשר חביב נשאר חסר

הניחוש הנכון בטוטו

.1	הפועל כ"ס — מכבי יבנה	1
.2	הפועל ב"ש — הפועל ת"א	x
.3	מכבי יפו — מכבי ת"א	2
.4	הפועל לוד — מכבי נתניה	x
.5	בית"ר נתניה — הפוע' פ"ת	2
.6	בית"ר ת"א — מכבי פ"ת	2
.7	שמשון ת"א — בני יהודה	x
.8	בית"ר ים — מכבי חיפה	1
.9	הפועל חיפה — בי. נהריה	x
.10	הפועל עכו — הפועל ים	x
.11	הפ. טבריה — רמת עמידר	1
.12	מכבי שעריים — הכוח ר"ג	x
.13	הפועל חולון — בי. רמלה	1
.14	הפ. חדרה — הפ. מרמורק	x

במחזור הבא

● מכבי יבנה — בית"ר ים (0–0)
● מכ. חיפה — שמשון ת"א (1–0)
● בני־יהודה — בית"ר ת"א (2–1)
● מכבי פ"ת — ב. נתניה (5–1)
● הפועל פ"ת — הפועל לוד (1–0)
● מכבי נתניה — מכבי יפו (1–1)
● מכבי ת"א — באר־שבע (3–0)
● הפועל ת"א — כפר־סבא (0–0)

ההבדל בין ניצחון להפסד: עופר פביאן

מאת שמואל קליגר

מכבי פתח־תקוה — בית"ר תל־אביב (0–1) 1–2

השערים לפתח־תקוה: אסי ברשמעון (21), רפי כהן (58). לבית"ר: יוסי מזרחי (61).

★ המצטיין: עופר פביאן.

● מכבי פתח־תקוה: פביאן, אזולאי, פרסלני, לאון, מיכה, אלון, נוריאל, בגלייבטר, א. לוי (מאיר כהן), ברשמעון (של בניה), רפי כהן. המאמן: ליאון קונסטנטינובסקי.

● בית"ר תל־אביב: נסים ג'רבי, טורס, יעקב כהן, ידיד (לביא), אבקצור (ברנתן), מזרחי, נסים כהן, יחזקאל, עמר, אדרי, ירון כהן. המאמן: דני נוימן.

שפט יצחק רוזנברג, 500 צופים, מגרש וינטר ברמת־גן.

נסים ג'רבי, שוער בית"ר ת"א ישכח את אירועי הדקה ה־58. במצב של 0–1 לזכות היריב (משער נגיחה של אסי ברשמעון, בדקה ה־21, לאחר הגבהת עונשין של בגלייבטר), עשה ג'רבי את הבלתי צפוי. הוא יצא מחוץ לרחבת שערו כדי להרחיק כדור עומק פשוט של בגלייבטר, אך החטיא את הכדור ברגלו, רפי כהן עט על המציאה וחדר עם הכדור לעבר השער השומם, בעט מטווח קצר ועכשיו כבר 2–0.

ומי כבר יזכור שמדקה זאת ואילך היו הבית"רים במיתקפה כללית על שער יריביהם. דוד לביא, הרכש הנתנייתי היה במיגרש אחרי היעדרות בת חודשיים, אך לא סייע רבות. אנשי מרכז המיגרש של בית"ר דחפו את שחקניהם שוב ושוב לעבר השער. אך כאן ניצב השוער התמיד עופר פביאן. הוא שעשה את ההבדל בין ניצחון להפסד. הוא זינק הרף, הכדורים נראו כבר מפרפרים ברשת אך היה תמיד במקום כדי לחלץ. רק פעם אחת (61) נכבע לכדור נגיחה של יוסי מזרחי, ופעם אחרת סייע בידו עמוד השער שהחזיר לזירה כדור מסוכן של יוסי אדרי (68).

בראש הראשונה היה זה ניצחון טאקטי של מכבי פתח־תקוה. האורחים באו למאבק על 6 נקודות, כדי להבטיח קודם כל את הנקודה הבודדת. אייל בגלייבטר במרכז דאג לשלוח את רפי כהן להתקפות כתפרצות ולא יותר מדי. אתמול במישחק התחתית זה הספיק. הבית"רים הציגו חוסר יציבות. כשגילו יכולת בגיזות הדעת, כבר פיגרו ב־2 שערים והיה כבר מאוחר מדי, ומול יכולת גבוהה כשל השוער פביאן זה באמת היה יותר מדי.

ברנר למד את שוייצר

מאת יגאל פלג

הפועל באר־שבע — הפועל תל־אביב 0–0

המצטיין: מאיר זובוביצקי.

● הפועל באר־שבע: זובוביצקי, בן חמו, דוידי, אילת, גונן, הדן, דהן, שושני, עוזרן (סולטן), ביטון (אוחיון), ויצמן. המאמן: דרור ברנר.

● הפועל תל־אביב: אלתר, עמר, אקהיין, דאנה, הרשלקוביץ, בוסה, בועלם, סיני, לאנו, לנדאו (לינדרוס), לוי. המאמן: דוד שוייצר.

שפט יהושע לויה. 4,500 צופים. בבאר־שבע

זה היה משחק נוקשה וגברי. משחק שבו כל קבוצה לא ויתרה ליריבתה. משחק שבו נראו צמדי שחקנים השומרים זה על זה לאורך כל המגרש כדי למנוע מן השני לפתח משחק רגיל.

הפועל תל־אביב בא לבאר־שבע כדי לנצח. הם ניסו למשוך את קבוצת באר־שבע לתקוף וכך להפקיר את ההגנה, הדבר שיאפשר להולכי תל־אביב המהירים לפרוץ בעזרת כדורים ארוכים כמוה ולהבקיע את זובוביצקי.

ואת בדיוק חזה מאמן באר־שבע, שתידרך את חניכיו לא ליפול במלכודת ומאידך לא לוותר ללחוץ ולתיקולים. ואכן "נערי ברנר" הצעירים עמדו במשימה ההשינו מלוחמה שערה, אינם מוותרים על אף כדור ויוצאים אף להתקפות נגד.

שתי רב התגלה במגננות ההתקפה של שתי הקבוצות. שחקני תל־אביב תקפו רק עם שני שחקנים עד שלושה, לנדאו, לוי, לאנו. כשההתקפות "נסבורות" בחומת מגינים חזקה של באר־שבע בדרתם. דוידי ואילתו כשעליהם מנצח "הזאגר המעופף" זובוביצקי. שהפסו יום טוב. זובוביצקי לא הפקיד את שערו כמנהגו, וינק וקלט "כדורי בננה" של סיני והדף בעיטות מסוכנות של לאנו ועמר.

פוגר תקפה באר־שבע עם ארבעה־שישה שחקנים, אשר הגיעו לרחבת תל־אביב אך בעיטו משום מה לבעוים. כן הקפו בן האגפים, אך הכדורים הגבוהים נקטפו לרוב על־ידי אלתר. וכך כשתל־אביב תוקפת עם מעט חלוצים ובאר־שבע מבעטות לכעום לשער הרצאה באשמה היא בלתי נמנעת.

חדשות חוץ

חתן פרס נובל לשלום, הפיסיקאי אנדרי סאחארוב בכינוס הפורום למען השלום במוסקווה אתמול. זו הופעתו הראשונה של סאחארוב באירוע מטעם הקרמלין מאז הוחזר מגלות מנהיג תנועת מתנגדי המשטר

גרהם גרין, יוקו אונו ופול ניומן, בפורום הבין לאומי לשלום במוסקווה

מוסקווה (ע"ד וע"צ). הפורום הבין־לאומי למען השלום, שנערך ביוזמת הקרמלין, נפתח אתמול במוסקווה, בהשתתפותם של למעלה מ־900 אישים מחו"ל — כוכבי קולנוע, סופרים, מדענים, רופאים, מנהיגים דתיים ופוליטיקאים.

הדיונים יסתיימו מחר, כאשר יופיע בפני הפורום המנהיג הסובייטי מיכאל גורבאצ'וב.

דו"ח מוסקווה מסר, כי המשתתפים בפורום ידונו בבעייה המרכזית של זמננו — איך למנוע שואה גרעינית ולחזק את השלום ואת שיתוף הפעולה.

בין האישים המערביים שישתתפו בדיונים — הסופרים גרהם גרין, נורמן מילר, מוסיקאית הרוק יוקו אונו וכוכבי הקולנוע פול ניומן, קלודיה קרדינלה, שרלי מקליין וגרגורי פק. גם סוזן אייזנהאור, נכדתו של נשיא ארה"ב המנוח, איש המבצר מן לשעבר דניאל אלסברג, מתכנן האופנה הצרפתי פייר קארדן והרופאים ברנרד לון ויבגני' חאזוב, שזכו ביחד בפרס נובל לשלום ב־1985 ישתתפו בדיונים.

נעלם רמטכ"ל צבא עיראק

לונדון (ע"מ). העתון העיראקי "אלבילאד" היוצא לאור בלונדון מסר, כי רמטכ"ל הצבא העיראקי, עבדול אלג'אור רנתה, נעלם ולא נודע גורלו מאז ה־1 בינואר. יש הסבורים כי הוא פצוע. אחרים חושבים, כי הוחזק ע"י סדאם חוסיין.

עוד נמסר, כי כתב "וושינגטון פוסט", אשר הציג שאלה בנושא לקצין בכיר בעיראק נענה "אין בידי מידע עליו".

אבו עבאס, ראש "חזית השחרור הפלשתינאי"

"עם הקריאה לזרוק את היהודים לים הפסקנו כבר לפני 20 שנה"

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). "כבר יותר מ־20 שנה שאיננו קוראים לזרוק את היהודים לים. כל מה שאנו רוצים זה להקים מדינה דמוקרטית אחת בה יוכלו לחיות יחד נוצרים, מוסלמים ויהודים".

דברים אלה אומר אבול עבאס, ראש "חזית השחרור הפלשתינאי" בראיון לתכנית בלונדון.

הוא גילה, כי חוטפי האוניה "אכילה לאורו", עליהם פיקד, התכוונו להגיע עם האוניה לנמל חיפה, שם התכוונו לשאת ולתת על שחרור העצורים תמורת אסירים פלשתינים.

אבו עבאס אמר כי איננו מקבל הוראות מיאסר עראפאת אלא פועל בעצמו מאז פרש מארגונו של אחמד ג'יבריל במחאה על ההתערבות הסורית בלבנון.

ההסכם עם הקהילות היהודיות באיטליה הוגש לחתימת קראקסי

מאת חולדה ליברנטמה, סופרת "הארץ" באיטליה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). ההסכם בין ממשלת איטליה לאיגוד הקהילות היהודיות, המונה 35 [illegible] נפש, מונח על שולחן ראש הממשלה הסוציאליסט בטינו קראקסי, והצפוי כי יחתום לא יאוחר מחודש מארס.

ההסכם בא במקום חוק מזמן השלטון הפאשיסטי, ובין השאר, הוא מכיר בראשונה בזכות המועסקים היהודים לשבות בשבתות וחגים. [illegible] סוכר במוסדות צבא ובבתי־חולים. הורים רשאים לבקש מתן שיעורי יהדות, על ידי מורים מיוחדים בבתי הספר. כמו כן, תכיר המדינה בפעם הראשונה בנישואים יהודיים ובלבד שהרב ירשום את שני בני־הזוג על מסמך רשמי ממלכתי, כפי שנהוג לגבי הנוצרים. ליהודים התורמים לקהילות יוענקו הנחות מס. לארגון הקהילות היהודיות תוחזר הבעלות על הקאטאקומבות היהודיות ברומא.

ההסכם עם איגוד הקהילות, אותו הכינו נציגי ממשלת רומא ומשפטנים יהודיים במשך למעלה משנתיים, מבטל את חובת ההרשמה בקהילות, שחלה לפי החוק הקודם על כל יהודי. כמו כן, הוא מבטל את חובת תשלום המסים לקהילות.

גורבצ'וב: העם ימשיך לקבל מידע על תקופות אפלות בתולדות ברה"מ

מוסקווה (ע"ד וע"צ). מיכאיל גורבצ'וב הצהיר ביום ו', כי העם הסובייטי יקבל מידע נוסף על תקופות אפלות בתולדות ברית־המועצות, כולל תקופת שלטונו של יוסף סטאלין.

גורבצ'וב אמר, כי אין להסכים לכך "שיהיו שמות נשכחים ודפים ריקים בהיסטוריה ובספרות". עברה של ברית־המועצות רצוף שגיאות חמורות, אך גם הישגים נפלאים.

גורבצ'וב לא הזכיר שמות, אך משקיפים אומרים, כי יש להניח שהתכוון בין השאר לאנשים כי הטעים.

המנהיג הסובייטי הופיע בפני ראשי העתונות, הרדיו והטלוויזיה, בכנס הועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית. נאומו פורסם על ידי סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית "טאס".

ניקולאי בוחרין, לב קאמנייב וגריגורי זינובייב, שמילאו תפקידים מרכזיים במהפכה, הוצאו לאחר מכן להורג בתקופת סטאלין.

ייתכן כי התכוון גם למיליונים שהוצאו להורג או נשלחו למחנות עבודה בתקופת שלטון סטאלין ומיליונים נוספים שמתו כתוצאה מרעב שנגרם על ידי הקולקטיביזציה של החקלאות בתחילת שנות השלושים.

כ־40 אלף חולי איידס בעולם

טוקיו (ע"צ). מספר חולי האיידס בעולם מגיע עתה ל־39,144, לפי נתונים שנאספו עד ה־31 בינואר. לפי אומדנים, מגיע מספר נושאי הוירוס הקטלני עתה ל־5 עד 10 מיליון תושבים ברחבי תבל. זאת אמר ביום ו' אחד מראשי ארגון הבריאות העולמי.

ד"ר טאקוסוי אומנאי, העומד בראש משרד ארגון הבריאות העולמי במנילה ואחראי לאיזור מערב האוקיינוס השקט, הבהיר כי הנתונים נאספו ב־88 מדינות.

בסמינר בין־לאומי בנושא משתתפים כ־100 נציגים מיפאן ומדינות אחרות.

לאחרונה היה יפאן במחר האיידס, לאחר שב־20 בינואר מתה ממחלה זו יצאנית בעיר קובה. היא הקרבן ה־18 של המחלה ביפאן, שם נמסר רשמית על 26 אנשים שלקו במחלה.

הדבורים הפולניות הרגישו ראשונות את האסון בצ'רנוביל

ורשה (ע"ד). דבורים פולניות חזרו לכוורת שלהן, כאשר הגד ביום שבע מהאסון הגרעיני בצ'רנוביל, שעה שתושבי פולין לא ידעו דבר על עצם התרחשות האסון — זאת גילה מומחה לגידול דבורים.

הנריק אוסטאך, שעומד בראש אגודת מגדלי־הדבורים בפולין, אמר כי חברי האגודה הבחינו כאשר הדבורים התכנסו במשך כמה ימים לאחר ההתפוצצות בכור הגרעיני בברית־המועצות ב־26 באפריל.

"כאשר אירעו ההתפוצצויות, הפסיקו הדבורים את מעופן, על אף העובדה שהיה זה יום יפה. התפלאנו כאשר ראינו שהדבורים מסתתרות בכוורות במשך כמה ימים", אמר המומחה בראיון ליומון המופיע בוורשה, "ז'יצ'יה וארשאווי".

"הם הקיפו את המלכה ונפנפו ללא הפסק בכנפיהן, כדי לצמצם במידת האפשר את אחת החיצים", הוסיף המומחה.

בנה של תאצ'ר התחתן עם כלה עשירה מטכסס

לונדון (ע"ד). בנה של ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר, שגרם לכך שהגבי תאצ'ר פרצה בבכי בפרהסיה כאשר עקבותיו נעלמו במדבר סהרה, נשא לאשה בשבת את בתו של מיליונר מטכסס. הטקס נערך בכנסיה קטנה בלונדון.

מרק בן ה־33 נשא לאשה את דיאן בורגדורף בת 26, בתו של סוחר מכוניות עשיר מטכסס. הטקס נערך בלונדון מפני שהגבי תאצ'ר לא מצאה את הזמן הדרוש לטוס לדאלאס.

רק כ־150 אנשים השתתפו, אך מסביב לכנסיה התקהלו צלמים רבים שביקשו לצלם את הכלה.

ראש ממשלת בריטניה בת ה־61 אמרה כי לעתים קרובות היא חושבת על נכדים. מרק הוא הראשון מבין שני ילדיה המתחתן. [illegible] התאומה קארול היא עתונאית.

הספר "ד"ר ז'יוואגו" יופיע בברית המועצות

מוסקווה (ע"ד). "ד"ר ז'יוואגו", רומן שנכתב ע"י הסופר המשורר הסובייטי בוריס פסטרנק, עומד לצאת לאור לראשונה בברית־המועצות, יותר מ־30 שנה לאחר שנכתב. על כך מסרה סוכנות הידיעות הסובייטית "טאס".

סרגיי זאליגין, עורך הירחון "נובי מיר", אמר, כי הוא מתכנן לפרסם את היצירה בעתונו בהמשכים בשנה הבאה.

הרומן ד"ר ז'יוואגו, העוסק בשנים הראשונות של שלטון הבולשביקים ברוסיה, גונה ע"י ההנהגה הסובייטית כאנטי בולשביקי, כאשר הופיע לראשונה מחוץ לגבולות ברית־המועצות ב־1957.

פסטרנק זכה בפרס נובל לספרות ב־1958, אך נאלץ לדחות את הפרס תחת לחץ השלטונות. הוא מת שנתיים לאחר מכן.

עוד מסרה "טאס", כי בעקבות פירסום של כתבים נבחרים של פסטרנק, עומדים להוציא לאור אוסף חדש של יצירותיו.

ערכה את המדור: אורית גלילי

בעיטה חפשית

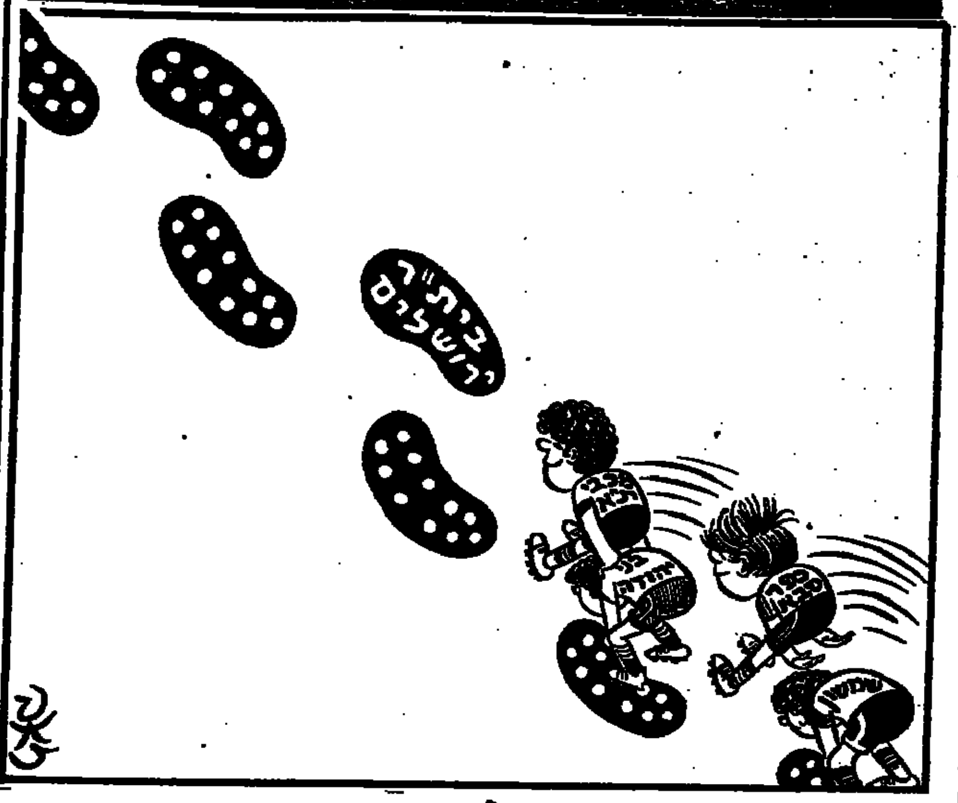

רק נקודה מפרידה בין הראשון לשני

חולון הגיעה לחיפה

הביסה 0–3 את בית"ר נתניה ונהנתה מכך שהפועל חיפה נחל אכזבה 1–1 בבית עם קבוצת התחתית של בית"ר נהריה

ליגה ארצית

מאת משה הר געש

הפועל חולון התקרב כדי נקודה בלבד מהמוליך הפועל חיפה, אחרי שהכניע בביתו ללא תנאי 0–3 את בית"ר רמלה, בעוד שהפועל חיפה סיים בתיקו מאכזב 1–1 את מישחק הבית עם בית"ר נהריה מהתחתית. גם קבוצות אחרות בצמרת — הפועל חדרה, הפועל יהוד, הפועל ירושלים — איבדו נקודות.

25 שערים הובקעו במחזור הי"ז, לא הושג אפילו ניצחון חוץ אחד, וחמישה מישחקים הסתיימו בתיקו. רק הפועל חולון, הפועל רמת־גן והפועל טבריה ניצחו, 2 קבוצות בלבד לא הבקיעו, שני שחקנים הורחקו.

הפועל חיפה — בית"ר נהריה
1–1 (0–1)

השער לחיפה: רוני מלכה (67), לנהריה: אבי קאופמן (21 עצמי).

המצטיין: רוני מלכה.

החיפאים החמיצו כשרונים, לא ניצלו את שפע ההזדמנויות ושוב איבדו נקודות בבית. בדקה הי"2 פרץ ניסים אלפסי מבית"ר, אבי קאופמן נראה משתלט על הכדור, רצה למסור לשוערו ובעט לשער. למרות שנוטובסקי יצא לקראתו. החיפאים להבו אך השוו רק בדקה ה־67. רונן רוקמן הגביה ומלכה נגח לרשת. לחיפה היו הזדמנויות שהוחמצו.

שפט שלמה יוסף, 3,000 צופים, בקרית־אליעזר.

אברהם צייבין

הפועל חולון — בית"ר רמלה
0–3 (1–0)

השערים: ליאון פנסו (75, 80), ניסים חלפון (15).

המצטיין: יעקב זיתוני.

הרמלאים ניסו לחפות על נחיתותם האיכותית במישחק נוקשה וחריף שהגיע לשיאו בדקה הי"37, כאשר ישראל דודשילי פגע ללא כדור בחלפון והורחק. חלפון הבקיע שער ראשון בפתיחה, כאשר בעט מ־18 מ', והכדור חמק מתחת לכפפו של השוער. יתרון החולונים לא בא לידי ביטוי עקב חולשת חלוציהם. את המפנה הביא ליאון פנסו שנכנס בדקה הי"65. בדקה ה־75 הוא הבקיע שער נאה בנגיחה ובדקה ה־80 חתם את התוצאה לאחר פריצת יחיד.

שפט [illegible], 800 צופים, בחולון.

מנחם כהן

הפועל חדרה — הפועל מרמורק
2–2 (1–1)

השערים לחדרה: שלמה מזרחי (12), אורי באשם (77). למרמורק: בקיצין פנקס (2, מ־11 מ'), אילן בדרדור (65).

המצטיין: בקיצין פנקס.

לחדרתים היה יתרון ברור בכל שלבי המישחק, אך הם נאלצו לפעול קשות, כדי להיחלץ פעמיים מפיגור של שער. התקפות הרבות של חדרה נעצרו בקלות יחסית ע"י הגנת מרמורק, אך התקפות המתפרצות של האורחים היו סכנה ממשית לשער חדרה. עודד מכבס בהופעה הבכורה שלו שיחק רק במחצית השעה האחרונה.

שפט עובדיה צבי, 1,000 צופים, בחדרה.

דוד רוזנבלום

הפועל עכו — הפועל ירושלים
1–1 (0–1)

השער לעכו: דוד גנון (78), לירושלים: אשר ששון (32).

המצטיין: גבוב שעלן.

עם השריקה לסיום הורחק ניסים אדרי מעכו, לאחר שפגע בבין אותה. המישחק היה סוער ובמהלכו התקוטטו שני המאמנים, רוני דורה ויהושע פייגנבוים. לאחר המישחק פרצה תיגרה המונית בין שחקנים ועסקנים, והמשטרה השתלטה על המצב רק לאחר מאמץ רב.

שפט יעקב שיינר, 3,000 צופים, בעכו.

הפועל טבריה — מכבי רמת־עמידר
2–1 (0–1)

השערים לטבריה: דוד אבוטבול (47, 59), לרמת־עמידר: רחמים שלום (2).

המצטיין: דוד אבוטבול.

שני השערים לטבריה הובקעו בצורה דומה. עמוס ברטור הגביה כדורי קרן ודוד אבוטבול נגח לרשת. האורחים הובילו בפתיחה, אך היתרון הזה עמד רק עד תחילת המחצית השנייה.

שפט חיים ליפקוביץ, 500 צופים, בטבריה.

מכבי שעריים — הכח רמת־גן
2–2 (0–0)

השערים לשעריים: אהוד עידן (71, 80 שניהם מ־11 מ'), להכח: אורן פליטמן (67), משה יחיאל (90).

המצטיין: אשר עמנון.

עדיפות במגרש לא הספיקה למארחים משעריים כדי להשיג ניצחון. החלוץ הוותיק משה יחיאל הבקיע את השער המשווה בדקה האחרונה. הכח הוביל 1–0, [illegible]

שפט יוסי [illegible], 200 צופים, [illegible]

הפועל בית שאן — הפועל יהוד
1–1 (0–0)

השער לבית שאן: מאיר אלמקיס (63), ליהוד: יהודה דוואק (75).

המצטיין: יצחק בלחסן.

בבית־שאן לא ראו תקופה ממושכת מישחק כה חלש. האורחים מהדרום השיגו אמנם את מטרתם, נקודת חוץ, אך עם יותר אמונה הם היו עשויים לנצח. בדקה הי"63 מסר לוסקי מאגף ימין ואלמקיס דחק מקרוב לאחר טעות בהגנה. יהודה דוואק הישווה בעבור 12 דקות, לאחר ניצול טעות בהגנה.

שפט יאיר טילינגר, 1,000 צופים, בבית שאן.

גדעון אברהם

הפועל רמת־גן — הפועל דימונה
0–3 (0–0)

השערים: יעקב נמרוד (62), שמעון פרץ (70), עוזי צרקא (88).

המצטיין: שמעון פרץ.

מסכת השערים נפתחה רק לאחר 62 דקות. חלוץ הרכש שמעון פרץ הגביה כדור ונמרוד נגח לרשת. בדקה ה־70 פרץ שמעון פרץ ממרכז המגרש ומ־16 מ' הבקיע את השער. עוזי צרקא חתם את התוצאה בבעיטה מדויקת מזוית קשה.

שפט דוד יוסף, 300 צופים, בבקעתיים.

יוסף חבס

טבלת הליגה הארצית

	קבוצה	מש'	שערים	נק'
1.	הפועל חיפה	17	10–22	31
2.	הפ. חולון	17	8–19	30
3.	הפ. חדרה	17	18–25	28
4.	הפ. יהוד	17	17–22	28
5.	הפ. ים	17	19–21	27
6.	הפ. עכו	17	15–20	26
7.	מכ. שעריים	17	10–15	23
8.	הפ. ר"ג	17	11–16	22
9.	ר. עמידר	17	17–13	22
10.	הפ. טבריה	17	24–23	21
11.	הפ. בית־שאן	17	21–18	21
12.	ב. רמלה	17	20–14	19
13.	הפ. מרמורק	17	28–20	17
14.	הכח רמת־גן	17	19–11	17
15.	ב. נהריה	17	18–12	15
16.	הפ. דימונה	17	24–12	12

במחזור הבא

- ● ב. נהריה — בית־שאן (0–0)
- ● הפ. יהוד — הפועל ר"ג (0–3)
- ● הפ. דימונה — הפ. חדרה (0–2)
- ● מרמורק — הפ. חולון (0–2)
- ● ב. רמלה — שעריים (1–1)
- ● הכח ר"ג — הפ. טבריה (1–3)
- ● רמת־עמידר — עכו (0–2)
- ● הפועל ים — הפ. חיפה (2–4)

מלך השערים

1. יהודה דוואק (הפועל יהוד) 9
- עופר דן (הפועל טבריה) 9
3. אריה שקירקה (הפ. חולון) 7

אוורטון וארסנל מאבדות נקודות וליוורפול מתחילה לסגור הפער

תיקו כפול 1–1 לשתי המובילות נגד אוכספורד ושפילד ★ שלושער של איאן ראש נגד לסטר (3–4)

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). שער שהבקיע פול ווילקינסון שתי דקות לסיום, הותיר את אוורטון בראש טבלת הליגה האנגלית. אוורטון סיימה בתיקו 1–1 מישחק חוץ באוכספורד, כשגם ארסנל חזרה עם נקודה (1–1) משפילד.

המישחק באוכספורד היה סוער ונוקשה, וארבעה שחקנים נרשמו בפנקסו של השופט. אוכספורד השיגה יתרון בדקה הי"25 בבעיטת 11 מ' שנבעטה פעמיים ע"י ג'ון טרוויק, למרות מחאות שחקני אוורטון. השוער המקומי סטיב הארדוויק, בסדרת עצירות מרהיבות, מנע מאוורטון את שער השיוון עד לדקה הי"88. כאשר יצאו שתי הקבוצות מהמיגרש התפתחה קטטה בין דויד ליוותוי ושוער אוורטון נוויל סאותול, והשופט רשם את ליוותוי.

ניאל קווין העלה את ארסנל ליתרון בשפילד בדקה התשיעית. ארסנל שיחקה שוב ללא ויו אנדרסון ודויד רוקאסל המושעים. ארסנל שלטה על המצב עד אשר מארק צ'מברליין הישווה לוונסדיי שבע דקות אחרי פתיחת המחצית השנייה.

אסור להזניח את ראש

מי שהשיב לבצע את המצב כדי לגמור את הפער בפיסגה, היא האלופה ליוורפול, אבל רק אחרי מישחק מרתק באנפילד עם לסטר סיטי שנוצחה 3–4. פול וולש קבע 1–0 לליוורפול בדקה הי"30, אבל שער עצמי מנגלי קרייג גילספי בעבור חמש דקות קבע 1–1. חמש דקות לפני ההפסקה בגבש איאן ראש לפעולה וארבע דקות אחרי חידוש המישחק קבע 3–1. אבל לסטר סירבה להיכנע ואלן סמית, החלוץ המבוקש ביותר באנגליה כיום, הבקיע בדקה הי"74. ארבע דקות לסיום השלים ראש את השלושער שלו (בסך הכל 30 שערים העונה), אבל המילה האחרונה היתה של סמית, שהבקיע את שערו השני בדקת הסיום.

מישחק משובח נערך בנוטינגהאם שם נפרדו הפורסט ווסטהאם בתיקו 1–1. שני השערים הובקעו בבעיטות 11 מ'. גארי בירטלס היקנה יתרון לפורסט בדקה הי"42 ורי סטיוארט השווה במחצית השנייה.

מנצ'סטר יונייטד השיגה את ניצחונה הגבוה ביותר בחודשים האחרונים, 1–3 על ווטפורד משערים של פול מקגראת (27), פיטר דאווניפורט (48, בבעיטת 11 מ') וגורדון סטראקן (66). קני ג'אקט הבקיע לווטפורד שלוש דקות לסיום.

יום מוצלח ללונדון

יום מוצלח למדי היה לקבוצות הלונדוניות. רק צ'לסי נוצחה, 0–3 בקובנטרי משערים של בריאן קילקליין בבעיטת 11 מ', לויד מקגראת ודיק פיקרינג. טוטנהאם ניצחה את סאותהמפטון 0–2 משערים של ריצ'ארד גוף וסטיב הודג', וקווינס פארק ריינג'רס גברה על ניוקאסל 1–2. פול גודארד, שחקן ריינג'רס בעבר, קבע 1–0 לניוקאסל בדקה הי"62. אבל תוך 13 דקות הבטיחו ג'וני ביירן ומייק פילר את הניצחון.

לוטון גברה על אסטון וילה 1–2 משערים של סטיב פוסטר ומיק הארפורד, בעוד שגארת' [illegible] לצ'רלטון, יהיה היום.

בליגה השנייה שמרה פורטסמות על פער של 7 נקודות בניצחון 1–0 על האל סיטי. השנייה בדירוג, דרבי קאונטי, ניצחה 1–2 בסנדרלנד. השלישית, אולדהם, המפגרת בתשע נקודות אחרי פורטסמות, ניצחה 2–1 את איפסוויץ'.

גלאזגו ריינג'רס צמצמה את הפיגור בצמרת הסקוטית לנקודה בניצחון 1–3 במאתרוול, לעומת התיקו 1–1 של סלטיק עם הארטס. לסלטיק 50 נקודות, לריינג'רס 49 (ומישחק חסר) ולדאנדי יונייטד 46 נקודות.

צמרת הטבלה

	קבוצה	מש'	שערים	נק'
1.	אוורטון	28	23–53	54
2.	ארסנל	27	16–42	54
3.	ליוורפול	27	27–49	51
4.	נוטינגהאם	28	34–50	47
5.	לוטון	27	26–31	46
6.	טוטנהאם	26	29–43	44
7.	נוריץ'	27	37–38	44

אליפות אירופה

שער ניצחון של אלטובלי בליסבון

ליסבון (איי־פי). שער של אלסנדרו אלטובלי בדקה הי"40 היקנה כאן ניצחון 1–0 לאיטליה על פורטוגל והכניס את האיטלקים בראש בית 2 של המוקדמות לאליפות אירופה.

איטליה התבססה על הגנה איתנה ועל פריצות מהירות, בעוד שפורטוגל החזיקה יותר בכדור אבל לא הצליחה לחדור מבעד להגנה האיטלקית. בקרב הפורטוגלים הופיעו רק שניים מהשחקנים שהיו במונדיאל במכסיקו. השלמי האמינו בהפסקה. במישחק חזו 35 אלף צופים.

טבלת בית 2

	קבוצה	מש'	שערים	נק'
1.	איטליה	4	2–11	8
2.	שוודיה	3	1–8	5
3.	פורטוגל	3	3–2	2
4.	שוויץ	3	6–3	1
5.	מאלטה	4	12–0	0

לאחר שהדיחו את מנסדורף בשוברי שיוויון

פרנפורש בחצי הגמר בממפיס עם אדברג, קונורס וגילברט

טניס

ממפיס, טנסי (איי־פי). ארבעת המדורגים ראשונים העפילו כאן לשלב חצי הגמר באליפות המקצוענים של ארה"ב באולמות, על פרסים כספיים בסך כולל של 315 אלף דולאר.

המדורג ראשון, השוודי סטפן אדברג, גבר בשמינית הגמר על ההודי ראמש קרישנאן (מדורג 16) 3–6, 6–2 וברבע הגמר על האמריקאי טים מאיוט (מדורג 7) 6–3, 6–4. ג'ימי קונורס, המדורג שני, ניצח בשמינית הגמר את האמריקאי אליוט סלצ'ר 6–1, 6–4, 6–1 וברבע הגמר את המדורג 10 קווין קארן 6–4, 6–3, 6–4.

המדורג שלישי, מיכאל פרנפורש ממערב גרמניה (14 בדירוג העולמי) בלם את התקדמותו של עמוס מנסדורף כשגבר עליו בשמינית הגמר 7–6, 6–7. מנסדורף, שעלה למקום הי"31 בדירוג העולמי, ניהל מישחק שווה כמעט עם המערב־גרמני, שגילה עליונות רק במישחקים שוברי השוויון, בהם ניצח 7–2 ו־7–1. ברבע הגמר הדיח פרנפורש את הבלתי־מדורג האחרון שנותר, גרג הולמס (ארה"ב), 6–4, 6–3, 6–4.

אלוף אוסטרליה, בראד גילברט, שמדורג רביעי, ניצח בשמינית הגמר את המערב־גרמני אריק ילן 6–3, 3–6 וברבע הגמר את המדורג 11, יוהאן קריק, 6–2, 7–6. קריק הדיח בשמינית הגמר את ג'ון מקנרו 5–7, 6–4 בזכות 12 אסים, שלושה מהם במישחקון האחרון.

בטורניר הנשים בסן־פרנסיסקו העפילו לחצי הגמר שלוש המדורגות ראשונות: האנה מנדליקובה, קאתי ריינאלדי וזינה גאריסון והבלתי מדורגת, סילוויה האניקה ממערב־גרמניה, שגברה על המדורגת שישית, וונדי טרנבול (אוסטרליה), 6–4, 6–1.

2 שיאי בוגרות לאיילת שלזינגר בת ה־15 באליפות הנוער בערד

שחייה

איילת שלזינגר בת הי"15 ממכבי טבריה, שיפרה בסוף השבוע שני שיאים לאומיים לבוגרות בשחייה במהלך אליפות ישראל בבריכה קצרה (25 מ') לגילאי 15, 16 ו־18 שנערכה בערד בהשתתפות כ־280 שחיינים. שלזינגר קבעה במשחה של 100 מ' חופשי 59.5 שניות, שיפור לשיאה של עופרה מוכיח שנקבע לפני שש שנים 59.9. שיא נוסף קבעה שלזינגר ב־200 מ' חופשי — 2:09.5 ד'. השיא הקודם של הדר רובינשטיין נקבע לפני חמש שנים (2:09.9 ד').

יואב ברוק מהפועל בני־שמעון שיפר את שיא גילאי 15 ב־200 מ' חופשי — 1:59.67 ד', שיפור לשיאו של אמיר גביאל 1:59.75 ד'.

כשחיינים המצטיינים באליפות נקבעו: בגיל 18 — ערן גרומי שצבר 4 מדליות זהב ועינת ישראל עם 3 מדליות זהב ומדליית כסף. בגיל 16 — גלעד חן עם 3 מדליות זהב ושתי מדליות כסף ואיריס קופמן עם 5 מדליות זהב. בגיל 15: יואב ברוק עם 3 מדליות זהב ומדליית כסף ואיילת שלזינגר עם 4 מדליות זהב ו־1 מדליית כסף.

● עמוס גרי זכה במירוץ האופניים המסורתי בלוד לזכרו של מאיר עוזן שנערך זו הפעם התשיעית בהשתתפות 120 רוכבים. גרי עבר 20 ק"מ בסיבובים וצבר 12 נקודות לפני יהודה גרשוני 11 נקודות. שני הרוכבים הם מהפועל נצרת עילית.

כדוריד

הערב מחזור 16

במשחק המרכזי בליגה לכדוריד שיהיה הערב יתארח האלוף מכבי ראשון־לציון אצל מכבי ארזים רמת־גן. המישחק יחל בשעה 20.30 באולם "עלית" באוניברסיטת תל־אביב.

★ המישחקים האחרים: הפועל ראשון־לציון — מכבי פתח־תקוה (מישחק [illegible] בגבעת ברנר), מכבי רחובות — הפועל רמת־גן (ללא קהל), מכבי נתניה — אס"א תל־אביב, אליצור הרצליה — הפועל רחובות (במבנן [illegible]), הפועל פתח־תקוה — הפועל נוקיים (ביהוד).

זיסמן הפצוע ישחק מחר נגד הפועל ת"א ★ לארגי בספק

כדורסל

מאת שמואל קליגר, סופר "ספורט הארץ"

שמואל זיסמן, רכז הפועל גליל־עליון, יוכל מחר ערב בכפר־גלעדי את המישחק הראשון בגמר־סל נגד הפועל תל־אביב. זיסמן, ששיחק פצוע במישחק חצי הגמר נגד אליצור נתניה (82–84) נפצע בראשו במישחק שהיה בסוף השבוע. הרופא טען אמש שהוא לא רגיש במצב רגלו. עתה ברור שעד למישחק עם הפועל תל־אביב לא יתאמן כלל ויעבור רק טיפולים רפואיים במרפאה של הפיזיותרפיסט קובלסקי. אתמול ושלשום עבר זיסמן כמה טיפולים כאלה וכן עשה "אמבטיות" בחמי טבריה. הוא יכנס למעגל אימונים אינטנסיבי רק למחרת המישחק נגד הפועל תל־אביב ובטוח כי למישחק השני שיהיה בשבוע הבא באוסישקין כבר יוכל, מבחינה רפואית, לתפקד בצורה תקינה.

היום יעבור מייק לארגי, שחקן הפועל תל־אביב בדיקות על ידי רופא, שיקבע אם הברך, שנותחה לפני כמה שבועות בארה"ב, יוכל לחזור ולשחק באופן רגיל. אמש התאמן לארגי עם חבריו לקבוצה אך מדי פעם הפסיק ונח. הדעה הרווחת כי לארגי לא יוכל לשחק מחר בגליל. מהנהלת הפועל תל־אביב נמסר כי אף אם תהיה תשובת הרופא חיובית הרי שינתן ללארגי חופש החלטה מוחלט בדבר עיתוי החזרה למישחקים והוא יהיה זה, בסופו של דבר, שיחליט מתי יתחיל לשחק, אם בכלל. "לא נעמוד עם סטופר ביד ונאמר לו מתי ישחק" — ציינו אותם חוגים.

בינתיים נתברר כי בהפועל תל־אביב מגלים עניין בארז חזן, שחקן הפועל גליל־עליון, שאביו, חיים חזן, היה מכוכבי הפועל תל־אביב בשנות השישים. נודע כי חזן מתעתד לעקור לתל־אביב ויש ברצונו ללמוד באוניברסיטת תל־אביב בשנה הקרובה. נוהלו עם השחקן שיחות, שבשלב זה אופיין לא רשמי אבל הדעה לגביו נחרצת: "יש לנו עניין בשחקן ברמתו".

● עופר יעקובי, כדורסלן הפועל חולון, לא ישחק מחר נגד הפועל חיפה במישחק הגמר־סל בחולון. יעקובי נפצע באימון לפני שלושה ימים ואמש לא התאמן.

אן.בי.איי

בוסטון צולפת בכל החזיתות

ניו־יורק (איי־פי). בוסטון סלטיקס מתחילה להראות שוב כאלופה. היא נמצאת עתה בעיצומם של 8 מישחקי חוץ רצופים, אותם פתחה בשלושה ניצחונות.

שני הניצחונות האחרונים הושגו תוך 24 שעות. ביום שישי גברה בוסטון בסן־פרנסיסקו על גולדן סטייט 112–134, עם 24 נקודות של דני איינג' ו־22 נקודות, 11 ריבאונדים ו־8 אסיסטים של לארי בירד. אתמול הכניעה בפורטלנד את הבלייזרס 116–131, עם 37 נקודות של קווין מקהייל.

ניצחון בכורה השיג המאמן ג'רי ריינולדס, שהחליף בשבוע שעבר את פיל ג'ונסון בסקרמנטו. קינגס גברו על דאלאס 125–129 עם 40 נקודות של [illegible].

ביל פיץ' היה למאמן החמישי שרשם לזכותו 700 ניצחונות באן.בי.איי., בעת שיוסטון הכניעה את ניו־ג'רזי 99–121 עם 37 נקודות של אקים אולג'ואן. ארבעת המאמנים שקדמו לו: רד אאורבך, ג'ק רמזי, דיק מוטה וג'ין שו.

מייקל ג'ורדן ממשיך לצלוף: ב־45 הנקודות שלו סייע לשיקאגו לנצח את סיאטל 106–98. מג'יק ג'ונסון קלע 40 נקודות בניצחון לוס־אנג'לס לייקרס על אינדיאנה 113–108. מוזס מאלון קלע 38 נקודות בניצחון וושינגטון על דנבר 121–115, ומייק וודסון 37 נקודות בניצחון לוס־אנג'לס קליפרס על סן־אנטוניו 110–96. היה זה הניצחון השמיני בלבד של הקליפרס ב־48 מישחקים העונה.

תוצאות אחרות: דטרויט — קליוולנד 109–113, מילווקי — סיאטל 104–106, פיניקס — יוטה 98–105.

זה מתחיל כבר הערב

מכבי ת"א מול בית"ר תל אביב

גמר־סל

מאת סופר "ספורט הארץ"

קרבות הגמר־סל יפתחו כבר הערב כאשר מכבי תל־אביב (ראשון) יארח את בית"ר תל־אביב (שמיני) במישחק שיהיה בהיכל הספורט (20.00).

מישחק זה הוקדם, על מנת לאפשר למכבים להתכונן בצורה יסודית למישחק נגד טרייסר מילאנו, שיהיה ביום חמישי באיטליה. האלוף יסע למילאנו כבר ביום שלישי.

מכבי ובית"ר נפגשו העונה שלוש פעמים, וכל המישחקים הסתיימו בניצחונות גבוהים לאלוף. בליגה ניצח מכבי 129–86 ו־135–103 וברבע גמר הגביע 105–81.

צבי וייצנר: אני מברך את בית"ר ירושלים ומקווה שאברהם לוי לא ישכח להזמין אותי לנשף האליפות

מה הם אומרים

בית"ר ירושלים — מכבי חיפה

● יעקב שוורץ, בית"ר ירושלים: השער הראשון העניק לנו המון ביטחון ומוטיבציה למחצית השנייה, בה נראינו קבוצה שונה לגמרי על המגרש.

● צבי וייצנר, יו"ר מכבי חיפה: שוב הוכח, כי כל מה שבית"ר עושה העונה הולך לה, גם במשחק בו היינו ראויים לפחות לתיקו. אני מברך אותם ומקווה שאברהם לוי, המנהל שלהם, לא ישכח להזמין אותי לנשף האליפות.

מכבי יפו — מכבי תל־אביב

● שמעון שנהר, מאמן מכבי ת"א: יתרון מכבי תל אביב בלט לכל אורך המישחק. ניצחנו, כי היינו שאפתניים יותר.

● נסים חלבי, מאמן יפו: מכבי יפו לא תיפקד כמו שצריך. השערים בפתיחה השפיעו לרעה על הקבוצה. הדירבי היה טוב יותר.

הפועל כפר־סבא — מכבי יבנה

● נסים בכר, מאמן כפר־סבא: הניצחון לא בא בקלות. השער הראשון שיחרר אותנו והחזיר לנו את הביטחון. אולי יהיה בכך סימן לשובנו לצמרת.

● אליהו עופר, מאמן יבנה: ההחמצה הבטוחה של דב רמלר שלנו והשער שספגנו כעבור דקה (50), שינו את תמונת המשחק. עד אז לא נפלנו מכפר סבא והיינו ראויים לתיקו.

הפועל לוד — מכבי נתניה

● יצחק נצקין, בלם לוד: הבקעת השער לזכות נתניה הכניסה את הקבוצה ללחץ, מאחר שלא זכור לי שפיגרנו אי־פעם בבית. לכן הפעם הקבוצה הסתפקה בתיקו.

● זאב זלצר, מאמן נתניה: היה יותר מאבק מכדורגל. הניצחון נשמט מידינו. תנאי המגרש לא איפשרו משחק מהיר ללא עצירות הכדור.

שמשון תל־אביב — בני־יהודה

● אהוד בן מרביה, בני יהודה: הקהל לא קיבל תמורה לכספו הזבל.

● שלמה מזרחי, שמשון תל אביב: הגול שלא ניצחנו וניצלנו הזדמנויות, זו היתה אכזבה.

הפועל באר־שבע — הפועל תל־אביב

● דוד שוויצר, מאמן הפועל תל־אביב: אחרי שהיינו אלופים לא מתאימה לנו תחתית הטבלה. לכן לחמנו ונמשיך להלחם.

● דרור בוצר, מאמן באר־שבע: שיחקנו חזק נגד האלוף והגענו למצבים רבים וטובים יותר. עדיין אנחנו ממעטים לבעוט.

בית"ר נתניה — הפועל פתח־תקוה

● גיורא שפיגל, מנהל הפועל פתח־תקוה: המישחק היה חלש. למרות שאני מרוצה מהניצחון נצטרך להשתפר רבות במשחק.

● יצחק אדרעי, מאמן בית"ר: מה יש להגיד? ראית בעצמך. צריך לעשות סדר בין אוהדי הקבוצה עוד בטרם נעשה סדר בין שחקנינו.

בית"ר תל־אביב — מכבי פתח־תקוה

● ליאון קרנמברבסקי, מאמן מכבי פתח תקוה: הניצחון של מכבי פתח תקוה מהווה ציון דרך של הקבוצה. עלינו על דרך המלך ועתה אנו עוזבים את התחתית.

● דני בריימן, מאמן בית"ר ת"א: אני עדיין לא מבין איך הפסדנו. מכבי פתח תקוה עשה התקפה אחת והבקיע שני שערים. התקפנו עשרות פעמים והשוער פואן הציל.

هكذا عن الأصل

2

صكنا من الاصل

פגוע תאונה במפעל אלקטרוניקה יישלח ללונדון להשתלת לב וריאה

המבצע יעלה רבע מיליון דולר ★ הנזק נגרם לו משאיפת חומצה

הפגנת נשים מוסלמיות נגד אמל בלבנון, שהטיל מצור על מחנות הפליטים הפלשתינאים. נערכה לאחר תפילת יום ששי על הר הבית. (תצלום רחמים ישראלי)

מאת דן סגיר סופר "הארץ"

צעיר בן 24 שנפגע קשות בתאונת עבודה על ידי שאיפת חומצה במפעל אלקטרוניקה, יישלח ביום שלישי בבוקר ללונדון, לניתוח השתלת ריאה ולב.

המבצע יעלה רבע מיליון דולר והוא יכוסה על ידי קופ"ח הכללית. החולה יוטס בלווית שלושה רופאים ואח, בצמוד למכונת הנשמה מלכותית במטוס אל־על, ולשם כך תפנה החברה 16 מקומות במטוס, כאשר קופת־חולים תשלם עבור 8 בלבד.

הצעיר מאושפז במחלקה לטיפול נמרץ כללי בביה"ח קפלן ברחובות. יחד עמו יטוס ללונדון מנהל המחלקה, ד"ר סרג'יו קוניצסקי, להבטחת שלומו בעת הטיסה.

תושבת פ"ת בת 36 נהרגה בתאונה בדרך ז'בוטינסקי

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ" בפתח תקוה

תושבת פתח־תקוה, אם לארבעה, נהרגה בסוף השבוע בתאונת דרכים בדרך ז'בוטינסקי שבעיר.

ההרוגה חן בת שלושים ושש היתה בדרכה לקחת את בנה ממרכז הנוער הספורט של פתח־תקוה ה"ספורטק". היא נפגעה על ידי רכב פרטי שעה שחצתה את הכביש, נפצעה קשה, טופלה על ידי צוות של מגן דוד אדום והועברה לבית־החולים. שם נפטרה כעבור שעות אחדות.

ביום תאונות שבועי

(ע) 7 בני אדם נהרגו ו־92 נפצעו קשה ב־22 תאונות דרכים חמורות שאירעו בשבוע החולף בכבישי הארץ.

חוה יערי ערערה על הרשעתה ברצח מלה מלבסקי

(ע) חוה יערי עירערה לבית־המשפט העליון על גזר הדין נגדה בפרשת רצח מלה מלבסקי.

במכתב, ששלחה חוה יערי מכלא נוה תרצה ושהגיע ביום ו' למזכירות בית־המשפט העליון, היא כותבת כי ברצונה לערער על הרשעתה ברצח ועל גזר הדין של מאסר עולם שהוטל עליה בגינו.

רב מנתניה נקנס על מכתב מעליב לשופט:

"לאיזה תהום הדרדרת בפרשת הוצאת גופת תרזה אנגלביץ"

השופט: מותר למתוח ביקורת על בית־המשפט, אך בצורה אדיבה ★ גובה הקנס — 750 אלף שקל

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ" בשרון

ישראל הלוי, רב ומורה מנתניה הורשע בסוף השבוע שעבר בבית־משפט השלום בנתניה, במשלוח מכתב מעליב לשופט שלמה יפרח, שדן בפרשת הוצאת גופתה של תרזה אנגלביץ מקברה.

שופט בית־משפט השלום בנתניה, יהודה זפט, הטיל על הנאשם קנס של שבע מאות וחמישים שקלים חדשים וכן התחייבות שיימנע משליחת מכתבים דומים בעתיד.

מכתב האישום עולה כי ישראל הלוי, בן שלושים ושש מנתניה, רב ומורה בבית־הספר "הדרור" בעיר, שיגר בנובמבר 84 מכתב לשופט שלמה יפרח מבית־משפט השלום ברחובות. בין השאר כתב במכתבו כי "נוכחתי במספר ישיבות וראיתי את השנאה האיומה שמפעפעת בכבודו...ברוב יהדות ועוות מצה אתה מולל בכל אלה...ראיתי אותך וריחמתי עליך. עד היכן מסוגל יהודי להדרדר, כדי להגיע לדיוטה תחתונה, שפלה וממש לאבד צלם אנוש...איך תופס לאיזו תהום הדרדרת".

השופט זפט קבע בגזר הדין, כי "מעמדם של בית־המשפט ייפגע באופן קשה אם שופטים היושבים בדין יהיו צפויים לקבל מכתבים כאלו ממי שדעתו אינה כדעת השופט היושב בדין". עוד קבע שופט בית־משפט השלום בנתניה, כי מותר גם למתוח ביקורת על פעילות בית־המשפט מחוץ למסגרת הערעור, אולם המחוקק הציב תנאים והתנאי הרלוונטי לענייננו זה הוא שהביקורת תעשה בצורה אדיבה.

נחשפו שתי כנופיות פשע החשודות בעשרות עבירות רצח ושוד בגוש דן

נעצרו כ־20 חשודים ★ בראש כל כנופיה עמד עבריין מוכר למשטרה ★ בין היתר מיוחסים להם הפשעים של הנחת מטעני חומר נפץ בביתו ובמכוניתו של איש העסקים מוניה שפירא וליד דלת דירתו של כתב הספורט אלי עזור ומעשי שוד בבנק בסביון ובמלטשת היהלומים באור יהודה

מאת ראובן שפירא סופר "הארץ"

היחידה המרכזית של משטרת תל־אביב חשפה באחרונה שתי כנופיות פשע נועזות, שבראש כל אחת מהן עמד עבריין מוכר. לפי החשד, ביצעו הכנופיות עשרות פשעים ועבירות באיזור המרכז ותל־אביב, בכלל זה הנחת מטעני נפץ, רצח ושוד. עד כה, נעצרו כעשרים חשודים ובימים אלה מכינים כתבי אישום נגדם. חשיפת הכנופיות ומעצר החשודים סיכלו שורה של מעשי פשע שתוכננו על ידם, בכלל זה שוד בעלי חנויות תכשיטים, מעשה רצח וסחר בסמים.

הכנופיה הראשונה, שבראשה עמד, לפי החשד, נפתלי רדאי, עבריין בן 33 מגבעתיים, שפעל עם גיסו דוד גדעון בן 28 ואחרים, חשודה בהנחת מטעני חומר נפץ בביתו, במכוניתו וליד הקאנטרי קלאב ברמת השרון של איש העסקים מוניה שפירא, שנכלל בשעתו ב"רשימת הדנ" של הפשע המאורגן. בין השאר, גרמו מטעני הנפץ לפיצוץ מכוניתו המפוארת של שפירא ולשריפה בקאנטרי קלאב שלו.

הכנופיה חשודה גם בהנחת רימון נפץ מטולכר ליד דלת דירתו של כתב הספורט, אלי עזור.

על פי החשד, הרקע להנחת מטעני הנפץ הוא "חיסול חשבונות" עם מוניה שפירא, בגלל התמוטטות מניות שהיו בשליטתו ובשליטת הקבלן שלום גניש. בהתמוטטות הפסידו כספים עשרות משקיעים, בהם כדורגלנים וכדורסלנים רבים, שהתפתו להשקיע במניות האלה באמצעות חברת ברוקרים, שבראשה עמד עסקן ספורט.

עוד חשודה הכנופיה בהנחת רימון מטולכר מתחת לג'יפ של פקח עירוני בתל־אביב ובשריפת המחסן המרכזי לארגזים בשכונת עזרא בדרום תל־אביב, כנראה על רקע נסיונות השתלטות של נפתלי רדאי ושותפיו על שטח אדמה גדול במקום, כדי להקים בו קאנטרי קלאב.

רדאי חשוד גם שניסה לרצוח בירייה את את גיסו, דוד גדעון, שהשתתף איתו בביצוע חלק מהעבירות, על רקע סכסוך ירושה ביניהם.

סוכן סמוי

הכנופיה השניה שבראשה עמד לפי החשד יהודה אדרי בן 35 מלוד ואחיו דורון בן 20 ואלי בן 21, שפעלו יחד עם אשר אטרף בן 27 מלוד ומרדכי אזואלס בן 33, (שהתאבד בתא המעצר במהלך החקירה), ואחרים, נחשפה הודות לפעילותו של סוכן משטרתי סמוי, שפעל לחשיפת סוחרי סמים ותוך כדי כך הציעו לו החשודים להיות נהג בשוד בנק בסביון. הסוכן התחמק מההצעה, אך שוד הבנק בוצע. הכנופיה חשודה בשוד כ־17,000 דולר מהבנק הבינלאומי בסביון, באפריל 1986, וכן ברצח עבריין הסמים מיכאל נורי, שגופתו התגלתה באפריל 1985 לצד הכביש העוקף את רמלה. הרצח בוצע, לפי החשד, על רקע סכסוך הקשור ליבוא הרואין לארץ.

כמו כן חשודים חברי הכנופיה בשוד ובפציעת סוחר תכשיטים מלוד במארס 1986 ובשוד מלטשת יהלומים באור יהודה באפריל 1986, ממנה שדדו יהלומים בשווי כ־400 אלף דולר. הכנופיה חשודה גם בפריצות סמים ובקשירת קשר לביצוע מעשי פשע חמורים נוספים, שנמנעו עקב מעצר חבריה.

במשטרת תל־אביב אומרים, כי הכנופיות שנחשפו היו נועזות ביותר וכי פרשיות הפשע שבהן היו מעורבות הן בסדר גודל שלא זכור כמותו בשנים האחרונות. החקירה בספיחי הפרשיות עדיין נמשכת.

יולדות בבי"ח "ביקור חולים" מאושפזות לאחר הלידה במלון

בשל מחסור חמור במיטות במחלקת היולדות

(ע) יולדות בבית־החולים "ביקור חולים" בירושלים נאלצות להתאשפז לאחר הלידה בבית מלון, בשל מחסור חמור במיטות במחלקת היולדות של בית־החולים.

מחלקת היולדות של "ביקור חולים" פועלת בזמן האחרון בתפוסה מלאה ואף למעלה מזה. הצפיפות במחלקה קשה מנשוא ויולדות מאושפזות לא אחת גם במסדרונות. לאור המצב החמור החליטה הנהלת בית־החולים, כי במקרים של דוחק רב תועברנה יולדות לאחר הלידה לחדרים שנשכרו במלון "המרכז", לא הרחק מבית־החולים, עד לשחרורן מבית־החולים.

בית־החולים העביר לבית המלון את הציוד הדרוש ואחיות מטפלות ביולדות כמו בבית־החולים.

למשטרה אין כל הוכחה למעורבות מהנדס החשמל במעשי אונס בדרום

עוד השבוע יוגשו נגדו כתבי אישום על תקיפת שתי צעירות, שאינן מהדרום ★ החשוד נמצא עתה בהסתכלות פסיכיאטרית ★ מלכתחילה טען בפני חוקריו שהוא "האנס מהדרום" והצהיר שרצח את מרלין מונרו וסייע לגיתית יזראלוב ברצח בעלה

מאת ראובן שפירא

למשטרה אין בשלב זה כל הוכחה או ראיה, כי החשוד העצור מזה כשלושים יום בחשד למעורבות במקרי האונס והרצח בדרום הארץ קשור למקרים האלה. כך אמרו ביום ששי קציני משטרה בכירים במחוז תל־אביב. הקצינים ציינו, כי מהחקירה עולה, כי לחשוד לא היה קשר לרצח הנערה לוסי אימוס באזור מרחב לכיש. לחשוד, מהנדס אלקטרוניקה בן 32, טרם נערך מסדר זיהוי בהשתתפות החיילת שנורתה בראשה בדרום הארץ על ידי האנס המבוקש, וזאת "בגלל סיבות מינהליות אובייקטיביות שאינן תלויות במשטרה".

עוד השבוע יוגשו נגד החשוד, הנמצא עתה בהסתכלות פסיכיאטרית בבית־חולים לחולי נפש, שני כתבי אישום על עשיית מעשים מגונים ותקיפה של שתי צעירות. מקרה אחד אירע בדירתה של צעירה בחולון, והמקרה השני — שבעקבותיו נעצר החשוד — בחדר המדרגות של דירתו בתל־אביב. נראה כי המשטרה והפרקליטות יבקשו הארכת מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

אנשי היחידה המרכזית ציינו כי פעמים משבועיים מאז מעצרו היה בידיהם חומר ראיות מספיק, כדי שהפרקליטות תכין כתב אישום נגד החשוד בגין מעשים מגונים בכוח, תקיפות וכו', אולם חקירתו נמשכה ביסודיות והתיקו נרחב, לגבי מעורבותו או אי מעורבותו במקרי הרצח והתקיפות שבוצעו בדרום על רקע מיני, כמו גם לגבי שאר התלונות שהצטברו במשטרה, ולכן לא הוגשו עד כה כתבי האישום.

חוקרי המשטרה מתכוונים להמשיך ולחקור את החשוד בקשר לפרשיות באזור תל־אביב ולאירועים בדרום הארץ, גם לאחר הגשת כתבי האישום. זאת, כדי לאשר או להפריך באופן סופי ומוחלט את החשדות למעורבותו במקרים האלה.

התנהגות בלתי יציבה

החשוד, צנום, בעל קומה ממוצעת, נעצר ב־18 בינואר בעקבות תלונה של צעירה, שבאה למטה המשטרה במחוז תל־אביב וסיפרה על "נסיון אונס" על ידי צעיר הדומה בתאורו לאנס מהדרום. חוקרי המשטרה מסרו, כי הצעירה סיפרה, כי נוצר קשר בינה לבין צעיר, שפרסם מודעת היכרות בעיתון. לדבריה, בפגישה הראשונה התנהג הצעיר בצורה רגילה, אך בפגישה השניה, כאשר נכנסו לחדר המדרגות בדרכם לדירת הצעירה, הוא השתנה. לפתע "התחיל לרעוד, נתקף עוויתות והיה לו מבט מקפיא ומוזר". הצעירה נתקפה, לדבריה, פחד, ניסתה לברוח, אך הצעיר תפסה בכוח, ניסה לשכנעה לבוא איתו, נתקף לדבריה באמוק והיכה אותה נמרצות. היא הצליחה להתחמק ממנו ומיהרה למשטרה.

תאורה של הצעירה, התנהגותו והתבטאויותיו, כפי שתארה הצעירה, עוררו את חשד החוקרים כי מדובר באנס המבוקש מהדרום. על ביתו הוצבה תצפית סמויה של שוטרים. בלשי משטרה התקשרו לביתו ושוחחו בטלפון איתו שיחה סתמית. הם התרשמו שמדובר באדם פיקח המסתיר משהו. הבלשים בתצפית הבחינו, כי האיש מתנהג ליד הבית בחוסר שקט ובשלב מסויים יצא עם שתי מזוודות שהעמיס על מכונית סובארו אדומה, ישנה, השייכת לו. האיש הופתע כאשר כוח גדול של בלשים הקיף אותו, ונעצר.

הודה ברצח מרלין מונרו

מיד עם מעצרו גילה החשוד סימני פחד חריגים והתנהג בצורה מוזרה ומתישה. הוא אמר לשוטרים, מבלי שאלה אמרו לו דבר, כי הוא יודע שהם חושדים שהוא האנס מהדרום ושהם עוקבים אחריו כבר זמן רב. בשעות הראשונות של החקירה דיבר בצורה מבולבלת וחזר כמה פעמים על כך שהוא האנס מהדרום.

החוקרים אמרו לו כי אינם מאמינים לו והצעיר טען שהוא יכול להוכיח זאת. הוא מסר רמזים מפלילים וסיפר שיש לו אקדח המוחזק בבית אביו. קציני המשטרה אמרו, כי התרשמו כי אינו יציב, ביחוד לנוכח הצהרות שלו שהוא רצח את מרילין מונרו והשתתף עם גיתית איזראלוב ברצח בעלה.

בחיפוש בדירתו של החשוד נמצאו חוברות ואביזרי מין וכן גזרי עיתונים המספרים על פעילותם של אנסים שנתפסו באיזור תל־אביב. כמו כן נמצאה רשימה ובה כ־500 שמות של נשים עם מספרי הטלפון שלהן ותיאוריהן, ביניהן נשים מדרום הארץ. התברר, כי החשוד נהג לפרסם בעתונים מודעות להיכרות עם צעירות ואסף כתובות ופרטים עליהן. עוד התברר, כי נהג לשכור בשיטתיות מכוניות סובארו חדישות, גם לבנות, (המכונית שבאמצעותה נסע לפי החשד האנס שירה בחיילת בדרום הארץ). במהלך החקירה, נמצאו קבלות של חברות השכרה, אך החקירה נתקלת בבעיות, משום שבמרבית חברות ההשכרה אין רישום ממוכן של השכרות הרכב. החוקרים עדיין מנסים לברר אם שכר החשוד מכוניות ושהה במלונות או היה בנסיעות בתאריכים שבהם בוצעו הפשעים בדרום.

במהלך החקירה הגיעו החוקרים לפחות לשבע צעירות, שסיפרו על תקריות שהיו להן עם החשוד, ושעליהן לא דיווחו עד מעצרו למשטרה. מהעדויות, שהן דומות מאד, עולה כי בפגישה הראשונה עם הצעירות היה החשוד מנומס מאד, שקול ורגוע. בפגישה השניה כאשר "העניינים החלו להתחמם", אולי לקראת מגע אינטימי, היה החשוד מתחיל להתרגש, נעשה אלים ומרור התנהגותו מפחידה. הוא לא היה מוכן לקבל סרוב ותקף בחמת זעם. רק אחת מהצעירות שמהן נגבו העדויות הגיעה עם החשוד למיטה ולדבריה עברה "טראומה" קשה.

חובב נשק

סיפוריהן של הצעירות על התנהגותו והתבטאויותיו של החשוד — על אחת מהן איים כי יירה בה באקדח — תואמי פניו שיש בהם דמיון לקלסתרון האנס מהדרום, כמו גם העובדה שהוא סובל מבעיות נפשיות והיה בטיפול פסיכיאטרי, והוא גם חובב נשק וקליעה (בדירתו נמצאו אקדח דמי ופריטי נשק שונים) הגבירו את החשדות כלפיו אצל החוקרים.

החוקרים ממתינים עתה לתוצאות מסדר הזיהוי שבו השתתפה החיילת מהדרום, ואמור להתקיים בתחילת השבוע.

התביעה: רפי לוי זייף את פרוטוקול הוועדה לתכנון

נאשם כי הוסיף אישור לביצוע עבודות בניה בתקופת ההפקדה ★ המדובר בתכנית לבניית שיכונים לערבים באזור בית חנינא, אותה יזם הקבלן הערבי גליל משחור

(ע) שני עדים מטעם התביעה, שהופיעו ביום ו' במשפטו של הממונה לשעבר על מחוז ירושלים במשרד הפנים, רפי לוי, העידו, כי הפעיל לחץ לאישור תוכנית לבניית שיכונים לערבים באזור בית־חנינא.

רפי לוי נאשם בסעיף זה בהפרת אמונים, כיוון שלטענת התביעה זייף את פרוטוקול הוועדה המחוזית לתכנון ובניה והוסיף לו גם אישור לבצע עבודות בתקופת ההפקדה, בה אי אפשר בדרך כלל לעשות עבודות בניה.

לפי כתב האישום הטיל לוי את מלוא כובד משקלו כדי להביא לאישור התכנית, שאותה יזם קבלן ערבי, גליל משחור. הקבלן פנה ללוי בבקשה שיתערב לטובתו באמצעות חליל ג'נחו, בנה של חנה ג'נחו, הנאשמת יחד עם לוי.

שני העדים, מנהל מחוז ירושלים במשרד השיכון, שמריהו כהן, וראש מנהל התכנון במשרד הפנים, יונתן גולני, העידו שלוי הפעיל לחצים לאישור התוכנית. גולני סיפר, כי לוי לחץ על שר הפנים, למרות ההתנגדות שעוררה התוכנית בקרב אנשי המקצוע במשרד.

כהן מסר, כי לוי הסביר שזוהי תכנית חשובה, כדי לסייע למערכת היחסים עם הבנקים הירדניים־ארבות דוכסית ועם הערבים הנוצרים, וכן בשל החשש כי תוגש עתירה לבג"צ, אם לא תאושר.

גולני סיפר, כי לוי יזם פגישה עם שר הפנים ובה אמר כי טדי קולק תומך גם הוא באישור התוכנית להקמת השכונה.

כמו כן העיד ביום ו' איש כמורה, שעדותו נשמעה בדלתיים סגורות. המשך המשפט — היום.

חיילת תובעת את משרד הבטחון על פגיעות בפלג גופה התחתון

בעקבות תאונה במהלך נסיעה ברכב צבאי ★ בין היתר טוענת לקשיים בקיום יחסי מין, קושי אפשרי ביכולת להרות, ואבדן הבתולין

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

בכתב תביעה שהוגש לבית המשפט המחוזי בבאר־שבע תובעת חיילת תושבת דרום הארץ את מדינת ישראל ומשרד הבטחון על פגיעות חמורות בפלג גופה התחתון, הגורמות לה כאבים קשים, שינויים במבנה הגפיים התחתונות, קשיים בקיום יחסי מין ואובדן קרום הבתולין.

בכתב התביעה שהוגש באמצעות עו"ד חיים ולקוב, מפרטת החיילת כי ביום 29.9.85 בשעות הערב נסעה ברכב צבאי נהוג בידי חייל, והגיע הרכב לכביש באר־שבע — קרית־גת אותת לחייל שוטר צבאי בבוהנה לעצרו. החיילת נבהלה וקפצה מהרכב בעודו נוסע. היא נפלה על הכביש ונפגעה קשה ביותר, בעיקר בחלק התחתון של גופה. היא הועברה לבית־החולים סורוקה שם אושפזה במשך 51 יום.

בהמשך כתב התביעה נאמר כי בבדיקה בבית־החולים סורוקה אובחנו אצל החיילת פצעים רבים, שברים באגן הירכים ובעצם הירך הימנית. החיילת עברה ניתוח באגן הירכים, והוכנס בו מסמר. עקב התפירה הווגינאלית נגרם לחיילת אובדן קרום בתולין. החיילת עמדה לעבור לצה"ל וכתוצאה מהתאונה נדחתה מעבודה. בסוף כתב התביעה נאמר, כי כתוצאה מהתאונה היא סובלת מכאבים רבים המגבילים אותה בתחומים רבים ומונעים ממנה להשתלב בעבודה. כמו כן היא סובלת מכאבים חזקים בעת המחזור החודשי, מזה לא סבלה קודם לתאונה וכן צפויים לה קשיים גינקולוגיים שונים, בין השאר קשיים בקיום יחסי־מין וקושי אפשרי ביכולת להרות.

החיילת תובעת פיצויים בסכום של עשרות אלפים ש"ח וכן סכום נוסף על נזקיה הכלליים כפי שיפסוק לה בית המשפט.

טרם הוגש כתב הגנה.

שני אזרחים החשודים בתקיפת עובדי ציבור שוחררו בערבות

אחד מהם, החשוד בתקיפת רופאה והעלבתה, נשלח לבדיקה פסיכיאטרית ★ השני חשוד באיום על שוטר והעלבתו, כדי שיבטל לו דוחו"ת תנועה

(ע) שני מקרים של אזרחים החשודים בתקיפת עובדי ציבור נדונו ביום ו' בבית־משפט השלום בתל־אביב.

במקרה הראשון חשוד אלי הגר־גאני (24) מתל־אביב, כי התפרץ ביום ה' לחדר הרופאה חנה סורוקה בקופ"ח נטקה ברחוב הרטוב 5 בתל־אביב, בעת שהיא בדקה חולה.

הוא חשוד בתקיפת הרופאה והעלבתה ובהפעלת איומים וסחיטה עליה, כדי שתיתן לו אישור רפואי על כאבי גב לשם שחרור משירות מילואים.

ב"כ המשטרה, רס"ר אבי נחום, טען כי לאחר שהתפרץ לחדר הרופאה, דחף אותה החשוד בגופו לקיר. הוא החל לקלל אותה וכינה אותה "זונה". כאשר נמלטה הרופאה למשרד סמוך כדי להתקשר למשטרה, נכנס החשוד למשרד, תפס קלסר עם מסמכים, השליך אותו על הארץ, פיזר מסמכים ואיים להרוג את הרופאה.

החשוד טען, שבא למרפאה בגלל אשתו חולת הסוכר. לטענתו, הרופאה המטפלת באשתו, לא התייחסה אליה יפה ולכן כעס. הוא אישר עם זאת כי גידף את הרופאה, ועל כך הביע חרטה. כמו כן הדגיש, שאין לו עבר פלילי.

על פי החלטת ביהמ"ש שוחרר החשוד בערבות, ונשלח לבדיקה רפואית.

איום על שוטר

במקרה אחר נחשד אבי להב מרמת השרון באיום על שוטר והעלבתו, כדי שיבטל לו דו"חות תנועה.

החשוד הופיע ביום ה' במשטרת רמת השרון, ולדברי המשטרה פנה שם לשוטר ששלח לו בדואר דו"חות תנועה, צעק עליו, קילל אותו וכינה אותו "זבל".

ב"כ המשטרה, רס"ב אורנה סלומון, טען שכאשר עזב החשוד את התחנה בעקבות ההעלבה, איים על השוטר באמרו: "אתה תכיר את משפחתי והם יפגעו בך, ואני אעמוד ואעשה לך סוללה כאשר שיפגעו אותך".

ב"כ המשטרה ציין, כי נגד החשוד תלויים ועומדים שני עונשי מאסר על תנאי על עבירות אלימות.

החשוד הכחיש שאיים על השוטר, אך אישר שאמר לו "זבל", והתנצל על כך.

ביהמ"ש החליט לשחרר את החשוד בערבות.

מיכאל זינו נאשם שניסה להפחית השומה בתיק מע"מ של אחיו מהפועל באר־שבע

מאת איתן רבין

לבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע הוגש בשבוע שעבר כתב אישום נגד מיכאל זינו, הנאשם במתן שוחד, מירמה וידיעות כוזבות. הנאשם, שהוא אחיו של יו"ר הנהלת הפועל באר־שבע, אלי זינו, שוחרר ביום ששי ממעצרו. הפרשה, שהיתה חסויה עד כה, הותרה ביום ששי לפירסום.

בכתב האישום נאמר, כי הנאשם זמם מזימה להביא להפחתת השומה בתיק מע"מ של אחיו, אלי זינו, בו טיפל פקיד מע"מ, ראובן סדקה. במסגרת מזימה זו פנה הנאשם בחודש ינואר 1987 לקצין מס משרדי במע"מ, אבי סרגן, והציע לו שוחד בסך 5,000 דולר ומכונית סובארו, כדי שיגרום להשמטת מסמכים ותוך העברת חלק מסכום השוחד לפקיד ראובן סדקה, להפחתת השומה. הנאשם נתן לסרגן 450 ש"ח והבטיח להשלים את היתרה למחרת. התביעה ממשיכה ואומרת, כי הנאשם פנה בסוף ינואר למשטרת דימונה וקיבל מכשיר הקלטה, בטענה שמכשיר זה מיועד להקלטת מקרה שבו הוא נסחט על ידי בחורה. למעשה, התכוון להקליט מתן שוחד בסכום נמוך לקצין מס ערך מוסף ולסחוט אותו כך מבנו.

בית־המשפט המחוזי שיחרר את זינו ממעצרו בערבות גבוהה.

ערכה את העמוד: עדה ארשטי

סדרת הרצאות ע"ש דוד כהן ז"ל

בחסות יבם ישראל, האגף למדע וטכנולוגיה

השתלות איברים - ההיבט הרפואי והציבורי

בתכנית:

קטעי נגינה: [illegible]

פתיחה: ד"ר יוסף רביב

הרצאה: השתלות לב - המצב היום: פרופ' יוסף בורמן.

הרצאה: השתלות כבד: ד"ר יגאל קם.

רב שיח: בהשתתפות פרופ' עמי ברזילי, ד"ר אברהם שטיינברג והמרצים.

מנחה: צבי ינאי.

הארוע יתקיים ביום ה', 19 בפברואר 1987, בשעה 8.00 בערב, במוזיאון תל־אביב.

מספר מוגבל של כרטיסים (ללא תשלום) הוקצב לציבור.

את הכרטיסים ניתן לקבל במודיעין של בית יבם, רח' ויצמן 2, ת"א בשעות 08.00-16.00.

יבם IBM

משרד הבינוי והשיכון

לידיעת הציבור הרחב:

ביום חמישי 19.2.87,

יהיו משרדי קבלת הקהל במחוזות משרד הבינוי והשיכון

סגורים

מרכז השלטון המקומי
ועדת התרבות

מחר יום שני, י"ז בשבט תשמ"ז, 16.2.87 יתקיים בתאן הירושלמי (ככר דוד רמז 2 ירושלים).

יום תרבות ארוך

לאחראים לפעולות התרבות ברשויות המקומיות משעה 9.30 בבקר עד 17.00 אחה"צ.

התוכנית:

דברי ברכה - עמנואל זיסמן - חבר הנהלת עירית ירושלים.

הרצאות:

ד"ר יוסף שבל, אוניברסיטת חיפה על כלכלת תרבות

עוזי פלד, מנכ"ל "טלעד" - על יחסי הגומלין בין אמצעי התקשורת להמונים ולרשויות מקומיות.

הצגת האופסימיסט: הצגת תיאטרון חיפה.

פנל: בנושא צנזורה פנימית, עירונית וחיצונית בתיאטרון הישראלי בהשתתפות: ראשי ערים, מנהלי תיאטראות ונציגי המועצה לביקורת סרטים ומחזות.

המנחה: מיכאל הנדלזלץ

האחראים ורכזי התרבות ברשויות המקומיות מוזמנים

הנוה שלך בלב גוש דן

נוה, החברה שבנתה את נוה־אביבים ואת נוה אמירים בונה עכשיו את מרום נוה – הנוה שלך בלב גוש דן.

בתכנון הרובע הושקעה מחשבה רבה, על מנת שהחיים במרכז העניינים לא יפגעו באיכות החיים: במרום נוה תהנה משקט, מהרבה ירק, בריכת שחיה, מרכז מסחרי מודרני וכל זאת- במרחק של 10 דקות ממרכזי הקניות והבילוי של תל־אביב.

בעיצוב הדירות והפנטהאוזים הושם דגש על שילוב של יופי ונוחות: חדר ארונות צמוד לכל חדר־שינה, הכנה למזגן מפוצל, מערכת הסקה דירתית וכמובן, 2 מעליות ולובי מפואר במגדלים.

כשאתה קונה היום דירה במרום נוה ברמת־גן, אתה יודע שזו השקעה בטוחה לעתיד, בנוה היפהפה שלך בלב גוש דן.

נוה חברת בנין בע"מ
חברת בת של החברה לנכסים ולבנין בע"מ.

משרד מכירות ודירה לדוגמא באתר, רח' תרצה - פינת עד' ירושלים 74, ר"ג טל. 03-777137, בימים א-ה 11:00-13:00, 16:00-18:00

משרד ראשי: רח' ארלוזורוב 53, ת"א, טל. 03-241166, ימים א' ב' ג' ה' 09:00-13:00, 16:00-18:00, ביום ד' 09:00-13:00. משרד מכירות ת"א: רח' דיזנגוף 173

הארץ

יום א', כ"ז בשבט, תשמ"ז
15 בפברואר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, ת"ד 233 מיקוד 61001 5121212 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245־6, ת"ד 275 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

ביקור שמיר בוואשינגטון

ביקורו הראשון של מנחם בגין בוואשינגטון, לפני קרוב לעשר שנים, עורר סקרנות רבה בהשוואה לאווירה דאז, מבצעי ביקורו של יצחק שמיר בעניין של שיגרה. דעותיו ידועות היטב ואין לצפות להפתעות כלשהן; האופוזיציה מבית — הגלויה בקצה השמאלי של הקשת המפלגתית, והסמויה המסוקשת בתוך המערך — תיאלץ להשלים עם ההודאות שיצחק שמיר ינצל את מעמדו כראש ממשלה להבלטת השקפותיו האישיות לא פחות משעשה זאת שמעון פרס במחצית הראשונה של כהונת הממשלה הנוכחית.

אם קיים שוני בין ביקורו של יצחק שמיר עכשיו לבין ביקורים קודמים של ראשי ממשלת ישראל, הוא נעוץ בעובדה כי מועד סיומה של כהונת הנשיא רונלד רייגן מסתמן באופק, וכי ניכרים הסימנים להחלשות מעמדה של המפלגה הרפובליקאית. בנסיבות אלה מן הראוי שיצחק שמיר יקדיש מזמנו וממרצו לא רק לנציגי הממשל, אלא יתחשב גם באישים המדברים בשם המפלגה הדמוקרטית.

זוהי משימה עדינה, כי הממשל יהיה רגיש לכל גוון בהתנהגותו של האורח העלולה להתפרש כאילו ישראל מעודדת את הכוחות הנמצאים באופוזיציה נגדו; עם זאת, לא יהיה זה מן התבונה שלא להוסיף ולטפח את הקשרים בינינו לבין הדמוקרטים. שמיר יוכל להרגיש בכל מקום כי ישראל מקווה להיושע גם להבא, כמו בעבר, על שותפות שתי המפלגות בכל הנוגע להערכת חשיבותם של יחסי קירבה בין ארה"ב וישראל. אם ברצוננו להימנע מלהיות חשופים לטענה כאילו ישראל מתערבת בעניינים הפנימיים של ארצות הברית, עלינו לשאוף לכך שנהיה מקובלים באותה מידה על כל צד ודין זה חל גם על תחום היחסים בין הנשיא והקונגרס.

כמה "פרשיות" אשר מוטב היה שלא נוצרו כלל, גרמו לאחרונה גילויי חשדות לגבי אופן פעילותה של ישראל, או של ישראלים — במיוחד באמצעי התקשורת, אבל לא רק בהם. חובה על ראש הממשלה שלא יחסוך כל מאמץ כדי להתגונן נגד חשדות אלה ולפזרם; ברם, חשוב מאוד שישכיל לנסח את דבריו תוך התחשבות בשיטות התישאול אשר העיתונאים האמריקאיים רגילים להן, ושיקפיד להשיב על שאלותיהם מבלי להיגרר לפולמוס. סבלנות תשתלם יותר מהתנצחות.

נורווגיה תבקש הסכמת ישראל לבדיקת השימוש במים הכבדים

(עי"ד וע"צ). נורווגיה הודיעה כי היא מבקשת מישראל לאפשר לה לקבוע שישראל אינה משתמשת ב־20 טונות של מים כבדים שסופקו לה על־ידי נורווגיה כדי לייצר נשק גרעיני.

שר החוץ קנוט פרידלונד אמר בבית־הנבחרים שנורווגיה תפנה לישראל בבקשה שתסכים לחקירה שתיערך על ידי הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית, כדי לקבוע אם השתמשה ישראל במים הכבדים שסופקו לה אך ורק למטרות שלום.

פקידים אמרו שנורווגיה תפנה כפי הנראה באורח רשמי לישראל בנושא זה תוך השבוע הבא.

בחודש אוקטובר, לאחר שמרדכי ואנונו צוטט בעתון בריטי כטוען שישראל מייצרת נשק גרעיני זה עשרים שנה, הועלתה ההשערה כי יתכן שישראל השתמשה במים הכבדים לייצור פלוטוניום.

לפי הסכם סודי שנחתם על ידי נורווגיה וישראל ב־1959, לנורווגיה הזכות לבדוק באיזו דרך משתמשת ישראל במים הכבדים במסגרת תוכנית [illegible]

יצוין שמחקר פרלמנטרי שנעשה על ידי מדענים נורווגים לא סיפק הוכחות [illegible] של ישראל [illegible] גרעיניים.

פקידים נורווגים אמרו כי בידי ארצם אין היכולת לערוך את הבדיקה בכוחות עצמה.

דווקא עניין אישי

מאת דן מרגלית

אפשר היה לצפות לפחות לזיע קל בפני הפוקר של יצחק שמיר ושמעון פרס, כשאמרו ליורם רונן ב"מבט־ליל־שבת" בטלוויזיה, שהדין־כוח ביניהם אינו אישי. שמיר מאס בפרס כבר בסיבוב הראשון לפני הרוטציה. פרס מעולם לא פינה אחריו. אף שהבהיר שלושם כאילו אמר ששמיר אינו ראוי להיות ראש הממשלה, הוא ודאי סבור כך. כאשר פרש שמיר מניהול המשא ומתן הכלכלי נמצאה לפרס הזכות הוותכת לאוזלת ידו של ראש הליכוד.

המחלוקת הנוכחית בקואליציה מתייחדת בכך, שהפעם נחשף גם חבר היחסים האישיים ביניהם. בעבר הולדו המחלוקות למטה החותיינו בפיוס בדרג שלהם. עתה החל הסכסוך בהם. פרס התקשה להשלים עם אבדן עמדת הבכורה. אחד מתומכיו הזכיר השבוע קטע מספרו של ההיסטוריון אריק גולדמן על "הטרגדיה של לינדון ג'ונסון". כאשר אמרו לו פעם כי קודמו, הנשיא ג'ון קנדי, היה נוהג אחרת, השיב ג'ונסון: "אבל קנדי איננו כבר הנשיא." לפרס קשה להשלים עם העובדה שכבר איננו ראש הממשלה.

התופעה החמירה אצל שמיר. הוא הסכים בדיעבד עם רעיון הוועידה הבינלאומית, ורק התלקחות היצרים הפנימית בתוך האווירה אותו אל קו הסרבנות. בשבוע שעבר יצא מכליו בתאורו את הוועידה כ"קשר קוש". לא זו בלבד שפרס הציגה רשמית לחוסני מובארק, ולא זו בלבד שהצגתו שמיר תמצא כבלי ריק כאשר ארצות הברית תיכפה אותה על [illegible] הקומה מן הליכוד — אלא שלעתים מתעורר הרושם שמא במוך יצר של הרס עצמי מבקשת תנועת החרות לשרטט את ישראל כמדינה הבוחלת בקידום השלום. שוב חוזר הניגון שלא נוגן על ידי שמיר ויאסר עראפאת בהתנגדותם המשותפת למשא ומתן המדיני.

המתח הבין־אישי בצמרת הממשלה הוליך [illegible] מעמיק. שמיר הפייץ [illegible] כאילו המסכים למשא ומתן ישיר בוועדה ועידה בינלאומית מבוד כנסיגה לגבולות 1967, ומכאן קפצה הדרך לכמה מהלכים נוספים כמותם לא עשה בעבר, כנסיונו להכפיש את פרס ברמזו שלא ידע מה ברייק התרחש בפרשה האיראנית. מה לא ידע? מה הסתיר מפניו מנכ"ל משרדו דוד קמחי שהיה דמות מפתח בפרשה? ואולי, כמו בסברה שתילה בפרשת השב"כ, לא רצה שמיר לדעת? יש לו נסיון רב בעצימת עיניים והטיית גב.

עניינים אלה שורים גם בבעיות מהותיות. שמיר ניסה להתנתק בקצת מהפרשה האיראנית בגלל חששו מן השאלות שיוצבו לו כשיתייצב מול מצלמות הטלוויזיה האמריקאית. בעניין הוועידה הבינלאומית הוא מתנהג כבעק בחושך, כמי שחרד מפני עצמו — הן הוא יודע שהשלים עימה ומבין כי יסכים לה כשיכופו ג'ורג' שולץ את ידו, והתנגדותו עתה היא זריית חול בעיניים. ארצות הברית טרם השיגה את הסכמת המלך חוסיין למהלך כזה, שעלה בעבר כתנאי מטעמו. אך בבואו היום לוואשינגטון עלול שמיר להידרש לסוגייה הקשה והוא הן יודע שהלאו שלו בשפה האנגלית נשמע פחות צלול ורם ונישא מאשר בעברית.

גם עצבנותו של פרס אינה רק כיטוי לתסכול אישי בגלל הפרידה מהשרבים. היא שיקוף לחשש מפני מה שעלול להתגלות בפרשת כספי מפלגת העבודה, והלחץ להשיג את התקציב הנדרש לקיבוצים ולמושבות ההסתדרותיים אחרים.

אך בכל הנושאים, מדיניים כלכליים, אין שני האישים מסוגלים לדון הכרעה ממשלתית ופרלמנטרית. שמיר מתפרץ כנגד הודיעין של פרס, והתכוון לשעורין של דוד לוי [illegible] האריאל שרון. לפרס אין רוב בממשלה לוועידה בינלאומית מפני שיצחק רבין קריר ויגאל הורוביץ מתנגד. אין לו גם עם מה לצעוד לציבור — כל שקל שתבע לקיבוצים עולה לו באחד מן הקולות הספרדים שהצליח לצבור בעמל רב בעיירות הפיתוח. בחירות עכשיו מסוכנות למערך — ובוודאי לליכוד המפלג — למרות תוצאות הסקרים.

לפיכך אפשר לצפות כי המשבר הנוכחי יחלוף איכשהו. הוא יותיר את רישומו בכך, ששמיר ופרס חדלים להיות הכתובת להתפייסות. זה ידע את כושר התפקוד של הקואליציה. אין להוציא מכלל אפשרות כי מכאן ואילך יבקש בעיניות את שירותיו הטובים של נשיא המדינה חיים הרצוג כדי לקיים את הקואליציה עם כל התלקחות פנימית נוספת.

בסופו של דבר ימשיכו הסוסים לסחוב את עגלתם בברכיים כושלות ובצער אישי עד שבקיץ הם תתפרק, כנראה, הקואליציה. יש להניח שבעטיו של נושא מדיני ולא בגלל עניין כלכלי.

פיצג'רלד זועם

ראיון עם ראש ממשלת אירלנד: כועס על ישראל

מאת שאול צדקא

דבלין

אפילו הוא, "גארת' הטוב", הנבון הצנוע, הביישן המקצועי, הבורח מן העתונות, שאינו מסוגל לדרוך על מקק פוליטי, לתקוף יריב עין או להשתלח על משמיציו בבית, אפילו הוא עומד על שתי רגליו האחוריות כאשר על הפרק עומדות ישראל וחריגותיה בדרום לבנון.

דעות כליבך נחרצות קשה לשמוע ממנו בעניינים אחרים העומדים עתה בראש מעייניה של מערכת הבחירות בארצו בה הוא גלוש על חייו הפוליטיים. הפגז הישראלי אשר קיפח לפני יותר מחודש את חייו של החייל דרמונט מקלוכלאן הוסיף שמן למדורה וסיפק נדבך נוסף לבניין החשד והאמינות של ישראל ברפובליקה של אירלנד, אפילו בעיניו של מנהיגה.

בדבלין, בסוף השבוע, בעיצומו של יום עמוס עיסוקים והראיון ראשון של מנהיג אירי לעתון ישראלי, לא הסתיר ד"ר גארת' פיצג'רלד, ראש ממשלת אירלנד, את כעסו ומרירותו על הדרך בה מכלכלת ישראל את מעשיה בגבולה הצפוני, ומאשים אותה, מיניה וביה, בהפרה גסה של החלטות האו"ם ובהפרעה מכוונת למאמציהם של חיילי יוניפי"ל לשמור על השלום באזור.

גארת' פיצג'רלד: ישראל לא מבינה את צרכי בטחונה שלה

"מה שמדאיג אותי מאד", אומר ראש הממשלה, "הוא הסירוב הישראלי לאפשר לכוח השלום לנהל את ענייני הבטחון השוטף באזור בכוח המנדט אשר ניתן לו. מדאיגה אותי העובדה שישראל אינה מעריכה את המאמצים שעושות מדינות כמותו כדי לשמור על השקט במקום ולהגן עליה מפני התקפות המתבצעות על שטחה. מדאיג אותי שישראל מתערבת ומפריעה לסדר הטוב ואינה מניחה ליוניפי"ל לבצע את מלאכתו כראוי".

פיצג'רלד בן ה־61, מנהיג מפלגת ה"פינה גייל" וראש־הממשלה בשלוש השנים האחרונות, מבקש אפילו לנצל את ההזדמנות כדי לפנות לציבור הישראלי ולהביע מורת־רוח בשם העם האירי "הרואה את חייליו נהרגים בלבנון בשעת מילוי תפקידם למען השלום ושומת הצדדים הנוגעים בדבר".

ביקורתו של פיצג'רלד חריפה אף יותר כאשר הוא נשאל על צד"ל, בו הוא רואה כמעט אבי־כל־חטאת על־אדמות. לדבריו, ישראל לא מבינה את צרכי בטחונה שלה. "אם תתן ישראל לאו"ם לבצע את מלאכתו על הצד הטוב ביותר, הרי שאינטרסיה הבטחוניים באזור יהיו מוגנים יותר". הוא סבור כי פירוקו של צד"ל והפסקת הסיוע לחייליו הם צורך השעה ואלה ייעשו רק בכך עם נסיגתם של כוחות צה"ל מרצועת הבטחון אל הגבול הבינלאומי, תוך תיאום עם כוחות יוניפי"ל אשר יתפסו את מקומם במוצב.

לטעמנו, אם יוכל כוח השלום להשתלט על הרצועה, אשר במתכונתה הנוכחית "רק מזמינה התקפות", ולהשליט את מרותו שם, יוכל כוח האו"ם [illegible] תוקף של המיליציות השיעיות ולמנוע חדירה אפשרית של מחבלים פלשתינאים. כל עוד ישראל עושה שם כבתוך שלה, לא יגיעו התושבים המקומיים אל מנוחתם וגם יישובי הגליל יהיו נתונים בסכנה מתמדת. "קיומו של יוניפי"ל באזור מעניק למאות־אלפי האזרחים בדרום לבנון אפשרות סבירה לחיות חיים נורמליים, יותר מאשר בתקופה בה הם גורשו מן האזור כתוצאה מן הפלישה הישראלית לשם".

בעיני המנהיג האירי המצב בלבנון יהיה קטסטרופלי יותר ללא יוניפי"ל. לכן הולכה על השבתם של החיילים הביתה לדבלין, לקורק ולסליגו, כרוכה בשיקולים כבדי ראש ובהתייעצויות ממושכות עם המדינות האחרות התורמות כוחות לאזור ומתוצאות שהמצב קשה למדי. אפשרות זו עמדה על הפרק כאשר נהרג החייל האירי מפגז של טנק ישראלי. תקרית זו, למרות שפסקה להיות "שיחת היום" בדבלין, ובתולת אינה נושא מדובר במערכת הבחירות, פגעה ביחסי ישראל־אירלנד, ופיצג'רלד אינו מסתיר זאת כלל. יתרה מזו, הוא אינו מקבל את ההסברים הישראליים למה שאירע באותו לילה.

ראש־הממשלה, כמו שר ההגנה פאדי אוטול, שגם עימו שוחחתי, אינו סבור כי היתה מזימה שטנית של ישראל להקיז דם אירי. אבל "גורמים מסוימים", לפחות "בשטח", ביצעו את מה שביצעו ביודעין ומתוך מניעים לא ברורים. המשקפים הלכידיה מסוימים בארץ המגיעים עד לכדי התנגדות להמשך נוכחותו של כוח האו"ם בדרום לבנון.

אוטול אומר: "שמעתי שהקצין האחראי על הירי יועמד לדין, אבל זה לא ינחם את האלמנה אשר נותרה מטופלת בחמישה ילדים".

הצעת הפיצויים לאלמנה העלתה את חמתם של האירים. פיצג'רלד מתייחס לנושא כדבר שבין האלמנה לממשלת ישראל, אבל "אוף דה רקורד", הוא מיצר על כך שאותם "דמי מצפון" הוצעו בדרך אשר יצרה את הרושם שהם נועדו לא למען צרכיה של האלמנה, אלא למען תדמיתה של התקשורת הבינלאומית. אכן, טיפש השליך אבן לבאר ואפילו מאה חכמים אינם יכולים להוציאה משם. ישראל למדה זאת על בשרה.

ראש־הממשלה האירי סבור כי רק פתרונות מדיניים יכולים לפתור ולחסל את הטרור. אירלנד היתה מאז ומתמיד תומכת בעניין הפלשתיני ואת עצמה היא רואה כמי שמדברת לעתים קרובות בשוק המשותף בשמן של מדינות העולם השלישי. פיצג'רלד אינו מתכחש לתופעת האלימות המדינית הרובצת גם לפיתחה של ארצו והוא אבן מגן בלהט על ההסכם האנגלו־אירי, אשר לדעת רבים יכול לשמש מודל חיקוי ליחסים העתידיים בין ישראל, ירדן והפלשתינאים. ההסכם מדרק את שיתוף הפעולה בין לונדון לבין דבלין בכל הנוגע לעתיד של צפון אירלנד.

פיצג'רלד מודע לעובדה שמפלגתו היריבה "פיאנה פול", בראשותו של צ'ארלס הוי, התנגדה בשעתו להסכם. אולם הוא לא מעלה על דעתו שזו תחבל בו אם תגיע לשלטון במדינה. "גם אם תנסה לערוך בו שינויים כלשהם, היא תפגע בעצם קיומו והישגיו עד כה ירדו לטמיון", הוא מזהיר.

ביום שלישי הקרוב יתמודדו השנים בבחירות הכלליות (כרגיל) בגורליות לעתידה של אירלנד. אבל יהא מי שיהא השולט בדבלין, על דבר אחד לא תהיינה הדעות חלוקות — על מעשיה של ישראל בדרום לבנון.

בעיה טריטוריאלית חדשה

בכוונת הממשלה להרוס כ־265 בתים במגזר הערבי, מתוך אלפים רבים שהוקמו בניגוד לחוק

מאת זאב שיף

יש מי שרואה את המאבק נגד הבניה הבלתי־חוקית המסתמנת במגזר הערבי כמאבק הטריטוריאלי האמיתי שישראל צריכה לנהל כיום. ראשית לכל, משום שמדובר בתהליך שלילי בתוך גבולות הקו הירוק, שהכל מסכימים שיש לשים לו קץ. שנית, משום שהמשך התהליך הזה פירושו איבוד קרקעות בקנה מידה עצום וכליית כל אפשרות לפיתוח, לא רק בתוך היישובים הערבים אלא גם של צירים ראשיים ושטחים חיוניים אחרים. יתכן שיש בהצגה זו של הדברים משום הגזמה, אך ברור שמדובר בהתמודדות על שלטון החוק בישראל.

גם במגזר היהודי יש בניה לא־חוקית. אך זו בטלה בשישים בהשוואה למה שמתרחש במגזר הערבי בישראל. אבל המיעוט הערבי בישראל הפכה הבניה הלא־חוקית לנורמה. הרחוב הערבי תומך בהפרת חוקי הבניה.

ממשלת ישראל מצויה בפרשת דרכים בעניין הבניה הלא־חוקית במגזר הערבי. באחרונה הקדישה הממשלה שתי ישיבות לדיון בהמלצות ועדת מרקוביץ בנושא זה, ונראה כי הדיון יימשך בקרוב. השאלה היא: האם לוותר ולהרכין לתופעה המונית של פגיעה בחוקי הבניה, משמעות הדבר, שחוקי הג'ונגל ישתלטו על כל מה שקשור לבניה, אם על אדמות פרטיות ואם על אדמות ממשלתיות. האפשרות השניה היא להגיע לפשרה מסוימת לגבי מרבית המבנים הלא־חוקיים, ולהרוס את אלה שאי אפשר באמת להשאיר את קיומם. לאחר מכן, יש למתוח קו חדש שמעבר לו יאכפו את החוק בתקיפות רבה ביותר. גם האפשרות השניה פירושה עימות עם המיעוט הערבי, משום שבכל מקרה לא יהיה אפשר "להלבין" את כל המבנים הלא־חוקיים ויהיה צורך, לדברי המומחים, להרוס עשרות רבות של בתים.

האפשרות השניה היא למעשה תמציתו של דו"ח ועדת מרקוביץ, שהמלצותיה הוגשו עוד באוגוסט 1986 ומאז נעשה מעט מאוד למימושן. המלצות ועדת מרקוביץ מבטאות למעשה את אי יכולתו של השלטון בישראל לשמור על קיום החוק, ועל נכונותו להתפשר על שמירת החוק ובלבד שלא להגיע לעימות קשה עם המיעוט הערבי. יחד עם זאת, השפה ועדת מרקוביץ את העובדה, שחוקי הבניה המודרים אינם מותאמים "כראוי" למציאות במגזר הערבי בישראל. מצד אחד, קיימת הפרה המונית של החוק, מאידך גיסא, עלינו להכיר בכך שאצל המיעוט הערבי קיימים מספר נתונים שאינם קיימים ביישוב היהודי בישראל:

● הריבוי הטבעי אצל המיעוט הערבי גדול בהרבה מזה שביישוב היהודי.

● הלחץ לתוספות בניה, במיוחד אצל אלה שהצטבר אצלם כסף פנוי רב, אינו מוצא אפיקי פיתוח בדומה לזה הקיים ביישוב היהודי.

● המחסור בדיור גדול משום שבעלי קרקעות פרטיים אינם מוכנים למכור אדמה לצרכי בניה. למרות זאת, אין המועצות המקומיות הערביות מוכנות להפקיע אדמה, אף לא לשם הקצאת שיכונים לזוגות צעירים ערבים.

● כשיש כבר נכונות למכור קרקע פרטית, קיימת סחבת עצומה בממשל כאשר מבקשים לשנות את יעוד הקרקע מחקלאית לבניה. אם מצבת בהכנת תכניות מתאר מקומיות. לכך יש להוסיף את המסורת ביישובים הערבים, לבנות לרוחב כמעט שאין בנים לגובה כדי להוסיף בקרקע. זה הרקע שגרם לכך שהבניה הלא־חוקית הפכה לדבר מקובל. מה עוד שקל היה לעשות זאת בגלל הפיקוח הלקוי והקשיים באכיפת החוק ובביצוע צווי בתי משפט. ועדת מרקוביץ איתרה לא פחות מ־5,419 צווי הריסה למבנים לא־חוקיים ברחבי הארץ. המדובר רק במבנים לא־חוקיים שמנוגדים לתכניות־המתאר. כלומר, מספר זה אינו כולל את הבתים הלא־חוקיים שהוקמו בתוך שטחי המתאר, או מבנים לא־חוקיים שלבעליהם עדיין לא הוצאו בית המשפט צווי הריסה.

המספר החשוב יותר קשור למבנים שאותם המליצה ועדת מרקוביץ להרוס. מסתבר כי מספרם של אלה אינו עולה על 265 במחוזות חיפה, המרכז וירושלים ומחוז הצפון. המבנים הלא־חוקיים אצל הבדווים בנגב הם פרשה נפרדת, המתייחסת בעיקר לצריפים. בהשוואה למספר העצום של מבנים שהוקמו בלא היתר חוקי, אין המספר של אלה שנועדו להריסה רב ביותר. אך כאשר השיקול הוא של כל בית ובית בנפרד, וכהתחשב במתנגדים בהם, הרי הדבר טעון חומר נפץ רב. ההמלצה לממשלה היא לאשר הריסתם של אלה, אם כי במקרים מסוימים ניתן יהיה לנהל משא ומתן לפינוי בתוך תקופה מסוימת, אך ההריסה תבוצע במשך שנתיים.

בהתאם להמלצה הוועדה, כל הבתים ש"יולבנו", יקבלו מעמד חוקי רק לאחר שבעליהם יפנו כחוק לבקשת רשיון. חלק מאלה יקבל רק היתר למגורים, משום שבכל מקרה אין כל אפשרות להכלילם בתכניות מתאר בעתיד.

המומחים סבורים, כי ברגע שהממשלה תקבל את המלצות ועדת מרקוביץ, אין להתמהמה באשר להריסת המבנים שאין מנוס מהריסתם, וודאי שיהיה צורך להרוס באיבו כל מבנה לא־חוקי חדש של אלה שינסו לנצל את מצב הדמדומים הנוכחי. הקושי מתחיל מכך, שאי אפשר להעניק רשיונות לאותם מבנים שבעליהם יקבלו חנינה, משום שתכניות המתאר הדרושות אינן מוכנות. הממשלה נתנה דעתה על כך ולכן הועלתה הצעה שייקבע תאריך יעד וכי התכניות יוכנו בתוך זמן מוגדר, בתוך כשנה וחצי.

בעיה אחרת קשורה בפיקוח על ביצוע החוק. בלא פיקוח ממשי אין סיכוי לאכוף את החוק גם לאחר שיתקבלו המלצות ועדת מרקוביץ. השר שרון הציע, כי הסיירת הירוקה היא שתקבל את הפיקוח לידה. אך הצעתו נדחתה. השר ארנס הציע הקמת גוף, במסגרת משרד הפנים, בן 24 פקחים ברחבי הארץ, שיקבלו סמכות של שוטרים. בכל אלה אין די, אם לא תהיה נחישות החלטה לפתוח דף חדש אחרי מתן חנינה לבעליהם של אלפי מבנים לא־חוקיים. הדף החדש פירושו נכונות שלא לאפשר עוד להפר את חוקי הבניה. בלא נחישות זו, מוטב לגנוז את דו"ח ועדת מרקוביץ ולא להתחיל בתהליך הדרוש. מה עוד שכבר היום יש סימנים כי גורמים מפלגתיים שונים מנסים, במסגרת ההכנה לבחירות, להסית אישים במיעוט הערבי ולתת להם הרגשה כי העלמת העין מהבניה הלא־חוקית תוכל להימשך גם בעתיד.

בסוגריים / מתי גולן

האלוף הדברן

יכול להיות שאכן נקבעו נורמות חדשות בצה"ל בתהליך מינויו של הרמטכ"ל הבא, כפי שאמר סגן הרמטכ"ל אמיר דרורי בסוף השבוע שעבר. אולי יש משהו בטענתו כי חלק מההשלכות הן בבחינת אויב לצבא. לצורך העניין נוכל אפילו לקבל את דבריו כי ההשלכות הללו "מסוכנות הרבה יותר מהטרור, מהצבא הסורי, העיראקים, העיראקים הכולם יחד".

נשמע מגמגם מאוד, אבל צריך להניח שהאלוף המדרש מאמין בכל מלה שאמר. אם כך, מתעוררת שאלה תמוהה מאוד [illegible] ליך אמנם היה לקוי אין חילוקי דעות. חלק נכבד בליקוי הזה יש לעובדה שהתהליך ארך זמן רב מדי. אולם דווקא עובדה זו מעניקה לדרורי זמן למכביר להודיע שהוא אינו מוכן ליטול חלק בתהליך שהוא מסוכן הרבה יותר — לא סתם יותר — מהטרור, הצבא הסורי וכיוצא באלה. האם לא לפרוש מן התהליך, הרי לפחות להזהיר ולהתריע.

האם יהיה זה מגמם לנחש שלו נפל הפור על דרורי, לא היינו שומעים מעולם תלונה כלשהי על התהליך? האם תלונות הציפיה מצויים במעמדו של דרורי כי יבין שמי שמש־[illegible] שלא לרמטכ"ל על כך שהתה־[illegible] הנוכח (ואת אפילו אם הוא צודק. בעיקר אם הוא צודק.

מיהו צרפתי

בצרפת "תקוע" עתה ויכוח מבוער בשאלות התאזרחות, הגירה, ומכאן גם — השתייכות

מאת יואב טוקר

פאריס

כאשר משמיעים אישי מדינה צרפתיים את ההערה המלומדת: "הנושא רציני כדי כך שמן הדין שלא להיחפז בו", מסיק גם ההדיוט שכאן משתרע שדה מוקשים. אלה הם מסימניו של הדיון הציבורי החדש שבפתח על חוק הצרפתי סדרת המשברים של שלושת החדשים האחרונים: יותר ממיליון סטודנטים ותלמידי תיכון ברחובות, רבבות פועלי רכבת בהשבתה פראית, ובאחרונה — גם מאות אלפי מורים ומחנכים.

כלל בלתי־כתוב של סדרת ההתלקחויות האחרונה מצביע על כך שהמשברים מגיחים בעיתוי בלתי צפוי, תוך שהם מותירים נבוכים תועים את כל מוקדי הכוח והתבונות המסורתיים: הממשלה, המפלגות, האיגודים המקצועיים, העיתונות. אות התוכחות היותר מתוחכמות לתקפותו של הכלל המוקשם הזה היא דווקא העובדה, שהסוגיות התכניות המוקשות במיוחד אינן עולות לפי שעה לדיון מהותי; מכל מקום, הן אינן מכבבות בסדרת העימותים.

המשברים של החודשים האחרונים קמים ונופלים (או שאינם נופלים) בעטיין של נסיבות שוליות כביכול: פרט כזה או אחר בתוכנית רפורמה ממשלתית, התעקשות כזאת או אחרת במהלך מו"מ מורכב, צירופים בלתי־רציונאליים של פליטות פה לא מתוכננות. האמת המבתית־פוליטית שמאחורי כל אלה היא כמובן מורכבת הרבה יותר: מעבר לעילות המוצבעות נראה שמסתתר מצבור של אי־שקט, מרירות, חילוקי־דעות עקרוניים.

הסוגייה המהותית הבולטת מכולן — הבולטת בינתיים בהיעדרה — היא זו הסובבת את שאלות הלאום, התאזרחות, המדיניות הרשמית והרשמית־למחצה בשאלת "מיהו צרפתי".

הדעות חלוקות אמנם באשר למידת רוחשתו האובייקטיווית של ויכוח כזה בגוף הצרפתי הנוכחי: מפני ההגירה הזרה וההשתקעות (לרבות זו החוקית) של פועלים זרים, מהגרים־פליטים ו"נתפשי מר־מפ" על אדמת צרפת, אינם כאלה המחייבים התגייסות לאומית דחופה.

כצפוי בסוגיות כאלה, הסטטיסטיקות הרשמיות אינן מתיישבות לעתים בינן לבין עצמן, ומכל מקום — אינן משקפות את כל האמת. מכלל האוכלוסיה הצרפתית של כ־56 מיליון תושבים, כ־6 מיליונים הם ממוצא זר; הרוב הגדול של ה"זרים" הללו מתגורר ממילא בצרפת באורח מוסדר, רשמי וחוקי לחלוטין. ההערכה היא שכמיליון איש, אולי קצת יותר, מתגוררים בדרך זו או אחרת בשולי הלגיטימיות הגמורה: יש מהם המחזיקים במסמכי־שהות מוגבלים, מותנים באופיים, יש מהם מחוסרי־עבודה נטערים, רק כמה מאות אלפים הם "בלתי־חוקיים" לכל דבר. מכל מקום, סדר־הגודל של ה"פלישה" (ביטוי השגור בפיהם של מטיפי ההזיפות בעניין זה) אינם מקבילים לבעיות במדינות־הגירה מסורתיות, דוגמת ארצות־הברית.

הממשלה נבוכה

עליונו של נושא הזרים אל השורה הראשונה של המודעות הלאומית היא במידה רבה פרי המספר של הגנים לאומניים, לרבות "החזית הלאומית" הניאו־פשיסטית בראשותו של ז'אן־מארי לה־פן. הנתונים האובייקטיוויים של שיעורי אבטלה גבוהים ותחושת אי־הוודאות שמשפרים היבטים אחרים של המשבר (האוכלוסיה מזדקנת, התמורות באופיו של שוק העבודה וכו'), הוסיפו כמובן שמן למדורה. כך גם העובדה שהיה זה דווקא ממשל השמאל של מיטראן־מורואה־פאביוס שנדרש בראשונה להתמודד באורח רציני עם הסוגייה.

כיום, בתוכחתו של מציאות הקוהביטציה בנוסח הצרפתי (שיראק־מיטראן), היינה הדינאמיקה הפוליטית את השליטים החדשים לעשות סדר־מוקף משהו בענייני ההגירה. אלא שיזמותיה של ממשלת שיראק בתחום זה נתקלו הוא מן הרגע הראשון בביקורת צולבת משני כיוונים: השמאל, כמעט ללא יוצא מן הכלל, שהזהיר מפני הידרדרות שעל גבול המאפיינים הגזעניים, והימין הקיצוני שתבע מצדו להחמיר עוד יותר בחקיקה המוצעת בנושאי ההתאזרחות, ולעבנות את מדיניות היד החזקה כאסורים, והסימת גבולות (איך ביוקר) וגירושים.

נתוני הפניות המסובבים ממילא הלכו והתגבו בחודשים האחרונים משקיבלו העימותים שמתחת לפני השטח ביטוי של ממש מהאתם של מאות־אלפי הסטודנטים ותלמידי התיכון התפתותו לקבלנה מקפת נגד האלימות המשטרתית בכלל ונגד התנגבלות הוסדה לזרים — סטודנטים זרים, או זרים סתם.

כביעותה של ממשלת שיראק כללה, מעבר לזניחת חוק האוניברסיטאות החדש, הקצאה בפועל של יוזמת חקיקה שזרעו בהרבה ממה שתבעו הסטודנטים באורח מפורש. המושב המיוחד של האסיפה הלאומית שאמור היה להתכנס כבר בחודש ינואר — בין השאר לצורך אישור החקיקה החדשה בנושאי הגירה והתאזרחות — נדחה. ממשלת שיראק נוהגת לפי שעה מלגבש לחידונים פרלמנטרי חדש המחייב. כאן משתמשים בנוסחה הבטוחה ולעיל: הנושא חשוב מדי וכו', מן הדין להתייעץ ולהרהר בכובד ראש...

צרפתים־אבל, צרפתים־אולי

ההרהורים וההתייעצויות הללו הוליכו בינתיים כמה נסיגות נוספות, ביניהן — גם עניינית. שר המשפטים אלן שאלאנדון כבר הסיר קרוב לוודאי מן הנוסח המוצע של חוק האזרחות החדש שלו את הרעיון של השבעת־אזרחות חגיגית: זו הוצגה אמנם כמחווה טקסית בלבד, אך מאחוריה הסתתרה הטקטיקה המקפת יותר של סיבוך, סרבול והשרה בכל מה שקשור להסדרת האזרחות.

הקורבנות העיקריים של החוק החדש אמורים היו להיות מאות אלפי בניהם ובנותיהם של המהגרים הצפון־אפריקאיים, אותו יבוא ידיים עובדות של תקופת הצמיחה הכלכלית בשנות ה־50 וה־60. על־פי החקיקה שבתוקף, בני הדור השני זוכים אוטומטית לאזרחות צרפתית מרגע שמלאו להם 18. ההליכים המוצעים התכוונו לבטל את האופי האוטומטי של התאזרחות כזאת ולאכוף עליה (מינהלית, ולא משפטית) סדרה מפוקפקת של התניות. בין השאר — התניה של "התנהגות טובה". אלה עלולים היו ליצור בפועל מצב שבו בכיתות בתי־הספר ובגני־הילדים בצרפת יישבו "צרפתים לגמרי" לצדם של "צרפתים אולי" ו"צרפתים אבל": מעין אזרחות על תנאי, שהפקידות הממשלתית תידרש אולי לפסוק בה.

לפי שעה, ההערכה הציגה של קברניטי הממשל היא שכל יוזמה — אפילו מתונה יחסית — בנושא הגרות האזרחות וההתאזרחות המעשיות, כמוה כקריאת־קרב כלפי אותן קבוצות שכבר הצליחו לזעזע את הממשל: בעיקר הנוער, ובמידה מסוימת האיגודים המקצועיים, המורים, האינטליגנציה של השמאל הרחב. זה חישוב מדיני שכל זכויותיו שמורות. אבל מעבר לו תקף הוויכוח האמיתי. להבדיל מתחומים רבים אחרים, אפשר שהפעם יספיקו הצרפתים באוזר החולים הכרוניים שלהם: האסיות בדיון ההתפתחות התכופה לדחות שוב ושוב את ההכרעה. בסוגייה שמדובר בה — ולא רק בצרפת — אפשר בהחלט שצריך קודם כל לנסות ולהשתחרר מרפלקס הדחיה.

מצב־רוח / ב. מיכאל

שכחן בלתי־נלאה

הוא שוב שכח, מר שמיר. הפעם — את עסקת הנשק עם איראן. אין ספק, ראש הממשלה העלה את מלאכת השיכחה לדרגה של אמנות. מר שמיר מסוגל לבצע להטוטי־שיכחה בכל מקום ובכל מצב. הוא יודע לשכוח שיחות־טלפון ושיחות בעל־פה, הוא שוכח כמו־דיונו החלטות ממשלה ופגישות רבות־משתתפים, הוא מסוגל להפגין שכחנות וירטואוזית תחת אש צולבת של מראיין, ותחת חקירה נוקבת של עו"ד.

אין עובדה נחרצת מדי בשבילו. הכל הוא מסוגל לשכוח. שכחן בלתי־נלאה.

בימי העתיקה, היתה המגלה הפלאית הזאת זוכה ללא־ספק לפרק משלה במיתולוגיה. לא פחות מכאבר מן הסיפור על פרסיאוס, זה שהכשיל את אנדרומדה מן הסלע בעזרת קסדתו המופלאה של האדס, אל־השאול, קסדה שעשתה אותו בלתי־נראה. על יצחק שמיר היה המיתוס כותב מאמה בתזאלמות כיצד קיבל את קסדתו המופלאה של סגיליוס אל־השיכחה, קסדה העושה אותו בלתי־אחראי.

אך אנו לא בימי העתיקה. את שורש היכולת המדהימה הזאת עדיף לחפש בתולדותיו של מר שמיר עצמו, ולא בבת־אל זה או אחר. אולי אין כאן אלא עוד שיעור שימושי שמר שמיר זוכר (זוכרים) מן הגיהנום־קונספירציה שלמד ב"מוסד": היכולת למחוק את תאריזו עד כדי ריקנות מוחלטת: יכולת חיונית לכל סוכן־חשאי, למקרה של נפילה בידיהם של צרים האויבים. הרי בעיתות מצוקה ולחץ, זאת יודע ומשנן כל סוכן, עליו לשכוח כל מה שהוא יודע ולספר לחוקריו רק את שמו, דרגתו ומספרו האישי. מר שמיר מקפיד על הכלל הזה בהקפדה מקצועית למהדרין. "שמי יצחק שמיר, ראש־הממשלה 02.528165. שמי יצחק שמיר, ראש־ממשלה, 02.528165. שמי יצחק שמיר, ראש־...". יותר לא יחולצו מפיו אפילו בצבת.

בהזדמנות נוספת — לא רק את תכונת־השיכחה הביא עימו מר שמיר אל מישרתו. גם בתחומים אחרים ניכר עברו המחתרתי־חשאי. בעצם, הוא ממש ראש ממשלה חשאי. "אנדר־קאוור פריים־מיניסטר". איש לא יודע מה הוא עושה. איש לא יודע במה הוא עוסק. איש לא יודע על מה הוא אחראי. תמיד הוא נבלע ברקע, בוירטואוזיות של איש־סמיילי, אפור ולא בולט. וכאשר לוכדים אותו בפינה ושואלים שאלות חקרניות — "שמי יצחק שמיר, ראש־הממשלה, 528165־02. שמי. . .".

אולי גם שמו שתול. אולי הוא גם מוליך דירות. אולי הוא נוסע בשני רכבים. אולי יש יותר משמיר אחד. אולי גם הוא כבר אינו זוכר מי הוא ומה הוא עושה בלשכה. אולי הוא בכלל מושתל בגבס ראש־הממשלה, מחכה בסבלנות ועקשנות של סוכן מנוסה לרגע שיגיע "המפעיל" מן המיפקדה ויורה לו מה לעשות.

ובינתיים הוא שוכח. הכל הוא שוכח. רק דבר אחד הוא זוכר. לשכוח.

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף הצרכנות

מערכת "התקע המצדיע"

שמחים לברך את הזוכים בתחרות
צרכן החשמל היעיל
1986/7

מקום ראשון:
● התעשיה האוירית לישראל
נמל התעופה בן גוריון

מקום שני:
● מרכז רפואי ספיר
בית חולים מאיר - כפר סבא

מקום שלישי:
● אורדן תעשיות
החברה המשותפת ליציקות פלדה - נתניה
● נשר
מפעלי מלט ישראליים בע"מ-הר טוב

פרסי הערכה:
● אל אופ
תעשיות אלקטרו-אופטיקה בע"מ - רחובות
● קיבוץ מעוז חיים
● אוניברסיטת תל-אביב
● קיבוץ יפעת
● קיבוץ מסדה

צרכנים אלה הוכיחו שכתוצאה ממאמציהם הושג ייעול בצריכת החשמל במתקניהם.

השתמש בחשמל בתבונה

صكذا من الاصل

[illegible]

מסכים ומסכות / בעריכת מיכאל הנדלזלץ

אמנים שלא בשיגרה

הלן וניוטון הריסון בוחנים אפשרות חדשה של יצירה על גדות הירקון

מאת דני קרמן

ב"טריטוריה" של האמנות הפלס־טינית מעלת קבוצה של זוגות יוצרים. לעיתים הם שותפים ליצי־רה, ולעיתים גם נשואים. מה שהיה נראה בלתי אפשרי בשנות הקוד־מות, מסתבר היום, אחרי המהפיכה שהולידו המורדים במוסכמות בורמי האמנות של תולדות המאה. גם המוסכם המקודש שהאמנות היא יצירה אינדיווידואליסטית שיכולה להיוולד ולהיווצר אך ורק מתוך המוח השוכן בגופו של היחיד נותץ, מסתבר ששניים יכולים ליצור יצירה אחת בשכל אחד משניהם תורם לשיפורה ולשלמותה. סביבת האצבעות המשורסמת והמקודשת איננה כרטיס הכניסה היחיד. כל האפשרויות פתוחות ואין האחת עדיפה על אחותה.

המבחן היחיד הוא התוצאה.

אן ופטריק פולריה יוצרים יחד פסלים, קלברט וקודק עוסקים בצי־לום ובריטוטי ענק.

הפנומן החדש הוא שני אמנים בעלי שם בינלאומי. אפילו ישראל הצטרפה ל"טרנד" הזה, כשבאירועי תל־חי 2 הביזה אותי שליט הישר־אלית את יוכן גרין הגרמני היוצר בפריז, והם יוצרים יחדיו בשטח הביצוע, הצילום והסביבה.

את אלן וניוטון הריסון פגשתי בקסל, כשיעצו לפרויקט החזרת הנהר של קסל לעיר. אחרי שהכניה שאחרי המלחמה הרחיקה אותו מתושבי העיר ותודעתם. הנהר, ככל נהרות אירופה, סבל מזי־הום שהרחיק את החיים ממנו. הזוג הריסון הכין תכניות של נטיעת יערות שנעלמו בסביבת היובלים, הנחלים ומקורות הנהר, ומקווים שהדבר יחזיר חיים לנהר הגוסס. בקסל הם הציגו שורת סקיצות, רישומים, צילומים, נתונים גאוגר־פיים, אקולוגיים, ביאולוגיים, כר־טוגרפיים, זאולוגיים וכימיים, שהטקסט המצורף להם הוא פואימה גדולה. כנפרד שקנבסדרג, המנהל של דוקו־מנטה 8 יציג את הפרויקט באחד המקומות המרכזיים של התערוכה.

אלן וניוטון הריסון אינם מסתפ־קים בתצוגה בתערוכה ובגלריה ומ־קווים שתכניתם תאומץ על ידי העיר ותהפוך למציאות כפיסול סביבתי אקולוגי. כך תתרום אולי האמנות בפעם הראשונה תרומה חשובה לאורך החיים ולערך החיים. בארץ ניסה יצחק דנציגר לשחזר את מחצבת נשר בשנות השישים. הוא היה אולי בין ראשוני האמנים בעולם שניסו לגעת בבעיה זאת, אלא שהוא לא המשיך.

אספנים לא יוכלו לרכוש עבודות כאלה, לגנוב אותם ממש ולהרחיק בדרך זאת. אך הרעיונות מוצגים במסגרת מוזיאונים. בחודש מארס יציגו הריסונים בגלריה גרי בניו יורק שורה של הצעות לפיסול סביבתי אקולוגי ולתיקונים במצבים אורבניסטים נוחתים בערים שונות בארצות הברית, שחלקם נמצאים כבר בשלבי ביצוע.

בתערוכה זאת יציגו גם את הרעיונות שלהם לפרויקט הירקון. הם הוזמנו על ידי שלמה להט, במי־מון קרן תל אביב לפיתוח, לבדוק את האפשרויות להחזיר את הירקון שאבד לתל אביב.

ראיתי מקרוב את תהליכי השיב־תם ועבודתם, וכך היתה לי גם הזדמנות להרהר בפתיחות היוצאת מהכלל של האמנות הפלסטית לקלוט לתוכה הכל. זוהי אמנות המוכנה להעמיד את ההיסטוריה התרבותית שלה לכל המעוניין בכך. אין בה קנאות על גבולות. היא פתוחה למיצגים שמקומם יכול להיות בתיאטרון, לווידיאו ולסרט אמנותי שמקומם יכול להיות באול־מות קולנוע. היא פתוחה לצורות של מוסיקה, לטיפול בסביבה של טבע וסביבה אורבנית. היא הפכה לעיר מקלט לכל יוצא דופן וכל חוזה. כל מי שמכריז על עצמו כפועל בתחומה זוכה לתעודת זהות של "אמן פלסטי" ללא טבילה, מילה, ברכת רב או כומר.

הפגישה של אלן וניוטון הריסון עם הירקון ועם עברו הדליקה את דמיונם והולידה בליבם חלום. אם יצליחו לממש את חלומם בעזרת ראש העיר, הרי לא רק הירקון יחזור לתודעה ולשימוש של תושבי העיר. אלא תל אביב תזכה ביצירת אמנות סביבתית אקולוגית מיוחדת במינה, ותיכלל כאוונגארד של האמנות העכשוית.

שייקספיר: ראוי ליותר

מה הם עשו ליצירתו

קבוצת אלטרנטיבה מציגה את "בעלי שקספיר", ערב ליחיד בביצוע מיה אנגלר. עיצוב תפאורה והלבשות: מלי יצחק. לחנים: מיה אנגלר. עיבוד לחנים: בני נגרי. ריקוד התנועה: רות מוסס. עיבוד, עריכה ובימוי: שמחה ספקטור.

הביוגרפיה של שקספיר מעניינת אותנו כי מרתק לדעת מי היה בעצם אותו גאון שהוריש לנו הרבה יצירות נפלאות, מה גם שהפרטים המצויים בידינו הינם מעטים. אין זה צעד מקורי במיוחד לחפש את תולדות המחזאי דרך תולדות אשתו. מה גם שהפרטים הידועים לנו אודותיה מגרים את הדמיון: היא היתה מבוגרת ממנו, הם נישאו כשהיא כבר היתה בהריון עם ילדם הראשון, הוא זנח אותה בסטרטפורד בעת שהצליח בלונדון, ולבסוף הוריש לה "את המיטה השניה בטיבה".

שמחה ספקטור ומיה אנגלר עיצבו כאן ערב יחיד שהוא כמעט כולו קולאז' של קטעי שקספיר ממחזות שונים, האמורים להיות מונולוג אחד ארוך של אשה ונזנחה על ידי בעלה המצליח. מיה אנגלר משמיעה קטעי מונולוגים מ"המלט", "מקבת", "המלך ליר", "הלילה השנים עשר", "כטוב בעיניכם" ועוד, ומדברת בעיקר אל פסל גבס של הגאון מסטרטפורד.

איכות מסויימת יש לאותם קט־עים בהצגה, בהם הטקסטים עוסקים ביחסים ההיתוליים שבינו לבינה. אך כשאנגלר עוברת ל"מקבת" הדברים הולכים ונעשים מגוחכים יותר ויותר. גם השחקנית המנוסה והכשר־ונית ביותר היתה מתקשה בביצוע מונולוגים מתלאים מן הטראגדיות הגדולות בתוך המסגרת לה נועדה. לא כל שכן כשאין מדובר באותה מסגרת, ואין מדובר בשחקנית כאריזמטית.

אנגלר מוכנה לעשות דברים לא שגרתיים ומוכנה להסתכן ולהיות מגוחכת. נחוץ גם לא מעט אומץ לעמוד מול קהל, אפילו אם אין הוא רב, בערב שלם שכולו קטעי יצירות גדולות. אך בתעוזה אין די, וגם מלאכת ההרכבה המתוחכמת לכאו־רה של קטעי טקסטים שקספיריים במסגרת עלילתית כזאת אינה מצילה את הערב מן השיעמום, המבוכה והגיחוך.

שקספיר, אנגלר והקהל ראויים ליותר מזה.

שביתה עצמית

שחקני "הבימה" משביתים הצגות וכולם נמצאים במצב ללא מוצא

נגד מי שובת, בעצם, שחקן התיאטרון ששובת? כמובן, בשלב הראשון נגד ההנהלה, שעימה יש לו סכסוך בענייני שכר. אלא שההנהלה, המודה שלשח־קנים מגיע יותר כסף, לא יכולה לשלם את הכסף הזה, כי אלה שנותנים לה את הכסף – משרד האוצר באמצעות משרד החינוך – יפסיק לתת לה אותו, אם תחרוג ממה שהיה מקובל לשלם עד כה.

פירושו של דבר שהשחקנים שובתים נגד הקהל, שהחליט כבר ללכת לתיאטרון, קנה כרטיסים במיטב כספו, שכר בייבי־סיטר ובא לאולם, כדי לגלות שלט "כאן שביתה".

אפשר לטעון, כמובן, שקהל שדבר כזה יקרה לו כמה פעמים יפסיק לתת אמון בתיאטרון בכלל ובתיאטרון הספציפי הזה בפרט. זאת אפשרות, אם כי קלושה. מצד שני, תיאטרון זה לא בתי חולים. איש עוד לא מת מזה שהוא לא ראה תיאטרון. גם לא מזה שראה תיאטרון. לכן נראה לי ששביתת השחקנים תהיה כמו שביתה של פסיכולו־גים: ייקח שנה עד שירגישו שזה אמנם חסר. הפרט הקטן, הוא, שאריקים הב־דות, הקטנת הכבוד ... התיאטרון שלא מקצבה ... שמגביל את הנהלת התיאטרון עוד יותר בעניין תשלומים.

כך נמצאים השחקנים שוב־תים נגד עצמם. הם בעצם הסקטור היחיד המעוניין באמת להציג, כי אלה הם חייו. מבחינה זו סכסוך עבודה זה שונה מכל סכסוך רגיל שמועצת הפועלים רגילה לטפל בו. אם השחקנים מחליטים לשבות למען הכסף, זוהי זכותם הכללית, ומועצת הפועלים עומדת מאחריהם. ה־שאלה היא מה זה יועיל, ולמי זה בסופו של דבר יזיק. ברור, שכך התיאטרון לא יכול לתפקד, ואולי לא יהיה מנוס מלסגור אותו, עד שיימצא פתרון סביר. חישובים שנעשו מורים ששי־פור מעמדם של שחקני התי־אטרון הלאומי מחייב תוספת של 10 אחוזים לעלות השכר. עלות זו היא בין 60 ל־70 אחוז מתקציבו של תיאטרון, בעוד שהתקצבה מכספי הציבור לתי־אטרון היא בין 45 ל־50 אחוז. משרד האוצר ומשרד החינוך לא יסכימו להעלאה כזאת, כי הם לא רוצים לתת את 10 האחוזים הנוספים. הם יודעים שבעיקבות "הבימה" ילכו התיאטרונים הא־חרים, ויש שחקני תיאטרון (בתיאטרון באר שבע, למשל) שמצבם גרוע ממצבם של השח־קנים בתיאטרונים הגדולים.

כאן צריך שיבוא מישהו מב־חוץ ויכריע: יאפשר להנהלת התיאטרון לשלם יותר וגם ימצא את המקור לכסף. לא נראה לי ששר החינוך והתרבות הוא הכתובת, לפחות מבחינת יעילות הפנייה. הוא מבטיח כספים נוס־פים לתרבות, אך בפועל מתעכב גם מה שהיה קיים, בשל ויכוחיו עם משרד האוצר על נושאים שאינם נוגעים כלל לתרבות. הנפש חפצה, אך הבשר רפה.

הנהלת "הבימה" מאיימת ב־השעיית שחקנים. אך לא מבצעת את ההשעיה, כי היא יודעת שזה לא מאבק אישי עם שחקן זה או אחר. סכסוך העבודה הוכרז כחוק, אך מה שיש כאן זו לא שביתה, אלא שיבושים.

קשה לראות איך יכול בית הדין לעבודה לעזור כאן, ולמי. ספק אם בית דין יכול להורות להנהלה לשלם יותר, כי היא מנועה מלעשות זאת על פי חוק התקציב. בית הדין לא יכול להורות למשרד החינוך לתת יותר תקציב. ספק אם הוא יכול או צריך להוציא צווים שיורו לשחקנים לשוב לעבודה, שהרי מדובר בסכסוך שהוכרז כחוק, וקשה לטעון שתיאטרון הוא שירות חיוני (רק לשחקנים, כאמור). איך שלא יהיה, אי אפשר לשחק בתיאטרון על פי צו. ואם למישהו איכפת המצב הזה, שהוא ללא מוצא, שיקום.

מטאטא חדש

סוף סוף התקיימה הישיבה הנ־דחית של האסיפה הכללית של האגודה לקידום תרבות התיאטרון לילדים ולנוער. זו, כמו הקודמת, היתה התגוללה על מי מנוחות, אבל בסופה כן נבחר ועד מנהל חדש: עזה בן נתן, נסים אלמוג, ארנה פורת, יוסי קריים, שמואל שניצר, דינה ברניקר, אבי עוז, נחום שמיר, מילו כרמון, דוד פרישמן, יצחק קול ואורי ברנשטיין.

מה שהיה מעניין יותר הוא מי לא נבחר: לא נבחרו הנציגים שהציע לבחור מנכ"ל משרד החינוך שמשון שושני. לא נבחר לועד המנהל גם מי שהוצע על ידי שושני לשמש כיו"ר האסיפה הכללית והועד המנהל, אורי שפירא. בינתיים אין לאסיפה החדשה ולועד המנהל יושב ראש. היתה זו סטירת לחי מצ־לצלת שנתנה האסיפה הכללית למשרד החינוך.

את חטאי אני מזכיר: בנדון זה ממש, לפני כשבועיים, טענתי שהועד המנהל של התיאטרון הזה, שהניח לדברים להידרדר למצב בו הם נמצאו, צריך לפנות את מקומו לועד חדש שתבחר האסיפה הכ־ללית. כתבתי, ולא בלב קל, שמישהו, אולי משרד החינוך, צריך להזכיר לועד המנהל מהו תפקידו האמיתי – להתגלים. מה. מה. לתיאטרון הזה. לא לאורנה פורת, או לשוש אביגל, אלא לתיאטרון.

מנכ"ל משרד החינוך לקח את הדברים ברצינות. הוא זימן אליו את הועד המנהל היוצא, הציע להם את היו"ר המיועד הבא – שצריך להיבחר על דעת שר החינוך והתר־בות. ואמר להם את מי הוא רוצה בועד המנהל. האסיפה הכללית לא נהגה על פי התכתיב הזה, ואין אלא לשמוח על כך. כשם שאינני רוצה ששר החינוך יתערב ברפרטואר של התיאטרון הזה ויחליט אם "הפיצוץ ברחוב אהל"ך" יוצג או לא, כך אינני רוצה שמנכ"ל משרד החינוך יחליט מי יהיה בועד המנהל, מעבר להסכמה בעניין היו"ר, כמתחייב מהתקנון. משרד החינוך קיבל איפוא את הסטירה המגיעה לו.

בועד המנהל החדש יש ארבעה חברים פעילים ביותר מהועד המנהל הקודם: אורנה פורת עצמה, שהיבחרותה בועד היא בסתירה עם חוק העמותות, כן נאמר שמקבל שכר מהאגודה לא יכול להיות חבר בועד המנהל; עזה בן נתן; נסים אלמוג; דינה ברניקר. פירושו של דבר שגורמים אלה עשויים לתת את הטון בועד המנהל החדש. אלא אם כן החברים החדשים יהיו מעורבים ופעילים, כשהאינטרסים של התי־אטרון – לא של אורנה פורת, שוש אביגל, ואף לא של המוסר כמוסר – ברורים לנגד עיניהם.

גם אם המאבק הזה לא התחיל כמאבק בין "הצד של אורנה פורת" ל"צד של שוש אביגל", הרי שבסופו של דבר הוא הידרדר גם לכך. על פי התבטאויותיה של אורנה פורת בראיונות בעיתונות, היתה זו המגמה של שוש אביגל ושל יו"ר הועד המנהל שהתפטר, גדליה יעקבי, לנפח את האסיפה הכללית, כדי להביא למהפך בהנהלת התיאטרון. הצד שלא רצה מהפך ניפח את האסיפה הכללית מבית, וכך היא צמחה לחבורה של 69 איש. בישיבה ביום ה' נדרשו אליה גם אורי שפירא ושושני. על פי תוצאות הבחירות לועד המנהל, נראה, לפחות על פני הדברים, שבמנגנון זה זכה הצד שניפח שני ("הצד של אורנה פורת"), כפעולת תגמול. מה שמעמיד בספק את התיאוריה שמישהו ניפח ראשון, או את מידת מנותו של מי שאשם בניפוח הראשון, בניהול מאבקים כאלה.

אסיפות כלליות כאלה הן ריבוניות. בתוכן מתנהל משחק פוליטי רגיל, שהוא מטבעו לא כל כך נקי. אלה מאבקים על כוח ועל השרדות. במובן מסויים זהו מאבק לגי־טימי, בתנאי שלא שוכחים שזה לא צריך להיות מאבק למען מאבק. אלה כללי משחק שצריך להסכין להם, ומי שלא יכול לעמוד בחום, אל ייכנס למטבח. אי אפשר לנהל משחק לפי הכללים האלה בסיבוב הראשון (ששניהם ניהלו אותו בסיבוב הראשון) ולהפסיק לשחק בסיבוב השני, כפי שנדמה לי שעושה "הצד של אביגל", בטענה שאפשר לטעון שקיים צד כזה. גם אם הוא קיים, אין לו מספיק דיווחיות, כפי שמלמדת תוצאת הבחירות.

אין צורך להרחיב על זכויותיה של אורנה פורת בהקמת התיאטרון וביסוסו, כשם שאין מי שיכיר בקשר רם שבשנים האחרונות לא היתה פורת פעילה ביותר בניהולו: אחת הראיות היא מספר הפעמים שבי־קשה לפרוש, בכלל, או לחופשה בת שנה.

השוודים באים

מאת אורי אפשטיין

שלישית "באורקיה" משב־דיה באקדמיה למוסיקה בירו־שלים, בתכנית יצירות של שוברט, בן חיים ולינדה.

העצמאות הרבה בה מתנהלים שלושת הכלים הן במהלך הקו המלודי והן במקצבים של הסונטה לשלושה מאת לינדה, מלחין שוודי בן המאה ה־20 שנפטר בגיל 37, גורמת למתח עז המתנקז לרגיעה פתאומית ומתגלגלת בפרק האחרון. עם זאת מתמזגים שלושת התפקי־דים באופן שאינו מאבד את הקשר עם הרומנטיקה המאוחרת, ולכן גם לא עם בעלי הזיקה הרגילה האוזנה קונבנצי־ונאליים, על אף צירופי צלילים די־סוננטיים. חברי השלישיה ניגנו את היצירה בתבונה אינטנסיביות חריפה, שיצרה אקלים אמוציונאלי מרשים בדחיסותו ובעוצמתו.

ל"ואריאציות על מנגינה עברית" של בן חיים הביאו הנגנים השוודים רעננות רבה ונטולת מוסכמות, שהשרתה רוח של ראשוניות על תבניות מלודיות ומקצבים ריקו־דיים, שכבר נעשו במידה רבה מצוות אנשים מלומדה בידי מוסי־קאים ישראליים רבים עייפי־שגרה.

לא לעתים קרובות זוכים לשמוע יצירה שנודה כל כך כשלישייה אופ' 99 של שוברט בנגינה, ששום צליל אינו משאיר בה מקום לאדישות ולשוויון נפש כנגינת השלישייה השוודית. את המנגינות השובבות צובטות הלב ליטפו הנגנים בחיבה דקת־הרגשה, בגמישות טמפי אגו־גית שידעה להשתהות קמעה על צלילי מפתח של הקו המלודי ועל תפניות הרמוניות משמעותיות עד כדי תחושת מעורבות מלאת רוח חיים ומיצוי התוכן הרגשי. ...

רסיטל של המסנתרן האו־רח מארה"ב גריגורי חיי־מובסקי ותלמידתו דבורה ברדלי באקדמיה למוסיקה ע"ש רובין. בתכנית מיצירות סקרלאטי, שומאן ודביסי.

חיימובסקי הוא פסנתרן הנוטל חירויות רבות ומרבה להשתמש ב... נוסח "אך ליבסום". בעוד סגנון זה מעוות את ה"ערבסק" של שומאן, שבו ... התחלתית ודרמטיות־יתר בהמשך יצרו תחושה של חוסר שיווי משקל ושרירות ללא צידוק פנימי, הוא שירת היטב את הנזילות הרבה יותר שבצורות המוסיקליות של דביסי. יד קלה ומגע רך ומרפרף לסירוגין עם נקישות ... ותפרצות יצרו קשת־צבעים רב־גוונית של אורות וצללים, ששיקפו את הרכות של "מחול פתיתי השלג" באופן אמן לא פחות מאשר את התפרצויות ... ב"קייקווק של גוליווג" של "פינת הילדים", וכן את עושר הצבע ב"איטאווי". ... של צלילי הסיום הטביעה את חותמה באופן רטרוספקטיבי, על כל ... שקדמה לו.

שלישיה טכנית מלוטשת היא הרושם העיקרי שניתן לציין בנ־גינתה של דבורה ברדלי את הסונ־טות ... של סקרלטי ואת ה"קרייזלריאנה" של שומאן, באופן ... להזכיר נגינת אטיודים של צ'רני. נכונותו של המורה חיימובסקי להציג בפני ציבור פרי בוסר זה של פעולתו הפדגוגית, שלא ניכרו בה איכויות מוסיקליות משמעותיות, מעוררת מחשבות ספקניות על ... שלו כמחנך מוסיקלי.

פואמה כוריאוגרפית

מאת אורנה לנגר

תזמורת רשות השידור בקונצרט מס' 4 של הסדרה הכחולה. אולם הנרי קראון בירושלים. בתכנית מיצי־רות פרוקופייב, דן יוחס, שופן ורוול. מנצח: חואן פבלו־איסקיירדו. סולנית: שושנה רודיאקוב.

את הבלט "רומיאו ויוליה" הלחין פרוקופייב ב־1935, לאחר שובו לברית המועצות. הזדהותו עם רוסיה שאחרי המהפכה התבטאה בהר־מוניות ומלודיות מורכבות ודי־סוננטיות, שלקהל הרוסי היה קשה לעכל, והבלט הועלה רק ב־1940 בלנינגרד. זוהי מוסיקה מאוד "מספ־רת" ומלאת עוצמה שייקספירית, והרומנטיות הרמנטית היא לאו דווקא מסממניה.

קשה היה לחוש בתרגום הנאמן של פרוקופייב לשייקספיר, בביצוע הכבד, השטוח והלא נקי בביצועו של חואן פבלו איסקיירדו. האלמנט הגרוטסקי של מצב כבר המדגיש את הדרמטיות הטראגית הפועה, ותחת מתח מתגבר של לייטמוטיב קצבי עליו שורה המלודיה הלירית, ... של מעין קרנבל חיות, ... פרוקופייב להבליט בתזמורת את תומר בשלותה וילדותיותה הקונטרסית של יוליה.

ההרמוניות האקוסטיות המאפ־יינות יצירה זו נבלעו בעוצמה רועשת של ליווי תזמורתי צמיג, שקשה היה להתייחס אליו כ"פו־אמה כוריאוגרפית" לבלט, כפי שכוון להיות במקור.

מכאן הרכין הקהל בציפיות את ראשו לצליפת השוט של צליל בודד, שחור ביצירתו של נגן הטובה של התזמורת דן יוחס. פרליוד לתזמורת הוא אשכול צלילים בגוון אלבן ברגי, ויצירה בעלת מיבנה בלתי מוגדר, להוציא את צליפת השוט הצלילי בפתיחתה ובסיום. אשכול הצלילים מתפצל ומתלכד לסירוגין על רקע ויבראטו קצבי המגיע לשיאים מרגשים בפיקולו, בסון או כלי נשיפה אחר. אך ה"שוט" לא העניק ליצירה כל כיוון וגיבוש.

רגיעה קלה לאוזן היתה האומנה לקונצ'רטו השני, הפחות מושמע, של שופן. בביצוע הפסנתרנית המעולה שושנה רודיאקוב. קשה לאמר שבהירות קונצ'רטו זה תאמה למזג המתון של הסולנית, שהיא אמן חושב ובעל איכות. לביצוע שופן דרושה אישיות מוסיקלית המסוגלת להיסחף אחרי המלודיה המתפרכת של המלחין מצד אחד, ולהעניק את תחושת המסתורין המיוחדת את הקונצ'רטו בפה מינור מצד שני. המרווח העצמי האופייני עליו שמרה הסולנית התאימו לבי־צוע סגנון קלאסי יותר. רק בלר־גטו, בפרק השני, תאמה המתינות המרודה וניקיון הצליל השקוף של המבצעת את רוח היצירה.

את הערב שנפתח בקטעי בלט חתמה פואמה כוריאוגרפית בסגנון קצת שונה. ראוול נטל פרגמנטים של ואלסים מפרי עטו של יוהן שטראוס, ...

רודיאקוב: אמן חושב

... מכוונת של מקצב הוואלס הבליט בתזמור עשיר ... את כל הגלגל והיקוב שבממלכת הבסבורג הישנה. התפנית הפתאומית שבמקצבי הרוח של רוקדי הוואלס, מעליות ליאוש, והבלטה יפה, אך הפורטי־סימו החותם את היצירה היה רחוק בביצוע זה מלהיות שיא אורגני מב־חינה מוסיקלית, והלם. על כן באוזן, משל נועד להיות קריאת מחאה ולא כמי שהגדירו ראוול בשפתו "אור גברשת של חצר מלכות מפוארת, הפורץ מבעד לקרעי העננים".

רסיטל לפסנתר של נחמה מרשון במוזיאון ישראל. בה־תכנית מיצירות שוברט, שוברט־ליסט, הינדמית, שו־פן ואלקן.

רוח הנעורים המפעמת של ילדת הפלא ילידת רוסיה נחמה מרשון התמתנה קמעה. ברסיטל זה נשמעה גירסה מעודנת ומחוכמת יותר של פסנתרנית שנהגה בעבר להסתער על המקלדת במלוא עוצמתה ה...טלית, ועתה חששה להקיש בצליל מתכתי וניסתה לרסן את עצמה באורח מלאכותי שהיה זר לאופיה. כך איבדה במידת מה את יכולת השליטה בנגינה, ומרבית האקור־דים היו על כן בלתי אחידים ומ־גובבים. גישתה לשימוש במשקל הגוף כולו ולא באצבעות בלבד ככלי עזר להפקת הצליל – בהתאם לאסכולה הרוסית שפיתחה את הטכניקה המשוכללת של האצבעות, אך ניתקה אותן במידת מה מהגוף והזרוע – לא נשתנתה מעיקרה.

דווקא לצורך נגינת מיגוון צלילי השקט ... המאפיין את שוברט דרושה שליטה מוחלטת בגוף כולו, ולאו דווקא באצבע. הסונטה בלה מינור, אופ' 42 חוברה על ידי שוברט בשנת מותו, והיא מלאת פאתוס טראגי ועוצמה שנובעת מהצטברות וחזרות. בנגינתה של מרשון בוצעה כל תמה בפעם השניה בקצב מהיר יותר, אך השינוי בטמפו לא יצר שום מתח או הדיפה. התמקדות במימד הוירטואוזי שב־סונטה ... לליריות השוברטית פוררו את המסגרת האפית שקיימת דווקא בסונטה זו, והפכה לסדרה של השתפכויות רגש. למרות פרגמנטים יפים – כגון הפסקות עם ... נשמות וחיות – הרגש בעליל שוחר יצירה נשגבת הרבה מיצירות שוברט הצעיר, והיא דורשת בגרות בשלה יותר.

עיבודו של ליסט ל"וואלס" מתוך "ערבי וינה" של שוברט היתה יצירה שהלמה יותר את רוח הפס־נתרנית הצעירה. שכן זוהי יצירה שאינה משתרעת על יריעה כה רחבה, ואינה תובעת יכולת העמקה, אלא מרשה לאמן להיסחף אחר יכולתו.

את הסונטה אופ' 3 של הינדמית ניגנה מרשון ברצינות יתירה, שהחדירה את רוחה של היצירה הכתובה בכרומטיקה יפיפיה, אך גם גרעה ההומור. רק בנגינת המזורקות של שופן, עם האטות המוצגות במקומן, בוואריאציות של אלקן, שהן מעין הפגנת ברוורה פסנתרנית נטולת תוכן מוסיקאלי בעל עומק, כבשה הפסנתרנית את הקהל ביכולת הווירטואוזית המרהימה.

המוסד לביטוח לאומי

הודעה למעסיק

אם עדיין לא הגשת את הדין־וחשבון לחודש אוקטובר 1986, עליך לעשות זאת **עד 28 בפברואר 1987.**

מעסיק שלא יגיש את הדין־וחשבון לחודש אוקטובר 1986 עד 28 בפברואר 1987, לא ישלם בעבורו אוצר המדינה את דמי הביטוח בעד חודש אוקטובר 1986, והוא עצמו יהיה חייב בתש־לום דמי הביטוח בתוספת קנסות והפרשי הצמדה על־פי החוק.

את הדין־וחשבון יש להגיש באמצעות בנק־הדואר או בנק המזרחי המאוחד או בנק הפועלים או הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בצירוף תשלום של 5 ש"ח (התשלום ייזקף לזכות חשבון דמי הביטוח של המעסיק).

המח' להסברה וליחסי ציבור

פרס קפלן

המכון לפריון העבודה והייצור

ועדת פרס קפלן מכריזה בזה על קבלת מועמדות לפרס הממלכתי בעד השגים ייחודיים בהעלאת הפריון והגברת הייעול בתעשייה, בחקלאות, בבנייה ובשירותים

ע"ש אליעזר קפלן ז"ל
לשנת תשמ"ז – 1987

מפעלים מוסדות ויחידים המעוניינים להגיש מועמדותם יפנו לקבלת תדריך להצגת מועמדות למכון לפריון העבודה והייצור

רח' הנרייטה סולד 4 תל־אביב 61330 03-430206, 03-430238, 03-216891

התאריך האחרון להגשת מועמדות הוא: 15.3.87

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי גליל מרכז

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון וב־משרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המרכזי שברחוב שוק עירוני עכו מול מכבי אש מופקד שינוי תכנית הנקא תכנית מס' 293 שינוי לתכנית מתאר מס' 194 הגלילית שינוי יעוד למגורים צבור בכפר עבלין

ביחד עם תשריט המצורף אליו.

אלה הם השטחים הכלולים בתכנית:

גוש 12201 חלקות 55, 57, 66, 67. חלקי חלקות 47, 51, 52, 54, 68, 73, 75, 76, 78, 79, 115. עיקרי מטרת שנוי התכנית: יעוד השטח למגורים ובניני צבור

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתו־חים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בנין או כל פרט תכנוני הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שבמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט הנמקות ובלוי תצהיר חתום על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה צפון
תאריך: כח' טבת התשמ"ז
29.1.1987

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04-640775

הודעה עלפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:

סיד' שבתאי ואורית־לאשר בדיעבד תוספת שטח בניה בקומת הקרקע ברח' הארזים 27 חלקה 50 בגוש 11571, קרית־חיים מערבית.

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. בליטה של 2.5 מ' מקו בנין קדמי.
2. בליטה של 30 ס"מ למרווח הצדדי.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00־11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

בן איתמר יצוביץ
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ובניה – מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש: 6551 חלקה 334 ברחוב בית שמאי 8 המסווגת כאזור מגורים ג' בקשה למתן אישור להקלה קוי בניה בבית מגורים בן 4 קומות ע"ע קומת עמודים עם יציאות לגג, כולל 16 יח' דיור

ההקלה המבוקשת בקוי בניה צדדי, 3.67 מ' במקום 40 מ'.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

ש. הרבין
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב רמת־השרון

חוק התכנון והבניה התשכ"ה - 1965
מרחב תכנון מקומי ...

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

[illegible]

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

[illegible]

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

הודעה בדבר הפקדת שינוי לתכנית מיתאר מחוזית

[illegible]

הודעה בדבר הפקדת שינוי לתכנית מיתאר מחוזית

[illegible]

קופת־חולים הכללית — מחלקת הנכסים

הזמנה להציע הצעות

ניתנת בזה הודעה בדבר קבלת הצעות לרכישת נכס במקרקעין הנמצא ברחובות (אדמת שין) שכונת נוה עמית.

גוש־3696 חלקות־76 – 65, 83 כל חלקה בשטח קרקע של כ – 642 מ"ר.

לכל הצעה יש לצרף ערובה בנקאית בשיעור של 5% מסכום ההצעה.

הערובה תשמש כבטוחה לחתימת חוזה רכישה על ידי המציע, אשר הצעתו תתקבל ותחולט כתור פיצוי קבוע ומוסכם מראש, אם המציע לא יחזור בו מהצעתו.

קופת־חולים שומרת על זכותה לנהל מו"מ עם המציעים לאחר פתיחת ההצעות.

את ההצעות יש להגיש עד 6-3-87 ועד בכלל, לפי הכתובת רחוב ארלוזורוב 101 תל־אביב חדר 218 ולציין על המעטפה הצעה מס' 6/87.

קופת־חולים לא מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או כל הצעה שהיא.

המכר כפוף לחתימת חוזה עם המציע שהצעתו תתקבל.

עמותת ידידי חיל־הים
ת.ד. 4004 תל אביב 61040

אסיפה כללית וכנס

ועד העמותה מודיע בזאת שביום שני 6 אפריל 1987 בשעות אחה"צ. תתקיים בחיפה אסיפה כללית וכנס של חברי העמותה.

הזמנות אישיות, הכוללות את התכנית וסדר היום, תשלחנה לכל החברים שנרשמו.

מי שטרם נרשם, יכול לפנות בכתב ולבקש פרטים וטפסי הרשמה לפי הכתובת ת.ד. 4004 תל אביב – 61040.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי עמק תבור

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, וב־משרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק תבור הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' עח/4/55" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: הגדלת אזור תעשיה ושינוי רחב כביש כניסה לקיבוץ.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 7963 חלקי חלקות 6, 7, 23, 68, גוש 8377 חלקי חלקות 19, 21, 22, 11, 12, גוש 7897 חלקות 17־19 חלק מחלקה 16, קיבוץ עין החורש.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתו־חים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פרוט הנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – מחוז המרכז
תאריך: 21.1.87

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04-640775

הודעה עלפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:

מר יורם כץ־לאשר תוספת קומה (בקומת המסד)
ברחוב גורדון 19 חלקה 113 בגוש 11200, רמות־רמז.

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר למגורים.
2. קומת מגורים נוספת בקומת מסד מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00־11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

בן איתמר יצוביץ
מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

[illegible]

הנשק הגרעיני וביטחון ישראל (ה')

מונופול בר חלוף

רוב הפרשנים מסכימים, כי בסופו של דבר ייצרו מדינות ערב נשק גרעיני. הדיעות חלוקות רק בשאלה, האם מאזן אימה גרעיני יוכל להתקיים במזרח התיכון

מאת דן סגיר

הדלפות ועננו זכו לכיסוי נירחב ופרשנויות בעולם הערבי, ומרבית הפרשנים היו תמימי דעים כי הדברים נכונים. הם חלוקים רק בשאלה כאילו תנאים תפעיל ישראל את נשקה הגרעיני נגד הערבים. הרוב סבור שהיא תשתמש בו רק אם קיומה יהיה בסכנה, אחרים גורסים שישראל עשויה להשתמש בנשק הגרעיני גם בגלל סיבות אחרות "בגלל אופיה התוקפני וההתפשטותי". ישנם פרשנים שסבורים שכל "פרשת ועננו" היא צעד ישראלי מכוון (ניתן לשמוע דעות כאלו גם מהעבר הזה של הגבול), שמטרתו לבסס את כושר ההרתעה הגרעיני של ישראל כלפי הערבים.

בדיקת התגובות בעולם הערבי מעלה, כי אם לשפוט לפי הלך הרוח שם מאז התפרצה פרשת ואנונו, המגמה היא להשיג נשק גרעיני, כדי שיהיה איזון בתחום זה בין ישראל לערבים. גורמים מצריים ברישום, שהתראיינו בכלי תקשורת ערביים שונים הדגישו, כי כל מדינות ערב חייבות לעשות מאמץ עילאי, כדי להגיע לכושר הרתעה גרעיני משלהן וליצור חזית מאוחדת נגד ישראל. "אל שעב", אחד מעיתוני האופוזיציה במצרים כתב: "הגילויים בדבר הנשק הגרעיני שנמצא ברשות ישראל מחייבים את ההנהגה המצרית לבחור באופציה הגרעינית ולהכיר בכך, שהעימות עם ישראל הוא בלתי נמנע." ברוח זו התבטאו גם עיתונים ודוברים בסוריה, עיראק, ירדן, סעודיה ונסיכויות המפרץ הערביות. באופן עקרוני עד לפרשת ועננו וגם אחריה העלו הערבים ארבעה אופני תגובה מצידם לאפשרות שישראל תרכוש נשק גרעיני: הראשון — פעולות במישור הבינלאומי ללחוץ על ישראל לחתום על האמנה למניעת הפצת הנשק הגרעיני. ושתסכים לקבל פיקוח על מתקניה הגרעיניים מצד הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית.

השני — ניסיון להסתמך על ערובות גרעיניות שתסופק על ידי בריה"מ.

השלישי — פיתוח יכולת הרתעה ערבית המבוססת על נשק כימי וביולוגי.

ולבסוף — איום שהדבר יוביל לכך שהערבים ירכשו יכולת דומה. למרות שהדבר קשור בקשיים טכנולוגיים רבים ובהוצאות כבדות, אין ספק שבטווח זה או במאוחר יצרו מדינות ערב העיקריות מעשה להגזרות ויפתחו יכולת גרעינית, כתשובה ליכולת הגרעינית הישראלית כפי שהם תופסים אותה.

ישנן עדויות רבות לכך, שבשנים האחרונות פעולות מדינות העימות ומדינות אחרות באזור ברמת אינטנסיביות שונה מאות לשניה להשגת כושר ייצור גרעיני.

המסקנה החשובה מעובדה זו היא, שמונופול ישראלי על נשק גרעיני באזור (על פי תפיסה שרווחת בתקשורת העולמית, במדינות ערב ובקהילה הבינלאומית, שמעולם לא ניתן לה אישור רשמי בישראל) הוא בר חלוף. יש להיערך תפיסתית ומנטאלית למצב של מזרח תיכון רב־גרעיני. יש האומרים שיש לצאת בפעולה לבלימת תהליך זה, וכך אחרונה אף הוקם "ועד ישראלי למניעת מלחמה גרעינית", השם לו למטרה לבלום הכנסת נשק גרעיני למזרח התיכון, על ידי כל הצדדים.

בחודש אוקטובר 1979 כתב ד"ר מאיר פעיל ב"מערכות": "אם ייכנס הדימוש הגרעיני למזרח התיכון דומה, כי תהא זו קלות דעת להניח כי דינאמיקת האימה ההדדית המתקיימת בין בריה"מ לארה"ב תשרור באזורנו דומה גם בין כלל ארצות ערב לישראל.

באופן אובייקטיבי יש למעמד הכולל המקיף של מדינות ערב יתרון ראשוני על ישראל, בתחום המרחבים הגיאוגרפיים ופיזור האוכלוסיה, המשאבים ומרכזי השלטון. ישראל תוכל להתגבר על מגבלה זו של המממדים הגיאוגרפיים רק אם תהיה לה עדיפות גדולה מאוד במספר אמצעי השיגור הגרעיניים, במגוונם ובמספר ראשי הנפץ הגרעיניים, ואת על ידי פיזורם במרחבי היבשה המצומצמים יחסית של ישראל ועל ידי פיזורם במרחבי הים ואולי אף במרחבי האוויר. (חלק מהמטוסים יהיו תמיד באוויר) והדלל הודיצון. דומה כי גישור המגבלה הגיאוגרפית כרוך באתגר טכנולוגי, מדעי, כלכלי וארגוני כה גדול, שאינו ניתן להשגה בתחום הזמנים הריאלי."

בהמשך מאמרו כותב פעיל: "ברמה המדינית של הרתעה הגרעינית יהיה אפוא לעולם הערבי כושר הפחדה רב יותר מזה של מדינת ישראל, שהרי במאזן האימה הגרעיני תיאלץ ישראל להעמיד על כף המאזניים את עצם קיומה, בעוד שהעולם הערבי יעמיד בסכנה רק חלקים ממנו, גם אם חשובים מאוד."

כתשובה לטענות אלה ודומיהן כותב ד"ר שי פלדמן בספרו "הרתעה גרעינית לישראל", שהאסימטריות במזרח התיכון הן סימטריות יותר מכפי שזה מוצג ומכפי שמנהיגים ערבים מבקשים כי נאמין. במקרה של מצרים, שטחה הגדול של המדינה אינו רלוונטי, כאשר רבע מאוכלוסייתה מרוכז בעיר הבירה במשך שעות הצהריים. שנית, גם אם נכון שהעולם הערבי בכללותו פגיע פחות מישראל, סביר להניח שמנהיגי ערב יראו עובדה זו כבלתי רלוונטית. עבור כל מנהיג ערבי תהיה השאלה המכריעת — פגיעותה של ארצו. גם לתושבי יכולת ההתאוששות והשיקום לטווח הארוך לא תהיה השפעה מכרעת על חישוביהם של מקבלי ההחלטות הערבים. העובדה שלארצות ערב יש סיכוי טוב יותר מישראל להשתקם לאחר 20 שנה ממכה גרעינית רחבת מימדים, לא תביא מנהיגים ערבים להתעלם מאיומי ההרתעה הגרעינית.

יתרה מזו, על פי פלדמן השוואת הפגיעויות מראה כי בהיבטים מסוימים נוטה חוסר הסימטריה לטובתה של ישראל. במקרה של התקפה גרעינית ערבית על ישראל, תסבול האוכלוסיה הערבית הגדולה בישראל, כמו גם הערבים במחנות הפליטים ובשטחים המוחזקים לישראל. בנוסף לכך בישראל נמצאים אתרים רבים בעלי חשיבות דתית ומסורתית עמוקה, והיא גם מולדתם של הפלשתינאים, לכאורה העילה המרכזית לסיכסוך. הריסתה של ישראל בנשק גרעיני תהיה גם הריסתה של פלשתין.

יכולת ההרתעה הישראלית במזרח התיכון רב גרעיני, כמו במאזן האימה הבין גושי, קשורה הדוקות לשאלת יכולת המכה השניה, משום שבהיעדר יכולת כזו יהיה מאזן האימה באזור בלתי יציב במידה קיצונית. בעניין שמירת חסינות הנשק הגרעיני במדינות קטנות, לקראת המכה השניה, יש שתי גישות מנוגדות: האחת מדגישה את הקושי לשמור על כלי הנשק והשניה מביעה אמון בהישרדות הנשק. שי פלדמן מציין, שלהערכתו האמת מצויה באמצע, והוא מונה שבעה יסודות שנים שממלאים תפקיד בהענקת חסינות לכוח גרעיני: גיוון אמצעי השיגור, מספר כלי הנשק וכלי השיגור, ניידות, הקשיה (אחסנת הנשק במקלטים עמוקים), התראה, פיזור, הסוואה וסודיות. כל אחד מיסודות אלה תורם את חלקו ומקשה על מאמצי היריב להשיג יכולת מכה ראשונה, כזו שתביא להשמדת כושר התגמול של היריב. פלדמן מאמין ביציבותו של מאזן אימה אזורי, בעיקר בשל העובדה שנשק הרתעתי יכול לפעול בצורה שאינה מושלמת, ובכל זאת לבצע את משימתו, בעוד שכל ניסיון להשמיד חייב להתבצע באופן מושלם. מסקנתו היא לכן, שהרתעה גרעינית תעניק לישראל ביטחון לא רק בתנאי מונופולין גרעיני ישראלי, אלא גם במזרח תיכון רב גרעיני.

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

שילוב בחו"ל

הולכת ועולה המינויים בשירות החוץ למנות את עו"ד מוחמד מצארווה לתפקיד של קונסול ישראל באטלנטה, בירת ג'ורג'יה בארה"ב, נתקבלה במעט סיפוק וצביניות רבה במגזר הערבי. עסקני הציבור הערבים דורשים מזה זמן רב לשלב את הצעירים הערבים המשכילים בתפקידים הולמים במנהל הציבורי. אחת האכזבות הגדולות של עסקני הציבור הערבים היא מהעובדה הפשוטה שבשנותיה האחרונות לא "מימשה מפלגת העבודה את התחייבויות שנתנה לקראת הבחירות האחרונות. צעיר ערבי אחד לא נקלט בין שורותיה והגה לקבל תפקיד כלשהו.

אבל נראה כי מפלגת העבודה לא שכחה להולכין את התחייבויות שלה. מאז נכנס שמעון פרס למשרד החוץ הוא משמיע קולות בזכות קליטת ערבים בשירות החוץ. ד"ר יוסי ביילין, המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, ראה במימוש הבטחה זאת דחיפות מסוימת. רבים הסבים הולך מהרים למשרד החוץ. מספר המועמדים למשרה הגיע ל־15, וזאת על אף העובדה כי לא פורסם מיכרז כלל. תחילה דיברו על מועמדותו של ד"ר מחמוד עבאסי מאוניברסיטת חיפה. עבאסי מיהר לצאת בהכרזה פומבית, לפיה הערבים צריכים להשתלב במנגנון הציבורי במדינה, בטרם יצאו לחו"ל.

אבל, כאמור, מועמדים לא חסרו. לבסוף נבחר עו"ד מצארווה, וקשה לטעון לגבי מליצי היושר שלו. הוא היה פעיל בתנועת "יחד" של עזר ויצמן בבחירות האחרונות, והמועמד הערבי הראשון ברשימה זאת (במקום הששי). ויצמן ואנשיו תמיד בקשר לאותם עסקני הציבור הערבים כי הם אינם שוכחים את הולכים בחברתם.

עסקני מפלגת העבודה הערבים חשו עצמם נשכחים. הדברים סלטים על רקע היעדרם המוחלט של עסקני המפלגה הערבים משלוחות הציבורים וחלוקת השלל. ואין קל מלהצביע על היעדרם המוחלט של ערבים מן הדרגים הבכירים של השירות הציבורי. אין ערבים בי משרד ראש הממשלה ואין ערבים במשרד הראשי של האוצר. אין ערבים בבית המשפט העליון ורק שני ערבים נמנים עם הסגל האקדמי של האוניברסיטה העברית בירושלים או בתל אביב. אין ערבים בין ראשי האגפים בהסתדרות או בדרג מנהלי המחלקות במשרד החקלאות. אין ערבים בדרג אחראי במשרדי הדתות או הפנים. אפילו מנהלי המחלקות לעדות נוצריות, למוסלמים או לדרוזים, אינם מבני עדות אלה. אין ערבים במשרד התעשיה והמסחר. אין ערבים במשרד הבריאות. אין ערבים בדרג ניהולי בבנקים או בחברת החשמל. אין ערבים בשירות התעסוקה או בעיריית ירושלים או חיפה. הערבים חיים בשוליים.

אפילו בקול ישראל בערבית או בטלוויזיה בערבית עיקר התפקידים מצוי בידי יהודים. אין ערבים בדרג ניהולי. אפילו במשרד החינוך התרבות מנהל האגף לחינוך ותרבות לערבים על ידי יהודי.

על רקע זה קל להבין את הלעג בו נתקבל המינוי של ערבי לתפקיד של קונסול בשירות החוץ בארה"ב. "אל אתיחאד", ביטאון רק"ח, הכתיר את הידיעה על המינוי בכותרת: הנה לכם בשורה טובה: מחמד מצארווה קונסול ישראל באטלנטה. "אל ווך" ביטאון התנועה המתקדמת קבע בפסקנות: מינוי קונסול בשירות החוץ הוא צעד תעמולתי בלבד. ספק אם ניתן לסתור טענה זאת.

ערבים ויהודים

דיוויד שיפלר, סופר לשעבר ב"ניו יורק טיימס" בישראל, פרסם לאחרונה ספר בן כשש מאות עמודים בנושא יחסי היהודים הערבים בישראל. על פי מסורת העיתונות האמריקנית הספר גדוש בסיפורים אנושיים מלאי עניין. הספר מכיל אנקדוטות רבות מנוסחו של הכתב האמריקני, שהגיע לישראל אחרי שהות של כמה שנים בברית המועצות. גיבורי הספר הם אותם האנשים שהיו בחדשות בתקופה בה שהה שיפלר בישראל — הרב כהנא, פינקלשטיין וחברת מגע מנצרת עילית, המתנחלים, שלום עכשיו. הרב דוד הרטמן, אנשי נווה שלום ונוצני שלום. הוא ביקר בישובים ערבים והתארח בבתי יהודים. אך הוא מסרב להסיק מסקנות ולהגיש הצעות.

רבים יאשימו את שיפלר ביחס עוין לישראל, וימצאו אישור להאשמותיהם ברשימה מפורטת של מעשי הטבח מדיר יאסין וכפר קאסם, עד לסברא ושאתילה. אבל גם הצד הערבי יכול להתלונן.

שיפלר מצטט בהרחבה מתוך ספרי הלימוד בארצות ערב הקוראים לרצח היהודים. הוא גילה עיתונאי ערבי בשם ג'מיל חמד, המתאר פגישה עם "ראש ממשלה בארץ ערבית" היודע כי בראמללה מקיים הממשל הישראלי מחנה ריכוז, ובו אלפי נשים המשמשות טרף זמין לאנסים יהודיים.

חמד, עצמו, מספק הוכחה לרפרסות שכלם של הערבים. הוא אומר כי אינו מוכן לכך שיהודים יקראו "רוצח צמא דם" לערבי הרוצח את בתו או אחותו על שחיללה את כבוד המשפחה. חמד מוכן להתיר ליהודים לבקר ערבי כזה ולהוסיף "אלה הם השורשים שלהם".

ספרו של שיפלר לא יועד להנציח סטראוטיפים. הוא מעורר את הקורא למחשבה ומביא בפניו תמונה מורכבת של מגוון אנשים ובעיות.

מכון בובר בסכנה

מכון מרטין בובר שליד האוניברסיטה העברית, הוקם אחרי מלחמת ששת הימים ויועד לנסות ולקרב בין היהודים והערבים על ידי לימוד הדדי של עברית על ידי ערבים וערבית על ידי יהודים. עד היום השלימו את לימודיהם בקורסים כאלה 7500 תלמידים, מעל למחציתם ערבים.

כיום פועלים מטעם המכון ארבע עשרה כיתות, ובבניה למשרד שלש ענקי ההרשמה הסתיימה. התפוסה בכיתות מלאה. בשנה הנוכחית יסיימו את האולפן כשמונה מאות תלמידים. המתחזויות בירושלים אינן חלק מאוניברסיטה האולפן. הדרישה ללימוד העברית מצד הערבים הולכת וגוברת (בעיקר על ידי אנשים הזקוקים לשפה בחיי היום יום שלהם). גם היהודים באים ללמוד ערבית "כדי להכיר את השכנים". הם פוגשים את בני העם השכן בהפסקות קפה יזומות ובטיולים מאורגנים.

המפעל עולה כשלוש מאות אלף דולר לשנה אקדמאית. רק כארבעים אלף דולר מגיעים מתקציב האוניברסיטה העברית והשאר ממקורות בחו"ל, בעיקר מגרמניה המערבית. שם מוכר השם מרטין בובר יותר מאשר בישראל (ומשכר לימוד). לאחרונה, במסגרת נסיונות האוניברסיטאות לחסוך בהוצאות, הועלו הצעות לחסל את המרכז כיחידה עצמאית ולשלב אותו ביחידה ללימודי חוץ. השם מרטין בובר יבוטל או יהפך לשלט ניוזוסקה על אחד מעמודי השייש של האוניברסיטה. ברוחה לשכות התורמים "המפארים" את בנייני האוניברסיטה.

חקירה בתחבולות

יותר ויותר משתמשת המשטרה בחקירותיה בפיברוק ראיות, עד כדי בידוי "אותנטי" של פרוטוקול חקירות וכתיבת דו"חות משטרתיים מזויפים, כדי לשבור נחקרים

מאת ראובן שפירא

"חייבים לתחום גבולות לשימוש באמצעים כאלה. לדעתי חיבור מסמכים שקריים ו'מפוברקים' חורג מתחום המותר. ישנו הבדל משמעותי בין אי גילוי האמת או אף אמירת אי־אמת לנחקר ובין הטעייתו של הלה על ידי חיבור מסמכים כוזבים המתיימרים להיות ראיות ממשיות. ישנה כאן סכנה כי יפרץ הסכר". דברים אלה שכתב שופט בית המשפט העליון גבריאל בך בהחלטתו מיום 23.1.87 בקשר לערר שהוגש לבית המשפט העליון על ידי משה ביטר על החלטה של בית המשפט המחוזי לעצרו עד תום ההליכים המשפטיים בעקבות כתב אישום שהוגש נגדו, הפנו את הזרקור לתופעה הקיימת כבר שנים רבות בחקירות המשטרה, אך נראה שהתרחבה בשנים האחרונות.

מדובר בשימוש חוקרי המשטרה בראיות פיקטיביות ומפוברקות שהם בודים מדמיונם תוך התבססות על חומר החקירה שבידיהם, שאותן מציגים לנחקרים במהלך החקירה כדי לזעזע ולשבור אותם ולהביא להודאה. יש להדגיש, כי מדובר בראיה מפוברקת לצורך חקירה בלבד, כשלפי הנוהלים חובה להודיע לסניגוריה ולבית המשפט במסמך כתוב (לאחר הגשת כתב האישום) שמדובר בראיה בדויה לצורך תרגיל חקירתי בלבד. באחרונה חוקרי המשטרה בכל היחידות עושים שימוש נרחב בטכניקת חקירה כזאת, בעיקר בפרשיות "כבדות", כאשר החשוד מסרב לשתף פעולה עם המשטרה ומתמצר בעמדותיו ובהכחשותיו.

אישור פרקליט המחוז

שימוש במסמך מפוברק נעשה לפני כמה חודשים בעת חקירת אנשי מחתרות בביצוע סידרת מעשי אונס בתל אביב. האיש נשבר והודה בעקבות תרגיל חקירתי כזה ואף הוגש נגדו כתב אישום. במהלך חקירת גיתית איזראלוב האשמת ברצח בעלה יוסף "פיברקו" החוקרים "הודעה" המשתרעת על פני 11 עמודים שבה כביכול היא "נשברת" ומפלילה בשותפות לרצח את ידידה יוסף מולד. ההודעה המפוברקת של גיתית הוצגה למולד על ידי החוקרים בנסיון לשבור אותו.

על פי הנהלים הקיימים חייב תרגיל חקירתי של בידוי ראיה באישור של פרקליט מחוז וב' משטרה מוצעים כי מקיימים את הנוהל הזה. ואף על פי כן נדמים משפטים המצויים בנוהלי והליכי החקירה המשטרתיים מצביעים על הסכנה הכרוכה בשימוש הגובר בראיות בדויות. במקרים מסויימים נחקרים שיוצגו להם ראיות בדויות שכביכול מפלילות אותם ושחשבו בטעות בעקבות כך שלמשטרה יש חומר ראיות מוצק נגדם, הסבו מתוך יאוש להודות במה שלא עשו, כדי להקל על מצבם, אם כדי להפחית את עונשם, כדי להשיג בהמשך התחשבות מהמשטרה, התביעה ובית המשפט לקבלת עונש קל יותר (מתוך הנחה מוטעית שממילא הכל אבוד).

חששות מתקלות

קיימת גם אפשרות לתקלה, כאשר הראיה בדויה או מסמך מפוברק משתרבבים לחומר החקירה (כראיה אמיתית ומקורית) אם בשלב בקשת המעצר לצרכי חקירה ואם בשלב מאוחר יותר.

המשטרה בחקירותיה מפעילה שיטות שונות של "פיברוק" ראיות. למשל חיבור חוות דעת מזוייפת של מומחי הזיהוי הפלילי בקשר לזהות כתב יד וחתימות על מיסמכים או זהות טביעות אצבע, או מציגים בפני הנחקר מיברק משטרתי או מסמך על טופס סטנדרטי שנועד מהמטה הארצי כביכול, עם החתימות וההתאמות הנדרשות שבו נאמר כאילו כתב ידו או טביעות האצבע שלו זוהו באופן המפליל אותו. לפעמים אפילו "שוכחים" החוקרים כאילו בגלל רשלנות מיסמך כזה על השולחן בחדר החקירות, כאשר החוקר נשאר שם לבדו זמן קצר וסומכים על סקרנותו הטבעית שתגרום לו לעיין במיסמך ה"נשכח". "מפברקים" גם מסמכים המעידים על תוצאות מסדרי זיהוי (כאילו הנחקר זוהה על ידי עדי הראיה) וגם הודאות שכביכול נמסרו על ידי אחרים ומפלילות את הנחקר.

יש לציין ש"תרגילים חקירתיים" מהסוגים שהובאו לעיל שבשנים האחרונות סייעו לקידום חקירות ולהשגת ראיות נגד חשודים, גם בכמה פרשיות שהסעירו את המדינה.

בשעתו קבע מי שהיה ממלא מקום נשיא בית המשפט העליון ד"ר ש. ז. חשין כי "אין לפסול בראיה הודאה שהוצאה מפיו של נאשם באמצעי תחבולה או מרמה, כל עוד לא נעשה שימוש בתחבולה או באיומים". בארצות הברית, אין בתי המשפט פוסלים ראיות שהושגו בתחבולות לצרכי חקירה, בין השאר מהטעם שאם מתירים למשטרה להפר חוק הדבר נותן לגיטימציה גם לאזרחים לעשות כך והדבר עלול להוביל לאנרכיה. באנגליה מתירים בתי המשפט את השימוש בתחבולות, לרבות "פיברוק" ראיות.

דו"ח מזויף

ובכל זאת נראה כי דעתם של השופטים בישראל, לפחות חלק מהם, אינה נוחה לגבי השימוש בראיות מפוברקות לצרכי חקירה. הם אמנם אינם פוסלים ראיות והודאות שהושגו בדרך זו אך מתריעים על כך מידי פעם.

במקרה של משה ביטר שהובא בפני בית המשפט העליון "פיברקו" חוקרי המשטרה באישור פרקליט המחוז, ולאחר שהוגש כתב אישום נגד ביטר, מיסמך שקבע כי טביעות אצבע שנמצאו על שקית ניילון שייכות כביכול לנאשם ביטר, בעוד שלמעשה קבעה חוות הדעת של מומחי הזיהוי הפלילי של המשטרה שאין אלה טביעות האצבע של ביטר. אגב, ביטר לא נפל במלכודת חוקרי המשטרה ולא הודה באשמה נגדו, אף שהוצג בפניו המסמך הכוזב. פרקליטו של ביטר, עו"ד אורי וגמן, תקף בדיון בבית המשפט העליון את השימוש של המשטרה בראיות מפוברקות.

תופעה מדאיגה

שופט בית המשפט העליון גבריאל בך לא קיבל את הערר של ביטר והורה להשאירו במעצר עד תום ההליכים המשפטיים, אבל מתח ביקורת קשה ונוקבת על תרגיל פיברוק הראיות שביצעה המשטרה והוא מגדיר אותו "תופעה המדאיגה אותי לא מעט". בין השאר אומר השופט בך: "מטרידה אותי עצם התחבולה שננקטה במקרה זה. אין לשלול שימוש בתחבולות מסוימות מצד המשטרה, אף אם יש באלה מידה של הטעייה כלפי החשוד... כך למשל לא הייתי רואה פגם בכך אם החוקרים, תוך כדי חקירת החשוד נותנים לו להבין, בשיחה בעל פה, כי חברו כבר הודה או כי פרטי השתתפותו בפשע כבר ידועים ומוכחים, אפילו אם אין דברים אלה תואמים את האמת לאמיתה, על מנת לבחון את תגובותיו של החשוד. במאבק נגד עולם הפשע אין לפעמים מנוס מלהשתמש בתחבולות מסוג זה. לדעתי חיבור מסמכים שקריים ומפוברקים חורג מתחום המותר. אם מותר למשטרה ולתביעה לפברק אישור כזה בדבר תוצאות בדיקת טביעת אצבע, אזי אין מניעה לכך שמחר תזוייפנה טביעות האצבע עצמן וכן בדיקות בליסטיות, בדיקות של גופות לאחר המוות, הודעות של עדים, חתימות על גבי שיקים ומסמכים אחרים".

גיתית איזראלוב: החוקרים פיברקו הודעה ארוכה שבכביכול היא "נשברת" ומפלילה בשותפות לרצח את ידידה מולד

בך, שלפני מינויו כשופט היה פרקליט המדינה, מדגיש בסיום דבריו כי הוא מעיר הערות אלה על מנת שהיועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה יבדקו את המקרה ויקבעו מדיניות והנחיות מתאימות בנושא.

פרקליטה של גיתית איזראלוב עו"ד מאיר זיו שלח לפני כשבועיים מכתב חריף לשר המשטרה ולגורמים אחרים שבו הוא מוחה ומתלונן בין השאר על "הודעה" כביכול של איזראלוב שבה היא מפלילה את ידידה יוסף מולד. כתב עו"ד זיו: "פעולה זו הצריכה יותר מאשר פיברוק תוצאת מעבדה בקשר לטביעות אצבע. פה צריכים היו החוקרים לדלות מדמיונם עשרות ומאות פרטים, נתונים ועובדות כביכול אשר ימלאו הודעה משטרתית כתובה המתיימרת להראות כחקירה צולבת של גיתית. החוקרים העלו על הכתב מסכת ארוכה ושקרית של שאלות ותשובות הנחקרת, אמירות והצהרות שלה. החוקרים תיארו בהודעה מצבים דרמטיים כגון התפרצות התייפחות [illegible] מצב שווא".

לפני ימים אחדים השיב עו"ד שלמה תוסיה כהן סגנו של הממונה על מחוז ירושלים רפי לוי בבית המשפט מסמך החתום בידי קצין משטרה בכיר המאפשר לחוקרים לפברק עדויות מתוך כוונה להפעיל לחץ על רפי לוי, שיודה באשמות המיוחסות לו.

לנוכח כל זאת עולות כמה שאלות. מה היקף השימוש בראיות מפוברקות על ידי המשטרה בזמן חקירותיה? האם יש במשטרה רישום וריכוז נתונים בנושא הזה, המאפשר פיקוח ובקרה נאותים? האם אין הגזמה בשימוש בטכניקה המסוכנת והרגישה הזאת של פיברוק ראיות? דובר המשטרה היה מוכן רק לומר: "הנושא בהחלט מבוקר. זה לא דבר פרוץ או פרטיזני. איננו מוכנים לפרט בנושאים האלה".

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

כי דרשו את אלהי אדום

ממצאים מתל עירא: מרכז פולחן אדומי

הגילויים הארכיאולוגיים הינם מרובים, אבל רק לעתים רחוקות ניתן לומר על גילוי שלדוגמתו טרם זכינו. לא לעיתים קרובות עולה בידי חוקרים לגלות ממצא המאשש את הכתוב במקרא ומכה לחיזוק מכתבים על אוסטרקונים המתגלים בחפירות. תגליות כאלה מאפשרות את הרחבת הידיעה ההיסטוריוגראפית ואת חקר התנ"ך. אלמלא הגבולות המפרידים בין ארצות שכנות, ודאי ניתן היה להשיג מקור מרובני מיוחד. [illegible] של פרופ' יצחק בית־אריה מאוניברסיטת תל־אביב. במהלך [illegible] שעורך בעת חפירת תל־עירא בסוף שנות השבעים. בסריקת השטח נתגלו 125 אתרים מתקופות שונות. אחד מהם היה בחינת גילוי מיוחד למרות שהוא משתרע רק על כשני דונם. על פני השטח נמצאו מספר רב של חרסים בני תקופה אחת — המאה הששית לפנה"ס — שלא דמו לכלי בית אלא לכלים פולחניים. בבדיקה נוספת נתגלו חלקי פסלים בגודל אדם, רגל, יד, תלתלי־ראש ועוד. נחשף ראש של דמות אל בעל שלושה קרניים. היה ברור שאין זו תרבות יהודאית, על אף התגלותה בנגב יהודה. אותרו שני מבנים מלבניים ומספר מעגלים. בהמשך נמצאו גם מעט כלי בית, שדומים להם נמצאו בבצירה שבהרי אדום, על ידי משלחות מארה"ב ואנגליה ובתל־אל־חליפה, היא אילות־אילת, בידי פרופ' נ. גליק. בחיפוש אחר מבנים דומים מצא בית־אריה רק מיבנה אחד בתל־מרישה המכונה מקדש נבטי, אף שיסודותיו אדומים, ואף בו כמו באתר החדש, מצויים שלושה חדרים. שני המבנים פונים לכיוון דרום. אם מדובר באתרי פולחן, במקדשים, נשאלת השאלה היכן היה המרכז אליו פנו.

מסקנות החופר היו, שהתרבות באתר ליד תל־עירא שזכה לשם חורבת קיסמית, אדומית היא והמקדש פונה למרכז פולחני אדומי מרוחק לו. אולם השאלה החשובה היא: האם בתוך נגב יהודה ניתן להקים מקדש אדומי ומסביבו ישובים בצורים, תקופה קצרה לפני חורבן בית ראשון? כשהחלו לחפש חומר אדומי באתרי הסביבה אכן התגלה חומר כזה בתל־עירא ובערוער, בתל־משוש בתל עוזה ובערד. בתל־עירא גילה בית־אריה למעלה מ־20 אוסטרקונים. ביניהם אחד המזכיר בכתב אדומי, שזוהה בידי פרופ' יוסף נוה, "לקאוס ברכתיך". קאוס או קוס הוא האל הידוע של אדום שנמצא גם על גבי חותם בעציון גבר (אילות). בהרצאתו ביד בקצבי בחיפה, טען החוקר כי שם האלוהות האדומית מופיע גם בשמות פרטים, כשם שהלק משם השם מופיע גם בשמות יהודיים.

בשבועות האחרונים, נמצאו בחורבת קיסמית מספר חריתות על גבי חרסים, בהם האותיות קד"ס או חלק מהם ליד שבר. לפיכך, אין עוד ספק לגבי היות האתר שנתגלה, ליד חפירת תל־עירא, אתר פולחני אדומי. חו"ר שכבר על פני שטח תל הצופה על סביבתו. החוקר סבור שכאן עברה דרך־ארץ־אדום, בתוך איזור הפרוץ לשבטים נודדים. זאת ועוד, יושבי הרי הנגב, מזרחה לערבה, חיפשו תמיד מוצא אל ים סוף ואל הים התיכון. המאבק על שליטה באיזור הזה כבר בימי שאול המלך ונמשך במעט כל תקופת המלוכה, פרט לתקופת המלוכה המאוחדת בימי דוד ושלמה. בימי יהושפט אין מלך באדום אלא ניצב. בימי יהורם בנו השתחרר אדום מעול ישראל. עוזיהו החזיר את אילת משלטון אדום, אבל לאחר מכן אדום השתחררה מעולה של יהודה. אדום שהיתה יריבה לישראל (עוד מימי הריונה של רבקה "ויתרוצצו הבנים בקרבה") ציפתה למועד הנכון כדי לכבוש את יהודה. אהרוני מצא בחפירותיו בערד אוסטרקונים רבים, על אחד מהם כתוב, בין היתר, "פן תבוא אדום שמה". הכיבוש הבבלי סייע לאדום לבסס את אחיזתו ביהודה ולהפכה לארץ גדולה "אדומיה".

אחרי שבע שנות מחקר תל־עירא מית, סבור פרופ' בית אריה שאין עוד ספק, שאכן עמד בנגב יהודה מקדש אדומי. שרידי הפסלים בגודל אדם, דומים בעיניו לפסליהם של אותם באי־המקדש, שלא היה להם זמן לשהות זמן רב במקום, והם השאירו מול מקדש של קוס את דמויותיהם.

בעוד מספר חודשים אפשר יהיה לחזות, בממצאי קיסמית במוזיאון ישראל.

ביצורים מפתיעים בבקעת בית־שאן

חומה בצורה בעובי 5—6 מטרים בנויה מלבנים, נחשפה בימים אלה ליד תל־שלם (תל רדרה) מדרום לטירת צבי. המפתיע, שמדובר ככל הנראה בחומת עיר מהתקופה הכנענית הקדומה, כלומר כ־3200 שנה לפנה"ס. מתקופה זו לא נודעו עד כה ביצורים כאלה.

במקום בו נתגלה האתר נמצא לפני כעשר שנים פסל הנחושת הגדול של אדריאנוס, ובבדיקות נוספות בשטח נחשפו שרידי מחנה רומי עם כתובת מונומנטלית. לאחרונה ביקש קיבוץ עין־הנציב לאפשר לו נטיעת פרדס בשטח זה. בבדיקת השטח בטרם שהוכשר לנטיעה, מצא ארכיאולוג אגף העתיקות עמנואל אייזנברג את שרידי החומות. קביעה זמנית של התקופה בה הוקמו החומות, היתה על פי הממצא הקרמי בשטח. נודע שבתוך החומה נמצאו קברים מאוחרים, כנראה מהתקופה הרומית, שנחפרו לתוך לבני החומה.

קונגרס ארכיאולוגי בבאר־שבע

הקונגרס הארכיאולוגי הי"ג בישראל מטעם החברה לחקירת ארץ ישראל ועתיקותיה ואגף העתיקות, יתקיים השבוע מחר (יום ב', 16 לחודש), במשך שלושה ימים באוניברסיטת בן־גוריון בבאר־שבע. במסגרת הקונגרס ייערך גם סימפוזיון בנושא — הנגב בעבר, אקלים, דגמי ישוב ונוודות. בין השאר, יתקיימו הרצאות על הנגב בתקופה הפרהיסטורית, בתקופה הכנענית והישראלית: על פי ממצאי חפירות ומחקרים וסקרי חירום שנערכו באיזור.

במסגרת זו תכבד עיריית באר־שבע את הארכיאולוג פרופ' ג'אן פרו באזרחות כבוד בנוכחות שגריר צרפת בישראל ואישים שונים. פרו חפר בשנות החמישים בבאר־שבע, ומצא עדויות לקיומה התרבות הקדומה של באר־שבע במערות תת־קרקעיות. הוא גם הביא לפירסומה העולמי של העיר. בתל גילוי צלמית השנהב של גבר ואשה מהתקופה הכלקוליתית. פרו, שמנהל היום את המרכז הצרפתי למחקר בירושלים, ישא דברים בטכס שייערך לכבוד גילויי ראשית ההתיישבות הקדומה בבאר־שבע.

פטור ממיסים בכתובת חקוקה

שבר של כתובת חקוקה על גבי אבן בשפה היוונית, העשוי לקדם הרחבה את מחקר עיר הגבול יבנה ביהודה בתקופה ההלניסטית, נמצא בידי שני חברי קיבוץ פלמחים — אהרון שדה ורפי מאיר. לפי מומחי אגף העתיקות, הכתובת היא בת 12 שורות. מופיע שמו של המלך הסלבקי אנטיוכוס החמישי המכונה אאופטור, שהיה בנו ויורשו של אנטיוכוס אפיפאנס, שמלך בשנים 162—164 לפנה"ס. בכתובת מוזכרת שנת 149 למניין הסלבקי, שהיא שנת 163 לפני הספירה. מקריאה ראשונה בכתובת, מתברר שמדובר במתן הטבות ופטור ממיסים לאזרחי הישוב. אולי כתוצאה מנזקים שנגרמו לתושבים בין פשיטות צבא המכבים בערי החוף ושריפת נמל יבנה כמוזכר בספר המכבים.

הקרב על האיירבוס

שירות
DER SPIEGEL
מיוחד ל"הארץ"

האמריקאים עושים הכל כדי למנוע את ייצורו של מטוס האיירבוס האירופי מחשש שלמטוס המקביל מתוצרתם לא יהיה די ביקוש

שני האדונים מוואשינגטון נקטו בכל גינוני הידידות: חיוכי הזוהר המתמשכים, לחיצות יד איתנות ואי אילו דברי נימוסין בלתי מחייבים בתחילה. אבל כאשר סוף סוף התיישבו באגף השר במיניסטריון האוצר של בון, הסירו האמריקאים את הכפפות. בון חייבת — כך שמע מזכיר המדינה לעינייני כלכלה, ריכרד פון וירצאו — להפסיק את סיבסוד המיליארדים למטוס איירבוס. שאם לא כן תגיש נגדה וואשינגטון תלונה על הצפת השוק בסחורות זולות. שליחות דומה מילאו עוד קודם לכן בלונדון ובפאריס ממלא מקום הנספח המסחרי האמריקאי, מייקל סמית, ומזכיר המדינה במשרד המסחר ברוס סמארט. האירופים, כך הם טענו כנגד בני שיחם, ממשיכים בסובסידיות שלהם בניגוד לכללי הסחר הבינלאומי. הממשל האמריקאי אינו מתכוון להמשיך לספוג זאת. באחרונה הגיעו אירופים ואמריקאים לשלום כשרה בסכסוך על שיווק התוצרת החקלאית. כעת פותחת וואשינגטון חזית חדשה בשוק המטוסים. הפעם לא יוותרו האירופים. השר ג'פרי פאטי השיב כי אין מקום ל"תוכחות" כאלו, וכי הוא דוחה אותן. ריכרד פון וירצאו הראה לאמריקאים כי תעשיית המטוסים שלהם מקבלת סיבסוד באמצעות חוזים צבאיים.

שליחותם של האמריקאים נועדה מעל הכל למנוע את "ייצורו" של מטוס האיירבוס למרחקים ארוכים, אה־340. החברה האמריקאית מקדונל דאגלס מתכננת ייצור מטוס בעל טווח ומספר מושבים דומים, מטוס אמ.די־11. אבל, אמרו הנציגים האמריקאים, לשני מטוסים מסוג זה לא יהיה די ביקוש. המירוץ הגובהי של מקדונל דאגלס ואיירבוס אינדוסטרי עשוי להכריע את עתידה של כל תעשיית המטוסים. אם תצליח מקדונל למכור די מטוסים מדגם אמ.די־11, המתוכנן שלה, אזי אה־340 אפילו לא יצא לדרכו, או שאמנם יוצא, אך בהפסדי של מיליארדים. לשני מטוסים כאלה אכן אין ביקוש. כשלונו של אה־340 עלול למוטט את כל תוכנית איירבוס. אולם אם יהיה המטוס החדש של איירבוס סיפור הצלחה, פירוש הדבר שהאירופים יתבססו סוף סוף בשוק העולמי. איירבוס תוכל אז להציע תוכנית המשתרעת מהמטוס למרחקים קצרים, אה־320, עבור במטוסי הטילון למרחקים בינוניים אה־300 ואה־310, וכלה באה־340 למרחקים ארוכים.

כרגע יש למקדונל יתרון. יצרנית המטוסים מקליפורניה כבר קיבלה 54 הזמנות. על 14 החברות שהזמינו מטוסי אמ.די־11, נמנות חברות אירופיות כמו סוויסאייר, סא"ס ובריטיש קאלדוניאן. את אה־340, לעומת זאת, הזמינה לפי שעה רק לופטהאנזה המערב גרמנית. רוב החברות שבחרו באמ.די־11 הן לקוחות ותיקות של מקדונל. אך לא זו הסיבה היחידה ליתרונו של המטוס האמריקאי. סיבה מכרעת היא שהמטוסים הראשונים מדגם אמ.די־11 ימסרו כבר ב־1990, ומטוס האיירבוס ישווק לכל המוקדם ב־1992.

אולם מבחינה טכנית מקדים המטוס האירופי בהרבה את זה האמריקאי. אמ.די־11 מתבסס על דגם קודם, די.סי.־10. המטוס האירופי, לעומת זאת, הוא דגם חדש בתכלית. היתרון העיקרי באיירבוס הם מנועיו. אה־340 הוא המטוס הראשון המצויד במנועי סופרפאן. המנוע החדש צורך 12% פחות דלק מאשר המנועים הנוכחיים. סך הכל יבלע אה־340 25% דלק למושב פחות ממתחרהו האמריקאי. על אף עליונות טכנולוגית זו עדיין לא הצליחו מוכרי האיירבוס להשיג את מספר ההזמנות הדרוש. חברות תעופה רבות ממתינות, כיוון שהן מפקפקות אם אה־340 באמת יושק ב־1992. חברות התעופה חוששות שהסכסוך על סובסידיות ובעיות בטכנולוגיה החדשה יעכבו את מועד כניסתו של המטוס החדש לשוק. מנהלי איירבוס מצפים, כי בקרוב יזמינו את המטוס הזה גם אייר פראנס, סינגפור איירליינס וקוונטאס האוסטרלית. בינתיים הם מנסים לשכנע את סוויסאייר ואת סא"ס לחזור בהן מהחלטתן לרכוש את אמ.די־11. יש להם סיכויים טובים. שתי חברות התעופה בחרו במטוס של מקדונל לפני שאיירבוס הציעה את מטוס אה־340 החדש. המנוע החדש, אמר מנהל בכיר בסוויסאייר, יוצר "מצב חדש לגמרי".

אך לא רק המנוע, מנהלי איירבוס מנסים עוד דרכים למשוך לקוחות. את המטוס החדש בעל העליונות הטכנית הם מציעים במחיר זול יותר משל מטוס אמ.די־11. "שיטות מכירה של שודדים", זועמים מנהלי מקדונל. אם יסייע הדבר לאיירבוס לנצח במירוץ עם מקדונל, לא יוכל איש לחזות. דבר אחד ברור: האירופים חייבים לקחת בחשבון שהאמריקאים יגנו מהלומות קשות עוד יותר על קונסורציום איירבוס. השליחות הראשונה של האדונים סמית וסמארט לא נשאה פרי. "הם חזרו הביתה", דיווח משתתף בפגישה לאחר ביקור השליחים האמריקאים בבון, "ולא מותירים מאחוריהם בעלי תשובה מתאימים".

תיק תעופה / זוהר בלומנקרנץ

ארקיע מול שחף

דרישת משרד התחבורה מחברת התעופה שחף להפסיק להטיס מיטענים לאילת, חשפה את המאבק בין ארקיע ושחף. התלונה נגד שחף הוגשה למינהל התעופה האזרחי על ידי ארקיע. כך גם לגבי המידע על אי־בדיקה בטחונית של המשלוחים והפקת כרטיסי טיסה מתחת לזמן המותר של 14 שעות ממועד ההזמנה. שחף הזולה להטיס מיטענים לאילת במחירים נמוכים משל ארקיע. קודם לכן אישר משרד התחבורה לשחף לגבות 78 ש"ח לכרטיס מאזור אילת, בדומה למחירים של ארקיע. אולם, לי ארקיע מסכסך משרד התחבורה את המחיר, אך לא לשחף. בארקיע לא ראו בעין יפה את האישור להשוואת מחירים שניתנה למתחרה, אף כי ארקיע מוכרת לתושבי אילת טיסות הלוך חזור בסכום של 46 ש"ח (למרכז הארץ, בשעות אחר הצהריים והלילה, שאינן עמוסות).

נציגי ארקיע טענו בפני מנכ"ל משרד התחבורה, ברוך לוי, כי לא יתכן ששחף תיהנה מהשוואת מחירי כרטיסי הטיסה המוזלים בסך 78 ש"ח. הסיבה: כאשר אושר לארקיע להעלות את מחירי כרטיסי הטיסה בשיעור של כ־30 אחוז היא הוליכה ללכת לקראת תושבי אילת ולאשר להם העלאה בסך 15 אחוזים על מחירי כרטיסי הטיסה המוזלים. והנה עכשיו באה חברה מתחרה והמשרד הממשלתי מאשר לה לנקוב מחיר זהה הכולל למעשה את ההנחה שנתנה ארקיע לתושבי אילת. אם כבר אושר למתחרה מחיר מוזל, הוא היה צריך להיות, לטענת ארקיע, גבוה יותר — 84 ש"ח, ולא כפי שאושר.

בג"ץ דחה בעבר עתירה של שחף נגד משרד התחבורה על שלא אושר לה לקיים טיסות סדירות או טיסות שירות לאילת. בג"ץ קבע כי רשאי שר התחבורה לסרב למתן רישיון של טיסות סדירות לאילת "אם המטרה הדומיננטית בהחלטתו נמדדת בשיקולים של אינטרס ממלכתי או ציבורי הקשור בהסדר משק התעופה ותיכנונו." עוד קבע בג"ץ כי בדחותו את העתירה הוא מסתמך על הבטחות שר התחבורה לבחון את בקשת העותרת מחדש "כאשר מספר הנוסעים לאילת יגדל באופן משמעותי". בשבוע האחרון פנתה שחף פעם נוספת למשרד התחבורה בדרישה לאפשר לה לבצע את הטיסות, כיוון שחל שינוי משמעותי במספר הנוסעים לאילת. בעוד החברה מתלבטת בהמשך צעדיה חתמה ארקיע על הסכם לרכישת מטוס נוסעים נוסף מסוג "דאש" 7 בארה"ב. מטוס זה, שלישי מסוגו בחברה, אמור בעיקר להטיס נוסעים מחיפה וירושלים לאילת.

תביעה לקציני בטיחות טיסה בארץ

בדרישה משלטונות התעופה כי ארץ לחייב למנות קציני בטיחות טיסה בלתי תלויים אשר יהיו כפופים ישירות להנהלה ולא לאחראי הטיסה המקומי בחברת התעופה, יצא יו"ר איגוד הטייסים של ישראל, קברניט יצחק גונן. במפגש עיתונאים בתל־אביב התריע, כי לא תמיד שיקולי הבטיחות עומדים בראש סולם העדיפויות של אחראי הטיסה אלא שיקולים מסחריים אשר יכולים לעיתים לסכן את שלום הנוסעים. הוא דרש גם להחיב ולהגביל לתיק נשיאה אחד בלבד, את מיטען היד אשר מותר יהיה לכל נוסע להעלות איתו למטוס. מחקירת אסון המטוס שהתלקח בשנה שעברה במנצ'סטר עלה, כי מרבית הקורבנות נלכדו בין התיקים והחבילות שהעלו איתם למטוס.

קברניט גונן מסר עוד, כי בתום הכנות במשך שנה יובאו בקרוב לאישור הכנסת תקנות חדשות אשר יחייבו את חברות התעופה של ישראל להתקין מסכי הגנה מפני גז העשן. תקנות מחייבות בנושא זה נכנסו לתוקף בארה"ב עוד בשנת '82. באחרונה הצטרפו למחייבים בנושא זה מדינות נוספות. גז העשן עלול לפגוע בנוסעי מטוסים בגבהים מעל 32000 רגל ובמשך יותר מחמש שעות. הגז עלול לגרום שיעול, עייפות, צריבה בעיניים וטשטוש חושים. הדרישה להתקנתם של מסננים מסוג זה עלתה עתה בארץ בשל הכנסתם לשימוש של מטוסים מדור חדש אשר יטוסו בגבהים ובמהירויות גבוהות יותר בטיסות טראנס־אטלנטיות. הטסים הם החשופים לגז, שכן לטייסים מסכות חמצן לשימוש קבוע, בעוד מסכות החמצן לנוסעים מיועדות להפעלה רק בעיתות חירום ולפרק זמן קצר של כ־20 דקות. גונן הביע תקווה, כי התקנות החדשות יתקבלו למרות ההסתייגויות שהעלתה בתחילה חברת התעופה הלאומית.

טיסות שכר ישראליות מפינלנד

חברות התעופה ארקיע וסאן דור, חברה בת של אל על, תחלנה מה־20 בחודש זה להפעיל טיסות שכר ישירות מפינלנד לישראל, עם אופציה לביקורים בדרך היבשה בירדן ובמצרים. זאת, לאחר הפסקה של שלוש שנים בטיסות כאלה מפינלנד. בשלב ראשון מדובר בסידרה בת שבע טיסות שכר בחודשים הקרובים (פברואר־מארס). את הטיסות מארגנת חברת "ניר איסט טורס" מהלסינקי, המתמחה בארגון סיורים לאזור המזרח התיכון.

ה"חבילה" מיועדת לצליינים. הטיסות יהיו אחת לעשרה ימים בערך, על ידי "בואינג" 707. מחירה של החבילה סיור לעשרה ימים יגיע עד ל־700 דולר. הביקורים יהיו בעיקר במקומות הקדושים לנצרות בארץ, כמו ירושלים, בית לחם ונצרת.

صورة عن الأصل

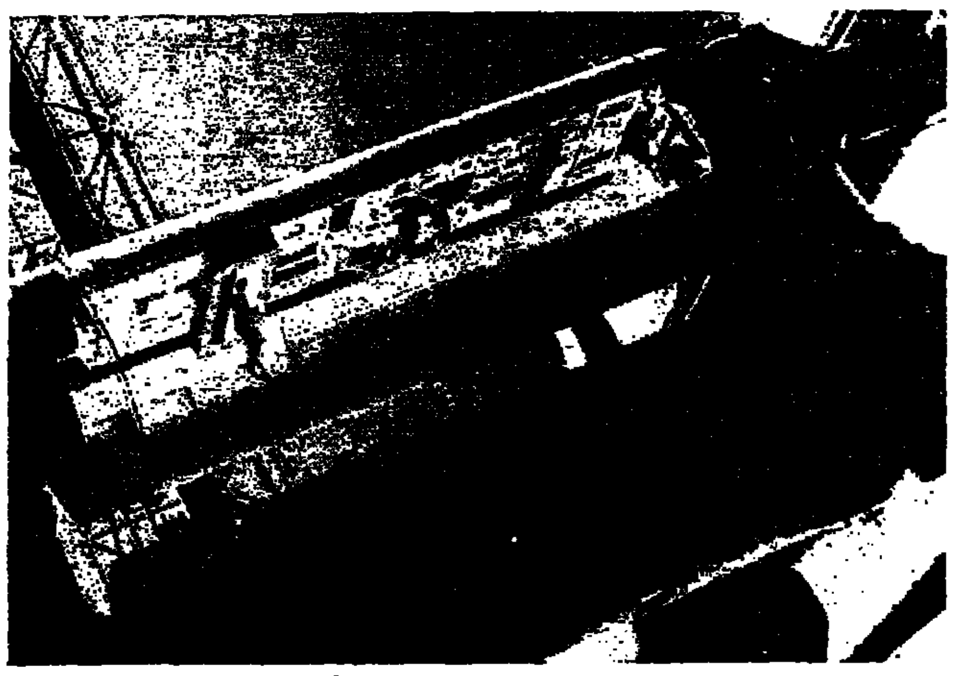

השעיית תוכניות החלל האמריקאיות האמורה להימשך עוד שנה, עד לחידוש טיסות מעבורות החלל, אינה בולמת את המשך התיכנון של תוכנית החלל האמריקאית השאפתנית והיקרה ביותר. מדובר בתחנת החלל הקבועה שאת רכיביה הראשונים מבקשת נאס"א לשגר כבר ב־1994. לדברי אנשי יחסי הציבור של חברת בואינג, רבים הסיכויים שחלקה הראשון של תחנת החלל יהיה רכיב המעבדה המתוכנן בבואינג אשר את שרטוט החתך שלו הציגה החברה בחודש שעבר. הגליל מכיל על פי התיכנון קטעי מעבדה שונים שיותאמו לביצוע מחקרים ממרטבים בחלל, הן על ידי חברות מסחריות והן על ידי נאס"א עצמה. תיכנון המעבדה שתחוג סביב כדור הארץ בגובה של כ־480 ק"מ, כולל גם שורה של ניסויים בחומרי מבנה חדישים בהם נבחנת עמידותם בתנאי חום וקור קיצוניים.

החשבונות שהשמש כן מגישה

אתר הניסוי החדש שייחנך בשבוע הבא בשדה־בוקר יבחן את יעילותן ומחירן של מערכות סולאריות חדשות

המרכז לניסויי טכנולוגיות סו־לאריות, שייחנך בעוד 10 ימים בשדה בוקר, עתיד להפוך למוקד בו ייבחנו — כל אחת לחוד ובבחינות השוואתיות — כמעט כל הטכנולו־גיות של ניצול אנרגיית השמש. מרכז הניסוי, המשתרע על שטח של 20 דונם בשדה בוקר, הוקם על ידי משרד האנרגיה לאחר שמיקומו נבחר בסקר מקיף לאיתור שטחים בהם ייעשה ניצול של אנרגיית השמש.

הוזלת מחיר הנפט בשנים האח־רונות והתבדות התחזיות לפיהן "תפוקת הנפט תרד לקראת 1986 וייווצר מחסור עולמי", הסיטו את המחוקרים לאיתור מקורות אנרגיה חלופיים לשוליים. במדינות רבות ננטשו פרויקטים שכבר הולו בה־תבואותות ולא הוקצו משאבים לפ־רויקטים חדשים בתחום ניצולם של מקורות אנרגיה חדשים. שם המש־חק הוא כסף — וכאשר אפשר להפיק קילוואט־שעה של חשמל תמורת 7 סנט, בתחנת כח מוסקת בנפט או פחם, קשה לעניין מישהו בפיתוח טכנולוגיה של הפקת חשמל מהשמש במחיר של 15 סנט לקווט"ש. השמש אולי אינה מגישה חשבונות — אך היא מצריכה השק־עות ניכרות לניצול "אנרגיית החינם" שלה.

המחיר הגבוה הוא המונע היום את השימוש באנרגיית השמש להפקת חשמל בקנה מידה מסחרי — אך, כפי שמסביר זאת המדען הראשי של משרד האנרגיה ד"ר פנחס גליקשטון, הפער בין מחיר האנר־גיה הסולארית למחיר מקורות האנרגיה האחרים מצטמצם והולך. גם כיום כדאי לעיתים להתקין מערכת סולארית להפקת חשמל בנקודות יישוב קטנה ומבודדת — כיוון שעלות מתיחת כבלי החשמל מהרשת הקיימת לאותה נקודה תהיה יקרה יותר. שימושים אחרים באנרגיה סולארית — ובעיקר חימום מים, כדאיים כבר היום וטכנולוגיות חדשות לאותם שימושים מצביעות על פוטנציאל להוזלה נוספת.

אתר הניסוי המרכזי בשדה בוקר מוקם לצידם של שני מתקני ניסוי גדולים אחרים — הבריכה הסולארית הגדולה בבית הערבה, המופעלת על ידי חברת "סולמת", והמגדל הסו־לארי לטמפרטורות הגבוהות גבר־רים, המוקם במכון ויצמן למדע. לכן לא ייבחנו שתי טכנולוגיות אלה במסגרת אתר הניסוי החדש והני־סויים בו יוקדשו סביב מערכות חדישות אחרות. המערכת הראשונה היא מערכת של קולטים פאראבו־ליים צירים — בהם מרוכזת הקרינה בקו אחד, בו מוצב צינור שתכולתו מתחממת לטמפרטורה גבוהה.

השיטה מוכרת כ"שיטת לוז", על שם חברת לוז הירושלמית שפיתחה אותה ואף הקימה בטכנולוגיה זו את תחנת הכוח הסולארית הגדולה בעולם — בהספק של 104 מגהוואט, התחנה הפועלת בדרום קליפורניה.

המבחן הכלכלי

למרות שהטכנולוגיה של הקול־טים הללו כבר נמצאת בשימוש, מחיר החשמל המיוצר במערכת לוז מגיע לכ־15 סנט לקווט"ש, וכפי שמציג זאת ד"ר גליקשטון, זוהי טכנולוגיה שטרם הגיע לבשי־לות מלאה, ונראה כי באמצעות המשך ניסוי ופיתוח ניתן להוזילה במידה ניכרת. מתקני חברת לוז במרכז הניסוי החדש יבחנו מערכות ושיטות הפעלה חדשות, במגמה להגביר את הצילות ולהוזיל את החשמל המיוצר במערכות אלה.

תחום מחקר אחר הוא מערכות סולאריות להמרה ישירה. מערכות אלה ממירות את קרינת השמש לזרם חשמלי באמצעות תאים פוטו־וולטאיים. בחינתן של מערכות כאלה, השוואת פיתוחים שונים וטכ־נולוגיות שונות ייעשו במסגרת אתר הניסוי החדש. כך למשל ייבחנו סו־גים שונים של תאים פוטוולטאים, תאים של סיליקון גבישי לעומת תאים של סיליקון אמורפי. כן ייב־חנו מערכות להגברת יעילות התאים על ידי ריכוז הקרינה עליהם או העברתה לאורך גל אחיד.

המבחנים וההשוואות שייעשו באתר יהיו ברובם מבחנים של השלמת פיתוח והשוואות מעשיות. כך למשל אפשר לבחון במערכת פוטוולטאית האם כדאי להציב את התאים על משטח ללא תנועה (ההתקנה הזולה ביותר), על משטח בעל עקיבה בציר אחד (שהוא יקר יותר), או על משטח בעל עקיבה בשני צירים — השיטה היעילה ביותר ל"ליווי" השמש בשמים. רק מבחנים ומדידות מדויקים של הפעלת מתקן גדול למדי יכולים לתת תשובה מעשית לשאלה, האם השקעה במתקן העקיבה אכן מצ־דיקה את עצמה, או שמא כדאי לוותר עליו. שום תחשיב תיאורטי אינו יכול לתת לשאלה כזו תשובה מעשית, שתינתן באתר הניסוי לאחר מעקב ממושך אחר תפוקת החשמל של אותה מערכת.

חברה בת של חברת "פז" תציב באתר בשדה בוקר מערכת מרכזת פוטוולטאית, בעלת רפלקטורים ותאים מסיליקון גבישי, בהספק של כ־10 קילוואט. למערכת זו עקיבה על ציר אחד — מזרח מערב. מערכת פוטוולטאית נוספת נבנתה באתר על ידי חברת החשמל — זוהי מערכת בהספק של 4 קילוואט, הבנויה מתאים של סיליקון אמורפי ומערכת עקיבה דו צירית. בשלב שני תקים חברת החשמל מערכת של המרה ישירה עם תאים גבישיים, שהם יקרים יותר מהתאים האמור־פיים, שהקרינה עליהם תרוכז במ־ערכת עדשות — הספק המתקן יגיע ל־6 קילוואט.

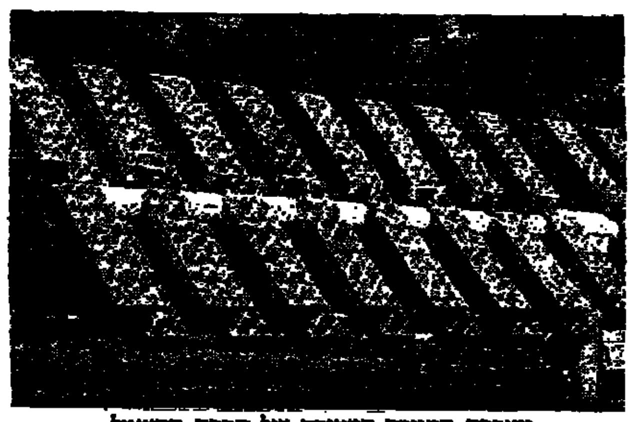

מערכת ההמרה הישירה של חברת החשמל כוללת עקיבה דו־צירית

עשר שנים קדימה

תנאי ההפעלה של אתר הניסוי מבוססים על הנחיה, לפיה מעניק משרד האנרגיה את שירותי האתר לחברות המשתמשות בו — אך המתקנים נבנים על ידי החברות המשקיעים יבוצעו על ידן, בשיתוף עם משרד האנרגיה. בעתיד מתוכ־ננת הקמת תנור סולארי בעל מראה פאראבולית שריכוז הקרינה שלו יפעיל מערכת ייצור חשמל המבוססת על מנוע סטירלינג. ההס־פק המתוכנן 25 קילוואט. תנור סולארי זה הוא פרויקט של חברה אמריקאית גדולה, שיובא לבחינה והמשך פיתוח בשדה בוקר.

המדען הראשי של משרד האנר־גיה מדגיש, כי מדיניות המשרד בתמ־יכה בפיתוחים אלה — ובמחקרים אחרים — מבוססת על הקצאת כ־85 אחוז מהמשאבים בפיתוח טכנולו־גיות שיש להן סיכוי להניב פירות בטווח הנראה לעין — או במילים פרגמטיות יותר: תוך כ־10 שנים. אתר הניסוי ליד שדה בוקר משתלב היטב בתפיסה זו, ואף שכוונות הני־סויים שייערכו בו היא לפתור את בעיות האנרגיה לקראת העתיד, מדובר בטכנולוגיות מוכחות אותן מבקשים המפתחים לשכלל ולהוזיל, תוך בחינת כיווני פיתוח שונים. כאן לא ייבחנו המצאות המבטיחות להאיר את כל רמת גן במחיר של נורה אחת — אלא מערכות פועלות שבחינתן ושכלולן עשויים להעניק להן יתרון כלכלי.

מתוק מתוק — ובריא לשיניים

ממתקים שאינם גורמים לעששת השיניים, ומשחות שיניים מתוקה ויעילה יותר, עשויים להיות מיוצרים בעקבות תוצאות של מחקר, שבוצע בבית הספר לרוקחות ובפקולטה לרפואת שיניים באוניבר־סיטה העברית בירושלים. המחקר בדק את תכונותיו והשפעתו של המרכיב המתוק של הליקוריץ (במבו־ליק), הקרוי גליצירידין.

הגליצירידין הוא המרכיב המעניק את המתיקות הטבעית לליקוריץ, ממתק המוכר בשמו העממי "במבליק". לגליצירידין, אגב, אין קשר לארומה ולטעם הבוחן והדומיננטי של הליקוריץ. הגליצי־רין, המצוי אף הוא בצמח הליקוריץ, מתוק פי 50 מסוכר. החוקרים רואים בו מחליף חלופי לסוכר הסכרוז, הנחשב לגורם התזונתי האחראי לעיקר ריקבון השיניים.

החיידקים הנמצאים בפה, ובייחוד הסטרפטוקוקוס מוטאנס, הופכים את הגלוקוז שבסוכר לחומר הדבק לפני השן ומאפשר לחיידקים לחדור לתוך השן, תוך יצירת רובד דנטאלי (דנטאל פלאק). החיידקים מפרקים את הסוכר לחומצה לאקטית ההורסת את האמייל המצפה את השן, וחומצה זו, הנשארת ברובד הדנטאלי, ממשיכה את פעולת האיכול ההורסת את ציפוי השן.

צוות החוקרים הירושלמי, ובהם פרופ' רות סגל מהמחלקה לחומרי טבע בבית הספר לרוקחות והפרופ' מיכאל סלע, פרופ' שרה פינגטי ופרופ' יצחק גדליה מביה"ס לרפואת שיניים, מצא כי הגליצירידין מעכב את האנזים ההופך את הסוכר לציפוי הדביק על השן.

לפיכך הסיקו החוקרים כי השימוש בחומר זה עשוי למנוע היווצרות של רובד דנטאלי, ולהקטין את הרס השיניים. יתרון נוסף של הגליצירידין הוא יכולתו לבטל את כושר ההרס של החיידקים המזיקים לשיניים, למרות שאינו פוגע בחיידקים מועילים המצויים בפה. כן התברר כי החומר מגביר את כושר הספיגה של פלואורידים בציפוי השן, ומונע בריחה של סידן מאמייל השיניים.

מתיקותו של הגליצירידין אינה מלווה בטעם לוואי, ונראה כי החומר יכול לשמש כתוספת חשובה למשחת שיניים שיהפוך אותה ליעילה יותר, ויעניק לה גם טעם מתוק.

שימוש נוסף אפשרי הוא ייצור ממתיק "טבעי מלאכותי" על בסיס גליצירידין, שיהיה בריא לשיניים ויכיל שיעור קטן בהרבה של קלוריות מאשר סוכר.

המחקר בתכונות הגליצירידין הסתיים לא מכבר, ועתה מחפשת החברה לפיתוח ומחקר של האוניבר־סיטה העברית יזמים, שיטלו על עצמם את הפיתוח המסחרי של הפאטנט שהמציאו החוקרים על הגילוי.

בקיעים במגן הקרינה של כדור־הארץ

בשכבת האוזון שבאטמוספרה, הבולעת את הקרינה האולטרא סגולה המסוכנת לחיים, נוצרו חורים מעל איזורי הקטבים.

שכבת האוזון — חמצן תלת אטומי — העוטפת את האטמוספרה של כדור הארץ, היא המגן העיקרי מפני חדירת קרינה אולטרא־סגולה אל פני השטח, קרינה הנחשבת מסו־כנת לעצם קיום החיים, ואשר הקשר בינה לבין שכיחות סרטן העור נחשב כמוכח. מזה שנים עוקבים לויינים שונים אחר התנה־גותה של שכבת האוזון, המצויה בגובה של כ־35 ק"מ מעל הקרקע.

בשנת 1977 התגלה לראשונה, כי שכבת האוזון אינה עוטפת כל העת את כל כדור הארץ — בשכבה זו נמצא מעל אנטארקטיקה "חור" ענק, שממדיו דומים לממדי יבשת הקוטב הדרומי. מעקב אחר החור האנטארקטי העלה, כי הוא משנה את מימדיו ונוצר בחודשים ספטמבר ואוקטובר — כאשר ריכוז האוזון מעל הקוטב הדרומי יורד למחצית מזו הנמדדת באוגוסט.

מדאיגה יותר היא תופעת ההת־רחבות של החור באוזון — כאשר כדי שנה מאז 1978 ועד 1985 נצפה חור גדול יותר. רק ב־1986 נותר חור האוזון הדרומי באותו גודל בו היה ב־1985. עתה מתברר כי חור דומה בשכבת האוזון קיים גם מעל לאיזור הקוטב הצפוני. שטחו של חור האוזון הארקטי הוא רק כשליש מזה של החור מעל אנטארקטיקה — אך מדענים רבים מתייחסים אל הי־מצאותו כדאגה גוברת, שכן הוא עלול לחשוף ריכוזי אוכלוסיה גדולים לקרינה אולטרא־סגולה.

מדענים לא מעטים מאשימים את פעילות האדם בהיווצרות החורים בשכבת האוזון — כאשר הגורם להיעלמות שכבה זו הוא לדבריהם השימוש הגובר והולך בגאזים המוכרים בשם כלורופלואורוקרבון — C.F.C. גזים אלה משמשים בעיקר במערכות קירור ומצויים בכל מקרר ביתי, אך השימוש עליו יצא קיצפם של המדענים הוא בפ־חיות האירוסול. באה"ב C.F.C הם אידי־אליים לשימוש במיכלי תרסיס, וככל שהשימוש בתרסיסים מתפשט לתחומים נוספים נבלעות לאטמוס־פרה כמויות גדולות והולכות של C.F.C.

צילום לוויין מעובד מחשב המראה את החור בשכבת האוזון מעל אנטארקטיקה באוקטובר '86

בעקבות החשש כי גזים אלה פו־געים בשכבת האוזון, הציעו מדענים לאסור כמעט כליל את השימוש בהם במיכלי תרסיס — כאשר השי־מוש בפריאון (סוג של C.F.C המשמש בעיקר במקררים) יוחלף בגאז דומה המכונה אף־22, לגביו נמצא כי הוא מזיק פחות לאט־מוספרה.

בינתיים מעלים ניתוחים של נתוני לוויינים, כי קצב ההיעלמות של האוזון מגיע בשנים האחרונות לכ־1.5 עד 2 אחוזים בשנה בחצי הכדור הצפוני, כשהחודשים בהם נוצר החור הארקטי הם פברואר ואוקטובר.

לעומת האשמת השימוש ב־C.F.C העלו מדענים אחרים את האפשרות כי היווצרות החורים באוזון קשורה לפעילות טבעית אחרת. אחת האפ־שרויות היא שהחור נוצר כתוצאה מהמערבולת הצפונית — מערכת רו־חות ציקלונית בסטרטוספרה. אפשר־ויות אחרות מקשרות את החורים בשכבת האוזון עם פעילויות וולקניות ועם מחזוריות בכתמי השמש. כיוון שמחזוריות כתמי השמש היא בת 11 שנה, יידרשו עוד קרוב ל־7 שנים כדי לוודא אם יש באמת קשר בין היעלמות האוזון למחזור פעילות השמש.

שוללי התיאוריה הטבעית הגו־רעים המזהירים מפני המשך השי־מוש בכלורופלואורוקרבונים מרגי־שים כי קצב היעלמות האוזון תואם תחזיות שנערכו בעזרת מחשב, ושבהן נלקח בחשבון רק גורם השי־מוש ב־C.F.C.

הוויכוח מתחזק ככל שמתרבים הממצאים אודות התנהגות החורים בשכבת האוזון, וככל שמתבררת הסכנה הטמונה בהם. בגליון נובמבר של הג'יאופיסיקל ריסארץ' לטרס נכללו 46 מאמרים שדנו בנושא, ובהם הוצגו תוצאות של תצפיות ומחקרים רבים והוצעו תיאוריות שונות בנושא שכבת האוזון. קצב המחקר בנושא זה הולך וגובר — במקביל לפעולות ממשלתיות שעיקרן הגבלת השימוש ב־C.F.C. הגבלות שהביאו אף לדרישה לאסור כליל את השימוש בגאזים אלה במכלי תרסיס בארה"ב, ולאסור ייבוא של מוצרים המכילים C.F.C לארה"ב.

הסיכונים בהזנחת הטיפול בחורי האוזון הם עצומים, ומצדיקים את ההשקעה הן במחקר והן בהגנה על שכבת האוזון. אפילו אם יתברר בעוד כמה שנים שמדובר בסך הכל במחזור טבעי, ושהאוזון אינו מתכלה, ההימור שכמדובר במקרה זה מסוכן מדי.

מזרק בטוח להגנה מאיידס

קבוצת חוקרים בריטית פיתחה מזרק חדיש העשוי לבטל כל אפשרות להדבקה באיידס של חו־לים המטופלים באמצעות זריקות ושל הצוות הרפואי המטפל. הש־בועון ניו סאיינטיסט המוסר על הפיתוח החדש מציין, כי מפתחי המזרק, מבית חולים בניוקאסל, ייסדו כבר חברה בשם אידסאק שתוזל בייצורו.

שלושת החוקרים, פנלופה סיטון, האריו איגנהם ופיליפ ביירן, החלו בפיתוח המזרק החדש לאחר שהת־ברר כי מחלת האיידס מתפשטת, בין היתר, בשל שימוש חוזר במחטי מזרק מזוהמים (בעיקר על ידי משתמשים בסמים קשים). השלושה ביקשו לפתור בעיה המוכרת בבתי החולים — היפצעות של אנשי הסגל הרפואי והסגל התחזוקה מדקירות של מחטי מזרק משומשות.

במזרק רגיל מחוברת המחט לגוף המזרק על ידי דחיפתה מלמעלה, כשהיא מכוסה בכיסוי פלסטי סטרי־לי. הכיסוי מוסר לפני ההזרקה או נטילת דוגמת הדם. הבעיה מת־עוררת לאחר השימוש במזרק: לאחר נטילת דוגמת דם יש צורך להסיר את המחט לפני שאפשר להעביר את הדם למבחנות, ולאחר הזריקה יש צורך להיפטר מן המחט, או מן המזרק החד־פעמי כולו.

פציעות ממחטי מזרקים משו־משים אינן נדירות בקרב סגל בתי החולים. הן קורות כאשר הרופא מבקש להחזיר את המחט המשומשת לתוך מעטה הפלאסטיק, או אף כאשר עובר בבית החולים מפנה שקית אשפה ובה מחטי מזרק משומשות.

המזרק של קבוצת אידסאק מתגבר על בעיית הפציעות — העלולה להפוך לקטלנית כשמדובר בחולה נגוע באיידס. המזרק בנוי כך שיש לו עוד גדן פלאסטי, הקושף את המחט כאשר מסירים אותו. לאחר שלוקחו, למשל, דגימת הדם דוחף הרופא את הגדן החוצה וזה עוטף את המחט. המגן ננעל סביב המחט כך שאי אפשר להסירו והקצה החד מכוסה ומוגן. אין אפשרות לעשות שימוש חוזר במחט, אפילו בטעות, ואפשר להשליכה בביטחון לאשפה שכן היא לא תפצע איש.

פיתוח מתקדם יותר של הקבוצה הוא מזרק מיוחד לרופאי שיניים. במזרקים בהם משתמשים רופאי השיניים היום מחוברת המחט בעלת שני החודים ("מחט פיפיות") על ראש המזרק, הבוכנה נמשכת לא־חור, אמפולת חומר ההרדמה מונחת בקדמת המזרק והמחט ננעצת בה בעת דחיפת הבוכנה. כל ראש המזרק והמחט נחשפים בעת ההז־רקה לנוזלי הגוף של החולה, ועלו־לים להעביר נגיפי איידס והפטי־טיס־בי.

רופא השיניים שסיים את ההזרקה חייב להבריג את המחט החוצה ול־הוציא את האמפולה הריקה — תוך שהוא חושף את עצמו לפגיעה אפשרית. הוא חייב כמובן להוציא לחלוטין את גליל המזרק לאחר כל שימוש.

המזרק הדנטאלי של אידסאק אינו כולל גליל פלדה אלא גליל פלאסטיק כפול, המתחבר אל ידית המזרק לאחר שהוכנסה אליו האמ־פולה. גם כאן חודר הקצה האחורי של המחט אל האמפולה בהזרקה, אך לאחר ההזרקה דוחף הרופא את הגליל החיצוני לפנים, זה מכסה על המחט וננעל סביבה ואז משתחרר הגליל כולו מן הידית ואפשר להש־ליכו לאשפה בלא חשש.

לדברי הניו סאיינטיסט אומרים מפתחי המזרקים החדשים כי אלו לא יהיו יקרים בהרבה מהמזרקים המצויים בשימוש כיום. הקבוצה כבר רשמה פאטנטים במדינות רבות והייצור של המזרקים החדשים החל בימים אלה ממש במפעל השייך לקבוצה לו אגר בנור, המקווה להתחיל בשיווקם עוד השנה.

מזרק מוגן לשימוש רופאי השיניים: לאחר ההזריקה נשלף הגדן המגן על המחט וכל גליל המזרק העשוי פלאסטיק מושלך בביטחה לאשפה.

יעילותה של דבורה

אחרי שבחינה מתמטית של מיבנה חלת הדבש הוכיחה כי זו הצורה היעילה והחזקה ביותר לבנ־יית מיבנה תאי, שבות הדבורים ומוכיחות כי כוחן רב לא רק בהנדסת בנייה אלא גם ביעילות ופריון עבודה. דבורים־פועלות היו־צאות לאסוף צוף מפרחים אינן יונקות אותו מכל פרח. לעיתים קרובות הן מרחפות מעל הפרחים, נוגעות בהן ברגליהן או במחושים שלהן וטסות לפרח אחר. האם ההחלטה שלא לינוק צוף מפרח מסוים היא אכן ההחלטה היעילה ביותר? על פי מחקרו של האנדרזוקס מאוניברסיטת הומבולדט מתברר שההחלטה יעילה במידה ניכרת.

האלדרזוקס בחן את תוצאות איסוף הצוף של דבורים מפרחים לעומת תוצאות אותו איסוף כאשר הפרחים נבחרו באורח אקראי. התוצאה: מתברר שהדבורים אוספות 24 אחוזים יותר צוף בשיטת הבחירה שלהן לעומת בחירה אקראית.

החוקר מעלה השערה לפיה נעזרות הדבורים בחוש הריח שלהן בעת הנגיעה בפרח כדי לדעת האם פרח זה כבר בוקר על ידי דבורה אחרת. הוא תומך את השערתו במי־מצאים של מחקר לפיהם הייתה יעילות הבחירה של הדבורים נמוכה יותר בשעות בוקר מוקדמות, כש־הפרחים מכוסים טל. בשעות אלה פנו הדבורים גם לפרחים ריקים מצוף, ככל הנראה מכיוון שעקבות הריח נמחקו.

מחקר אחר, שבוצע באוניברסיטת אוקספורד ופורסם בבטאון אנימל בהייביור, בדק תהליך קבלת הח־לטות אחר אצל הדבורה אוספת הצוף: מתי מחליטה הדבורה שהגיעה העת לשוב לכוורת. בניסוי מורכב נבחנו הדבורים בעת איסוף צוף (מלאכותי, מתערובת סוכר) כאשר במשך כל האיסוף הוצמדו משקולות נחושת זעירות (7 מיליגרם כל אחת) לזיפי רגליהן. התברר שאין זה משנה אם משקל הדבורה נשאר קבוע במשך האיסוף, עולה, או יורד. בכל מקרה הדבורים נושאות המשק־לות המשיכו לאסוף צוף תקופה קצרה יותר מדבורים שלא נשאו כל משקולות. מתברר כי הדבורה מח־ליטה לחזור לכוורת פשוט על פי מידת התעייפותה ולא על פי הכמות שאספה. איסוף לא יעיל מחזיר, אם כן, לכוורת דבורה הנושאת פחות צוף בעוד שאיסוף יעיל, לאחר ביצוע מאמץ דומה, יביא לכוורת כמות צוף גדולה יותר.

במלאת שנה לפטירת

יוסף יהל ז"ל

נעלה לקברו בבית העלמין בקרית שאול ביום רביעי י"ט בשבט תשמ"ז 18.2.87 בשעה 16.00.

המשפחה

למשפחת לדור

אתכם באבלכם הכבד על פטירתו של אבי המשפחה

יוסף לדור ז"ל

הנהלת אקי"ם — ירושלים

אנו משתתפים בצערו של חברנו

חיים מאיסיס (מקו' 45)

במות עליו

אביו ז"ל

אגד

ההנהלה החברים והשכירים

החזירה הפקדון לבוראה

אמי וסבתנו היקרה

אסתר לויט ז"ל

בת מטולה מראשוני גדוד העבודה

כלת פרס ישראל 1977 דודה לחיילי צה"ל

ההלויה תצא מביתה בשעה 2.00 אחה"צ היום יום ראשון ט"ו שבט תשמ"ז 15.2.87 לבית העלמין במטולה

המתאבלים: בנה זלמן, כלתה רות

נכדיה ונינייה

התאחדות האיכרים בישראל

אבלה על מותה של

אסתר לויט

בת לדור מייסדי מטולה והמושבה, כלת פרס ישראל, אשה בחודית ובת למשפחת האדמה

הלויה היום יום ראשון בשעה 2.00 מביתה במטולה לבית העלמין המקומי

ציבור החקלאים נקרא לקחת חלק בהלויה.

התאחדות האיכרים בישראל

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

דוד פלברבום ז"ל

נקיים אזכרה וגילוי מצבה, מחר יום שני י"ז בשבט תשמ"ז, 16.2.87, בשעה 3.00 אחה"צ, בבית העלמין סנהדריה בירושלים

תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובע"פ

המשפחה

לסמי רוזנברג

והמשפחה

איתכם באבלכם הכבד במות האם

רוזה ז"ל

מכל חבריך באי"ס

מלאת עשר שנים לפטירתו של יקירנו

יהודה צגלה ז"ל

נעלה לקברו לאזכרה ביום שלישי,

י"ח בשבט תשמ"ז, 17.2.87, בשעה 3.30 (ולא כפי שפורסם בטעות ביום חמישי)

נפגשים בשער בית העלמין בקרית שאול

המשפחה

לסמי רוזנברג ולכל המשפחה

אתכם בצערכם על פטירת

האם היקרה

רוזה ז"ל

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

אניטה ויוסף וייס

לשכת עורכי הדין בישראל

חבריה ומוסדותיה

אבלים על פטירתו של שופט בית המשפט המחוזי

דוד ולך ז"ל

ומביעים תנחומים למשפחה

ועד מחוז תל אביב — הועד המרכזי

לרמי מרדור

משתתפים בצערך העמוק במות אמך

לאה

מחבריך לעבודה

מבית מקסימה

כלכלה ועסקים

עם פתיחות המשא ומתן:

הנהלת "תדיראן" מתכוונת לא להעלות שכר העובדים

מאת יונתן שרמן

הנהלת "תדיראן" החליטה שלא להעניק לעובדי הקבוצה כל העלאה את שכר מעבר להסכמים הארציים עליהם חתומה הקבוצה ועמדה זו מוצגת בפני ועד העובדים בימים אלו עם פתיחת המשא ומתן על הסכמי השכר החדשים.

ההחלטה הינה החלטה עקרונית, אך ייתכנו סטיות מסויימות ממנה, אם יימצא כי חלה שחיקה בשכר סקטור עובדים מסויימים. אבל בהנהלת הקבוצה מציינים, כי יאבקו בכל דרישה של העובדים להגדלת עלויות השכר.

הנחיה זו כלולה בין השאר בתקציב הקבוצה לשנת 87' והיא הוצגה בפני חלק מוועדי העובדים עימם כבר החל המשא ומתן על הסכמי השכר החדשים.

כל בבד עם מדיניות זו, הנהלת "תדיראן" תציע לעובדים פיצוי בגין אי העלאת שכרם על ידי הקצאת מניות בבורסה, הזכאות לדיווידנד שנתי.

מגעים שהיו עד עתה בין ההנהלה לעובדים בנושא זה העלו, כי העובדים אינם להוטים לרכוש מניות בבורסה אלו במקום קבלת העלאות שכר.

יצויין, כי החלטת הנהלת "תדיראן" בנושא הקפאת השכר נובעת מתוצאותיה של שנת 86', שבה נגרמו לחברה הפסדים תפעוליים בחלק גדול מהמפעלים בגלל העלות הדולרית הגבוהה של השכר.

דן תיכון לנגיד בנק ישראל:

הנפקת אג"ח ביום ההודעה על העלאת הריבית — טעות גדולה

יזמן את נציגי האוצר, הרשות לני"ע והבורסה לדיון באירוע

מאת יהודה שרוני

הנפקת סידרת איגרות חוב בהיקף של 25 מיליון שקל, על ידי בנק ישראל, ביום פירסום ההודעה על הכוונה להעלות את הריבית היא טעות גדולה, כך אמר דן תיכון, חבר ועדת הכספים של הכנסת, לנגיד בנק ישראל מיכאל ברונו, בדיון שהתקיים בוועדת הכספים של הכנסת בשבוע שעבר. בדיון השתתפו הנגיד וגליה מאור, המפקחת על הבנקים.

ח"כ תיכון, שהתייחס בדבריו לידיעה שפורסמה בעניין זה בשבוע שעבר ב"הארץ", הודיע כי בכוונתו לזמן את סגן שר האוצר עדי אמוראי, וכן את נציגי הרשות לניירות ערך והבורסה, לדיון בוועדת המישנה לענייני שוק ההון, כדי להפיק לקחים.

נגיד בנק ישראל מיכאל ברונו נשאל האם בהנפקה של בנק ישראל לא היה משום הפרה של עקרון הגילוי הנאות, והוא ענה כי "אנחנו מטפלים בתחום המוניטרי לטווח הקצר, ואילו האוצר הוא שקובע את שיעורי הריבית לטווח הארוך". "פעלנו כפי שמצאנו לנכון", הוסיף ואמר ברונו.

גליה מאור, המפקחת על הבנקים, שנשאלה באותו דיון, בהתייחסה לידיעה אחרת שפורסמה ב"הארץ", האם בנק ישראל ידע שאורטנר סמרא סיטון את לאק כאשר בעת רכישת הבינלאומי, ענתה כי "לא אוכל לאשר או להכחיש שבבנק ישראל ידע זאת."

אקרשטיין רכשה את "רעפי גרין" תמורת חצי מיליון ד'

קו הייצור יועבר מראשון לציון לירוחם או לאשקלון

מאת אריה לביא

חברת אקרשטיין צבי לייצור ולמבנים מבטון רכשה בסוף השבוע שעבר את הקו לייצור "רעפי גרין" מידי חברת "זיברו בלוק". חברה זו הינה היחידה בארץ העוסקת בייצור רעפים מבטון. יתר הרעפים המשווקים בישראל הינם מיבוא.

על פי ההסכם שהושג תשלם אקרשטיין, שמניותיה נסחרות בבורסה, לחברת "זיברו בלוק", שבבעלות מישפחת גרין, חצי מיליון דולר, כאשר מחיר זה כולל את קו הייצור, הציוד, הידע והמוניטין. מחיר זה כולל גם שימוש, למשך שנה, במקרקעי החברה ברמת אליהו שבראשון לציון. רבע מיליון דולר ישולמו במזומן, והיתרה ב־12 תשלומים חודשיים שווים בלי ריבית.

בכוונת חברת אקרשטיין להעביר את המיפעל לירוחם, שם כבר יש לאקרשטיין מיפעל, אם תקבל החברה הכרה כמיפעל מאושר. אם לא — יועבר "רעפי גרין" למיפעל של החברה באשקלון. במיפעל "רעפי גרין" מועסקים כעשרה עובדים שיקבלו פיצויי פיטורין מבעליו הקודמים.

מחזור המכירות של "רעפי גרין" הגיע בשנתיים האחרונות לכ־800 אלף דולר מסך מחזור כולל של רעפים בארץ המוערך בכשמונה מיליון דולר בשנה. בחברת אקרשטיין סבורים שניתן יהיה להגדיל את מחזור המכירות של החברה בכ־150 אחוז תוך שנתיים.

הפקסימיליה האוטומטית
PITNEY BOWES של
גם בשכירות ו/או בשכר
מכר לפי יכולתך ורצונך.
ישרא-טל בע"מ
רח' האומנים 7, ת"א 61211 טל. 339712
מפיצים מורשים:
משואה — רח' בן־יהודה 34 (מגדל העיר) ירושלים, טל. 02-224295-6 כורנט — רח' שמאי 14, ירושלים טל. 02-247383 מימד מיכון משרדי — רח' העצמאות 120, חיפה טל. 04-532025 קוסמיק — רח' יצחק שדה 36, ת"א. 67212 טל. 03-339841-5
מקבוצת כור סחר — החטיבה לסחר פנים.

שטיחים פרסיים
(במיוחד גדולים)
במחירים נוחים
קניה • החלפה
ניקוי • תיקון
לפנות: שילוני
ת"א ליליינבלום 28, טל' 657064

אל חברי עמותת בעלי יחידות ב־ טבריה קלאב הוטל

אל חברי העמותה

הננו להזכירכם כי ביום 16.2.1987 תתקיים במרכז הספורט ע"ש וייסגל ברחובות, האסיפה הכללית השנתית של העמותה בהתאם להזמנות שנשלחו אליכם. (ההצבעה למוסדות העמותה תחל בתאריך 16.2.1987 ותסתיים בתאריך 20.2.1987 בהתאם לפירוט בהזמנות שנשלחו אליכם).

בטעות נשלחו למספר חברי העמותה גלויות לא לבוא לאסיפה הכללית מאחר ושמם אינו מופיע ברישומי המחשב כחברי עמותה.

אי לכך, אנו פונים לחברים שקיבלו גלויות ומאמינים אותם לבוא לאסיפה הכללית.

כל חברי העמותה מתבקשים להביא איתם את הקבלות על תשלום דמי החבר לעמותה או, ראיה אחרת על תשלום דמי החבר, כראיה על זכותם להצביע למוסדות העמותה.

בברכה,

א. יהודאי, יו"ר העמותה — י. גורלי, סגן יו"ר העמותה

ועד עמותת טבריה קלאב הוטל

"חמישה יוד" — השקעה בסיכון גבוה

המשקיע הסולידי המחפש אפיק השקעה חדש, לא צריך לסכן יותר מ־3 אחוזים מערך חסכונותיו באפיק זה. עם זאת, ספקולנטים באופיים, יכולים למצוא פורקן ליצר ההימור שלהם, באיגרות החוב החדשות הצמודות למחיר הזהב

דו"ח על דו"ח / חיים בן דור

המחבר נמנה על סגל המורים בחוג לחשבונאות בבית־הספר למינהל עסקים באוניברסיטה העברית ירושלים

חברת "חמישה יוד" תכשיטים תעשיות ומתכות יקרות בע"מ יצאה בהנפקה של סדרת איגרות חוב בשבוע שחלף בסכום נקוב של 4.4 מיליון ש"ח, צמודות למחיר הזהב ונושאות ריבית צמודה למחיר הזהב בשיעור של 2.5 אחוזים לשנה. איגרות החוב הוצעו לציבור במכרז. הרשות לניירות ערך, חייבה את החברה לציין על כריכת התשקיף את ההודעה הבאה: "ההשקעה באיגרות חוב צמודות לזהב כרוכה בסיכון גבוה, בשל תנודות תכופות במחירי הזהב בשוק העולמי, הן כלפי מעלה והן כלפי מטה בפרקי זמן קצרים. על המשקיע להיות מודע כי אין רצפה להצמדת הזהב וכי הוא עשוי לקבל תשלומים הנמוכים או הגבוהים מקרן השקעתו".

אוצר הזהב והתנודות במחירו

חומר הגלם העיקרי של החברה, שהוא כאמור זהב, נתון לתנודות בשוק העולמי. היו תקופות שמחיר הזהב הגיע ל־800 דולר לאונקיה ואף יותר, ולאחר מספר שנים ירד המחיר ל־250 דולר לאונקיית זהב. כיום נע מחיר הזהב בגבולות 390—410 דולר. במשך שנים רבות היה הזהב "יעד" מועדף להשקעה, ואף ממשלות החזיקו זהב ככיסוי לשטרות כסף במחזור. הזהב היה מועדף מאחר וכמותו מוגבלת וכיום מופקים כ־1,000 טון זהב לשנה בכל העולם. תכונות הזהב שהוא חסין בפני פגעי טבע ומגע האוויר ואינו מחליד. כמו כן הוא עמיד בפני רוב החומצות. בעבר, נהגו המשקיעים להשקיע בזהב כ"תרופה" נגד סיכונים והפסדים הנובעים מאינפלציה, או התמוטטות שוק ניירות ערך. עד היום ישנם בעולם בנקים ומומחים להשקעות, אשר מייעצים ללקוחותיהם לכלול זהב או צמודי זהב למניותיהם כמרכיב קבוע בסל השקעות.

ניתן כיום גם לפעול בשוק הזהב עתידי בבורסות בניו־יורק או לונדון, ולבצע פעולות להקטנת סיכונים — "הג'ינג".

עיסוק החברה

חברת "חמישה יוד" עוסקת בייצור וייצוא שרשראות זהב באיכות טובה ובשיטות חדשניות ומתקדמות. החברה הנפיקה מניות לציבור לראשונה במארס 1985 ומחזורה השנתי מגיע לכדי 17 מיליון דולר. את התמורה הצפויה בסך 4.4 מיליון ש"ח לאחר ניכוי הוצאות בשיעור של 11 אחוזים מסכום ההנפקה, מתעתדת החברה להשקיע ברכישת ציוד לחברה, להון חוזר והשקעה בהקמת חברות בנות לקידום וקיום משרדים באירופה ובמזרח הרחוק. כיום יש לחברה חברת בת לשיווק בניו־יורק. החברה תבצע כשליש מהיקף תכנית ההשקעות בכל שנה.

כדאיות ההשקעה

אין ספק, שכפי שמצויין על כריכת התשקיף, ההשקעה היא בעלת סיכון משמעותי, היינו התנודות במחיר הזהב הן שישפיעו על ערכו של אג"ח שבידי המשקיע. יחד עם זאת, יש לזכור שמחיר הזהב נקוב בדולרים כך שאיגרת הזהב צמודה למעשה לא רק לזהב אלא גם לדולר. התנודות במחיר איגרת הזהב, לא יהיו רחוקות לתנודות של איגרת זהב צמודת דולר או צמודת מדד. הן עולות בצורה מהירה כאשר יש ציפייה לפיחות או עליית מחירים. גם להצטברות הריבית יש משקל. עוד יצויין, שככל שהולך הזמן, הביזון של אג"ח צמודת דולר או מדד הוא כלפי מעלה. אולם לגבי הזהב הסיכון גבוה יותר והתנודות במחירים גדולות. לדוגמה: בסוף דצמבר 1985 היה מחיר אונקיית זהב 317 דולר ואילו בסוף 1980 היה מחיר אונקיית זהב 614 דולר. מכאן שלמרות ירידת ערכו של הדולר (כתוצאה מאינפלציה בארה"ב) הרי ערכו של הזהב ירד ריאלית בלמעלה מ־50 אחוז במונחים דולריים.

מלבד הספקולציה הטמונה בהשקעה לגבי המשקיע, עם סיכויים לשני הצדדים, יש לשקול את השלכות המס הקשורות בהשקעה באיגרות זהב כאלה. הריבית שתולם על איגרות הזהב ותשולם למחזיקים בה, תהיה פטורה ממס. מלבד מן המס שיש לנכות במקור לפי סעיף 181 לפקודת מס־הכנסה. שאלה העומדת לעצמה היא — האם הפרשי ההצמדה הנובעים מזהב פטורים ממס. כידוע, איגרות חוב הן "מלוות מועדפים" לפי פקודת מס־הכנסה, והפרשי הצמדה הנובעים ממלוות, כאמור, פטורים ממס, בתנאי שאינם הכנסה ב"מהלך עסקים רגיל" בידי המחזיק באיגרות החוב. סעיף 97 א' לפקודת מס־הכנסה קובע כי "רווח הון" יהיה פטור ממס אם הוא נובע ממכירת איגרות חוב נסחרות בבורסה.

היועץ המשפטי לחברת "חמישה יוד" חיווה דעתו כי הגדרת "מדד" הכלולה בהגדרת הפרשי הצמדה, כוללת גם שילוב של פעולת הצמדה לדולר וקביעת מחיר הזהב בשקלים. המסקנה היא כאמור, שרווחים הנובעים מעליית מחיר הזהב שיתבטאו בעליית מחיר איגרת החוב ואין הם הכנסה בידי המקבל לפי סעיף 2 (1), יהיו פטורים ממס כמו כל איגרות חוב אחרות בבורסה.

החברה מציינת בתשקיפה כי היועץ המשפטי וסגן נציב מס־הכנסה אישר לחברה כי גם אגף מס־הכנסה הגיע למסקנה זו וצילום מכתב אגף מס־הכנסה מובא בתשקיף.

הביטחון לאיגרות החוב

על מנת להבטיח את תשלומי הקרן, הריבית והפרשי ההצמדה לזהב על הקרן והריבית של איגרות הזהב שגויסו מהציבור לפני מספר ימים, משעבדת החברה בשיעבוד קבוע את המבנים שהוערכו על ידי שמאי בסך 2,475,000 דולר. אולם נשאלת השאלה אם עד לתאריך הפדיון יהיו המבנים הללו בשימוש או שייצאו מכלל שימוש כמרכז. שיעבדה החברה זהב בכמות אותה ניתן יהיה לרכוש תמורת ההנפקה. הכמות המינימלית שתוחזק — 150 ק"ג זהב (24 קראט). הזהב יבוטח והפוליסה תשועבד לנאמן. לפיכך, מבחינת הבטחונות, מצב מחזיקי איגרות החוב סביר.

דו"חות כספיים

לכאורה, משקיעי איגרות החוב, דעתם לא צריכה להיות נתונה למצב הכספי והפיננסי של החברה. דעתם נתונה יותר לכך שיהיה בכל עת זהב במחסני החברה, שיאפשר פדיון איגרות החוב במועד. בכל זאת נתייחס במספר נקודות לדו"ח הכספי. החברה אינה מביאה בתשקיפה דו"ח רווח והפסד מתואם לפרטיו. לכן יכולת הניתוח אינה פשוטה. במיוחד מעניין משקיעי איגרות חוב לבדוק את הוצאות המימון של הפירמה לפרטיה ולהשוותן להתחייבויות ולמחזור המכירות. כאמור, ניתוח אינו אפשרי בשל חוסר נתונים בדו"ח הכספי. הרווח הנקי המתואם בתקופה של 6 חודשים, המסתיימת ב־30.9.86 הגיע ל־224 אלף ש"ח, לעומת סך של 374 אלף ש"ח בכל שנת 1985/86. לחברה יש פוטנציאל להגדלת מחזור מכירותיה, אולם חוסר נזילות מנע ממנה לעשות זאת עד כה. החברה מייצאת את מרבית תוצרתה לחו"ל (למעלה מ־90 אחוז) ומרבית התמורה ניתנת בדולרים. עקב הקיפאון בשער הדולר לא גדלו רווחיה של החברה. "מצד שני, עלויות המקומיות" של החברה, שמרביתן צמודות לדולר לא היו, כנראה, גבוהות, עקב הקיפאון בשער הדולר לעומת השקל בשנה האחרונה.

במאזן החברה מראה ש־85 אחוזים מנכסי החברה מהווים את "הרכוש השוטף" שערכו המתואם בסך של 9.4 מיליון ש"ח. סך של כ־4 מיליון ש"ח מהווה המלאי שכולו כנראה זהב, והלקוחות מהווים סך של 4.2 מיליון ש"ח. מקורות המימון של החברה הם בעיקר אשראי שוטף. אשראי לזמן ארוך הוא שולי לחלוטין לעומת היקף עסקי החברה. הסיבה לכך אינה ברורה. יחס ההון החוזר הוא 1.54 ליום 30.9.86, והיחס המהיר שיעורו 0.88. ההון העצמי מהווה כ־38 אחוז מסך המאזן. ההון העצמי הגיע לסך של 4 מיליון ש"ח ושווי החברה בבורסה היה לאחרונה בסך 8.5 מיליון. מכאן שקיים פער ניכר בין השווי המאזני לשווי בבורסה.

למשקיע הישראלי באיגרות החוב ובשוק ההון נוצר אפיק השקעה חדש שלא היה מוכר עד כה. הגידור כאשר נסחר בשקלים וצמוד למחיר הזהב שערכו נקוב בדולרים. סיכויי התאוששות של הדולר בטווח הקרוב אינם רבים. יחד עם זאת, לטווח ארוך הדבר תלוי בכלכלה האמריקאית, שחלק ממומחיה רואה התאוששות לאחר שנת 1988. יצויין כי כאשר הדולר נחלש, הזהב בדרך כלל מתחזק ויש פה מעין פיצוי. לסיכום ייאמר, שהמשקיע הסולידי שמחפש אפיק השקעה חדש לא יסכן יותר מאשר כ־3 אחוז מערך חסכונותיו באפיק כזה. מאידך, ספקולנטים ומהמרים באופיים ימצאו פורקן באפיק השקעה זה של איגרות חוב צמודות לזהב.

העורך: נחמיה שטרסלר

לוח מספר 1

פרטים ממאזן מותאם בשקלים של ספטמבר 1986

באלפי שקלים חדשים

	(*) 30.9.86	31.3.86
רכוש קבוע	1,229	1,227
רכוש שוטף	9,433	9,106
התחייבויות לזמן ארוך	87	98
התחייבויות שוטפות	6,140	6,061
הון וקרנות	4,086	3,781
סך המאזן	10,665	10,369

(*) לא מבוקר

לוח מספר 2

דו"ח רווח והפסד מותאם בשקלים של ספטמבר 1986

באלפי שקלים חדשים

	לתקופה של 6 חודשים המסתיימת ב־30.9.86	לשנה המסתיימת ב־31.3.86
רווח לפני מיסים על ההכנסה	351	995
מיסים על ההכנסה	127	621
רווח נקי	224	374

חתימת יתר של פי 1.7

מאת יהודה שרוני

המכרז להנפקת איגרות חוב של חברת חמישה יוד תכשיטים, שהתקיים בסוף השבוע שעבר, היה סופו של תהליך ארוך ומתיש, שבו ביקשה החברה לגייס 4.4 מיליון שקל, באיגרות חוב צמודות לזהב. לאיגרות נרשמה חתימת יתר של פי 1.7, והן נמכרו במחיר של 102 נק'.

חמישה יוד הגישה את בקשת גיוס ההון שלה עוד באוגוסט 1986. העובדה שהמדובר היה בהנפקה הראשונית של אגרות חוב צמודות לזהב (התעורר ספק אם קיים פטור ממס גם על הפרשי הצמדה באגרות הזהב), גרמה לעיכוב בהליכי אישור ההנפקה. עיכוב נוסף נגרם בגלל חוסר קיומם של בטוחות נאותים, שיכלה החברה לספק לשם הבטחת פרעון איגרות החוב. הבורסה לא היתה מוכנה להסתפק בשיעבוד הנכסי שהציעה החברה על נכסיה.

ההנפקה אושרה בסופו של דבר, לא לפני שהרשות לניירות ערך דרשה ממנהליה לציין על גבי תשקיף ההנפקה כי ההשקעה באיגרות חוב אלו כרוכה בסיכון רב.

יש לציין כי מניות חמישה יוד כבר רשומות למסחר בבורסה מתחילת 1985, כשהחברה גייסה 1 מיליון דולר. בעלי המניות העיקריים בחמישה יוד הם יהודה ברגר המחזיק ב־41 אחוזים מהשליטה, ובנו יוסף המחזיק ב־40.8 אחוזים.

בעלת המניות העיקרית החיצונית בחמישה יוד היא חברת "ניירות ערך השקעות". המחזיקה בכ־10 אחוז מהמניות. חלק ניכר מהמניות מוחזק באמצעות קרנות הנאמנות "גיל" ו"להב" המנוהלות על ידי ניירות ערך השקעות.

הציבור הרחב מחזיק את יתר המניות בחברה באמצעות החברה לרישומים של בנק המזרחי. הגרף של "מיטב" מראה כי מניות חמישה יוד עלו ממחיר של 4.5 סנט למניה בתחילת 1986 למחיר של 6.9 סנט למניה כיום.

בנק ישראל

חדש

הודעה על הוצאת מלווה קצר מועד

ביום 18.2.87 תונפקנה סדרות מילווה קצר מועד לפי הפירוט הבא:

מספר הסדרה	כמות מוצעת במיליוני שקלים חדשים שווי נקוב	מועד הפדיון	ימים לפדיון
0337 א'	10	18.3.87	28
0437 ב'	40	15.4.87	56
0527 ג'	50	13.5.87	84

בקשות לרכישה של הסדרות תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך, במחירים שיהיו נמוכים משווין הנקוב. יום המכירה הראשון בבורסה לניירות ערך יהיה יום ג' 17.2.1987 (עד יום ד' 18.2.1987).

ביום המכירה הראשון בבורסה ימכור בנק ישראל את מלוא הסכום המוצע או חלק ממנו כפי שיקבע על ידו.

הסדרות תסחרנה בבורסה לניירות ערך ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב ותפרענה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב (100%), בתאריך הנקוב לעיל.

התנאים המחייבים לסדרות הנ"ל פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד (סדרות מסוג א'. ב'. ג') התשמ"ד 1984 — קובץ תקנות מספר 4615.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

בנק כללי רוצה 14 מיליון דולר עבור "בית רוטשילד"

קיבל הצעות רק בכ־11 מיליון

מאת אריה לביא

בנק כללי רוצה למכור את בנינו החדיש בשדרות רוטשילד פינת רחוב יבנה בתל אביב תמורת 14 מיליון דולר, כך נודע ל"הארץ" ממגעים שקיים הבנק בתקופה האחרונה למכירת הבניין.

הבנק השקיע בבניין זה, שהוא מבנייני המשרדים המפוארים בארץ ובנייתו השלמה ב־1984, כ־12 מיליון דולר, ומימון השקעה זו מהווה את אחד הגורמים להפסדי הבנק בשנים האחרונות.

כפי שפורסם ב"הארץ" לפני כחודשיים (25 בדצמבר 1986) מנסה הבנק כבר תקופה ארוכה למכור את הבניין, וקיבל הצעה מקבוצת משקיעים שביקשה לקנות את הבניין תמורת 11 מיליון דולר. בשלב זה דחה הבנק את ההצעה שכן פירוש קבלתה הוא הפסד נומינאלי ולא רק ריאלי בהתחשב בהוצאות המימון הגבוהות שהיו לבנק בקשר להקמת הבניין.

בבנק כללי הכחישו תחילה את המגעים שהתנהלו למכירת הבניין וטענו כי המגעים למכירת הבניין הופסקו. לאחר "בדיקה חוזרת" לבקשת "הארץ" אישרו שאכן התקבלה הצעה כזו, אך "הסכומים בהם מדובר הם שונים במיקצת".

תעשייני פתח תקוה מתארגנים למאבק במיסים העירוניים

מאת יונתן שרמן

עמותת תעשייני פתח תקוה מתארגנת בימים אלו לתחילת מאבק חדש בעירייה על רקע גביית מיסים העירוניים ממפעלי התעשיה. בשלב ראשון מתכוונת העמותה, המאגדת בתוכה למעלה מ־400 מפעלים בגדלים שונים, להפסיק את תשלום המיסים של המפעלים ישירות לעירייה ולשלם אותן באמצעות העמותה כדי להעניק לעמותה עוצמה רבה יותר בניהול המשא ומתן עם ראש העיר.

נוסף לכך עומדים התעשיינים לשכור את אחד מבכירי עורכי הדין בארץ, שייצגם במאבקם בעירייה. בכוונתם גם ליצור ארגון גג עם עמותות דומות בארץ ובכלל זה עמותת התעשיינים בלוד. תביעת התעשיינים כיום מתמקדת בעיקר בטענה, כי המיסים שהם משלמים מהווים כ־40 אחוזים מהכנסות העירייה אך אין הם זוכים לשירותים בתמורה.

ראשי העמותה נפגשו לפני כעשרה ימים עם ראש העיר, דב תבורי, בנושא המיסים העירוניים וביקשו ממנו לא להעלות את המיסים כלל השנה בעקבות העלאות המיסים הגבוהות שהיו מנת חלקה של התעשיה בפתח תקוה מאז שנת 82' ועד שנת 85'.

תבורי, ככל הנראה, ייענה חלקית לבקשה זו ויעלה את המיסים העירוניים בשיעור הנמוך מהשיעור המומלץ על ידי משרד הפנים, כ־17 אחוזים בלבד ולא 22 אחוזים, בעליית המדד בשנת 86'.

10,000 בלחיצת כפתור? אתה צריך "מורטה"!

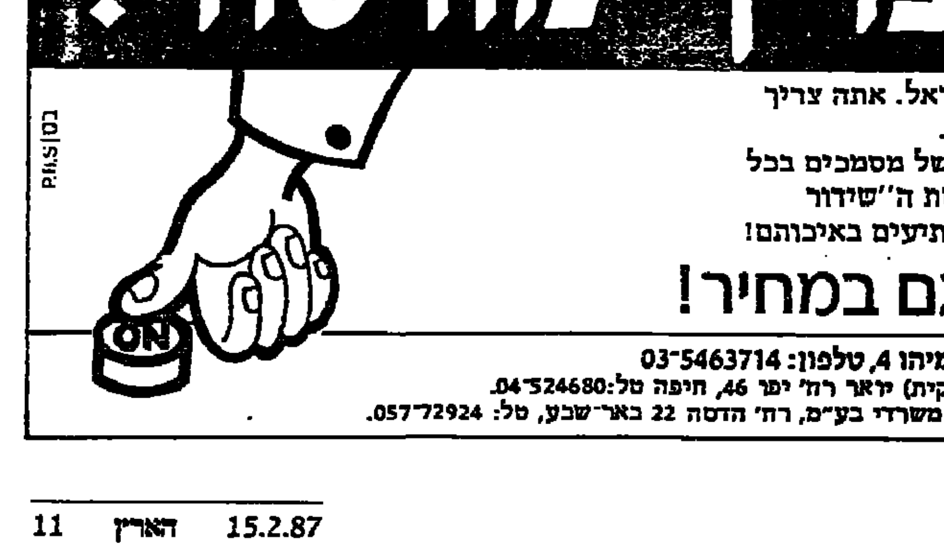

היום אתה יכול ליעל את עסקך ולחסוך זמן וכסף כפי שעושים זאת אלפי עסקים בישראל. אתה צריך "מורטה" – הפקסימיליה היפנית המעולה, עם השרות של "נציגים" מקבוצת "כלל".
"מורטה" הפקסימיליה הקומפקטית, מציעה לך יתרונות בלעדיים – שידור אוטומטי של מסמכים בכל שעה, ביום ובלילה ● אפשרות לשידור מסמכים ל־10,000 מקומות שונים בעולם בשיטת ה"שידור המקביל" ● אבטחת סודיות מסמכים משודרים ונקלטים ● שידור וקליטת מסמכים מפתיעים באיכותם!

"MURATA" הפקסימיליה הקומפקטית-גם במחיר!

נציגים מקבוצת כלל

תל־אביב, רחוב ירמיהו 4, טלפון: 03-5463714
מפיצים: (רשימה חלקית) יזאר רח' יפו 46, חיפה טל: 04-524680.
מי־שר מרכז למיכון משרדי בע"מ, רח' הדסה 22 באר־שבע, טל: 057-72924.

صورة من الاصل

מכתבים למערכת הארץ

סחר הסמים — רצח איטי

אהוד בירלים כותב ("הארץ" 4.2) כי בעיניו של יוסף מזן שנידון לעונש מוות במצרים יש משום גימה אנטישמית.

[illegible] שסחר בסמים, והעבריינים העוס־קים בכך חייבים להביא זאת בחשבון. ישראלי חייב להיזהר בכך כפל כפליים.

המסחר בסמים, מבוצע על ידי אנשים שתמורת בצע כסף מוכנים לתת את ידם לרצח איטי של צעירים. מדוע לא לקח מזן בחשבון את החוק הקיים במצרים בטרם נגע בסם המוות?

שושנה זהב
רמת גן

להברת אחים תומי בע"מ
דרושים/ות
עובדי/ות נקיון יהודים
לפנות טל' 02-822234

פרץ: לא ראשון

חן שיפרים מודה ("הארץ", 5.2) לשר פרץ על פרישתו מהממשלה. הוא קובע שפרץ הוא השר הדתי הראשון הפורש על רקע דתי עקרוני בלבד. הוא שוכח ומשכיח, שכבר ב־1958 פרשו שרי המפד"ל, כולל החתום מטה, בגלל השאלה "מיהו יהודי".

ח"כ ד"ר יוסף בורג
הכנסת, ירושלים

מודעה גזענית

המודעה שהזהן שרטסה בעיתון "הארץ" ("חדשות" ב־6 בפברואר).

קשה להבין את מי שנתנו את ידם לפירסום גזעני בזה. הייתכן שלנוכח האווירה בארץ פסחה הרגישות לעניין הגזעני אם כך הדבר, הרי שקיימת מגמה גזענית, אם כי עדיין סמויה, המנשבת בארץ וגורמת שר־בים נעשו אדישים, גם לנוכח נורות אדומות כדוגמת מודעה זו.

משה מירון
ירושלים

כולם יעזרו לכולם

"יעזור התקים לעצמו", כותב שבתי זכריה ("הארץ", 10.2). וזה עם הרס שהקיוו הקיבוצניקים במלחמות ישראל הכה נמנה את. מספר הקורבנות באחוז שמהווה האוכלוסיה הקיבוצית לעומת כלל תושבי המדינה, האחוז של מי עולה על האחרים?

איני יודע אם צודקים אנשי הלי־כוד שאינם רוצים "לתרום" לקיבו־צים. אך האם לא יעיל יותר אם יהיו אנשי יותר או הכרתי יותר, שכל היישובים הנתונים במצוקה ובשפל כלכלי ייעזרו אהדדי?

אריה סמורוז'ינסקי
חיפה

יחס חם באל־על

זוהר בלומנקרנץ, דיווח על "ביטת התלאות בספר 315" של אל על ("הארץ", 8.2), ועלי לומר כמי שהיה בטיסה זו, שתיאורי הבלהות שהביא היו מוגזמים.

אכן, הטיסה היתה אמורה להגיע ללונדון, ובגלל תנאי מזג האוויר הגרועים נאלצנו לנחות בבריסל. אבל מצד שני זכינו ליחס חם מחברת אל־על. התאכסנו במלון "הולידיי אין" וחלק אחר של הנוסעים התאכסן ב"שרטון". שניהם בדרגה של 5 כוכבים. תעריף המלון ב"הולידיי אין" הוא 160 דולר ללילה.

נוסעים שביקשו לטלפן לארץ, יאנה חברת אל־על לשלם בעבור כל שיחותיהם. לדעתי, אל־על השתדלה בכל מאודה שהנוסעים יהיו שבעי רצון.

יהודה נתנאל
תל אביב

קידום מסחרי

"יצחק מיטלמן, בזכות מה נסע לדרום אמריקה", שואל מדור הכלכ־לה של "הארץ" (6.1). כל זה מפני שאל שר התעשייה והמסחר אריאל שרון בתלווה משלחת של אנשי עסקים בנסע לאמריקה הדרומית בחודש נובמבר 1985.

שרון אימץ מדיניות, לפיה לכל נסיעה לשיחות כלכליות־מסחריות תצורף משלחת של אנשי עסקים. מטרת מדיניות זו היא לשלב ביקור ממלכתי רשמי עם פעילות של אנשי עסקים לקידום הסחר במדינת הביקור. נסיעת אנשי העסקים היא על חשבונם והקבוצה המתלווה אינה מהווה חלק מן המשלחת הרשמית שבראשה עומד השר.

עמירם פליישר
דובר משרד התעשיה והמסחר

חלקי בהקמת הטלוויזיה הלימודית

תודה לשבעון סאמט על כתבתו עלי ("הארץ" 6.2) ועל פועלי בת־קשורת. ועם זאת עלי להבהיר: לא אני הייתי בין מקימי הטלוויזיה הכללית. זכות זו שייכת לפרופסור אליהוא כץ וחבורה של יוצאי קול ישראל, שעבדו עימי בהיותי מנהל הרדיו.

חלקי היה בתכנון הטלוויזיה הלי־מודית בשיתוף עם גר ראו ל', נציגה של משפחת רוטשילד. כדי לרכך את התנגדותו של דוד בן־גור־יון לטלוויזיה הגה אבא אבן את הרעיון להקים טלוויזיה לימודית כחלוץ לטלוויזיה כללית. לבקשתו של אבן הצטרפתי לצוות המקימים, והיה לי חלק בתכנון הראשוני של הטלוויזיה הלימודית.

צבי זינדר
ירושלים

החקלאות הנבטית

לפי אברם צהר, מספר "הארץ" לענייני כלכלה ("הארץ" 5.2) "שוח־זר בתצלום שיטות ההשקיה של הנבטים בנגב". "אך מידע על כך אינו מדויק בכל הקשר לגידול עצי פרי בנגב.

המכון לחקר המדבר על שם יעקב בלאושטיין מפעיל זה שנים את חוות עבדת ואת חוות משאש (נחל סכר), שבהן מגדלים עצי פרי בשיטות השקיה שהיו נהוגות בת־קופת הנבטים. הם ידעו לנצל היטב את השטפונות המעטים בנגב ושיטה זו מיושמת בחוות אלה.

יורם הורביץ
מנהל המחלקה לקשרי ציבור
אוניברסיטת בן־גוריון בנגב
באר שבע

קולנוע / רחל גורדין

פול הוגן — מצחו חרוש הקמטים חוזר תחת הדימוי של גבר החלומות האמריקאי

מבחן הישרדות

"קרוקודיל דנדי", קולנוע דקל, ת"א

רומנסה אוטלית וחביבה מאוד. "קרוקודיל דנדי" הוא הסרט המצ־ליח בקופה בקולנוע האוסטראלי. גם אצלנו התקשיתי למצוא מקום חניה ליד קולנוע "דקל", ונאלצתי לחזור למחרת כדי לראות את הסרט. הגדירו את "קרוקודיל דנדי" כגרסה מודרנית של "טרזן בניו־יורק" (הסרט עצמו מודע לכך, והגיבורה אומרת: "אתה גורם לי להרגיש כמו ג'יין של טרזן"), כתבו עליו שזה "השוטר מבוורלי הילס", שגיבורו החולף בצייד תנינים אוסטראלי. הזמינו את האריסון פורד ("אינ־דיאנה ג'ונס") לאחסן את כובעו בנפטלין, ואת מייקל דאגלס ("בעק־בות האוצר הרומאנטי") לאוורר את חליפתו הלבנה, בעוד שפול הוגן, הכוכב של "קרוקודיל דנדי", תופס את מקומם במרכז הזירה. הישוו אותו לגארי קופר. כתבו שזה סרט של פופקורן — שופע תמימות וחן. אם כי מחמאות אלו רק כהחלט מוגז־מות, יש ב"קרוקודיל דנדי" רעננות העושה את הבאנאליות המוצהרת שלו לנסלחת. וכאשר המתנים על רציף הרכבת התחתית בניו־יורק מר־ואים כי לצמר האנשים — אפשר למחות את הטעם התפל במספר בדיחות לא רעות שקדמו לסצינה זו.

הקולנוע האוסטראלי מכך תמיד על נוסחאות קבועות. הנוסחאות שהוכחו למעלה אבן שלוסת ב"קרוקודיל דנדי". אלא שיש כאן בכל זאת מעט מגע אוסטראלי שונה. וזה מה שעושה את ההבדל. מעשה בעיתונאית בלהגרת ניו־יור־קית, בת מיליונרים מתוקה, היוצאת לאוסטרליה לראיין צייד תנינים שהיה לאגדה. הצייד, שכינויו קרו־קודיל דנדי, מוביל אותה לסיור בערבה האוסטראלית, עורך היכרות בינה ובין יליד בעל שעון זהב, מוצא נחשים ארסיים תוך כדי שיחה של סתם, ואוסף אותה לזרועותיו כש־סנטימטרים מספר מלוקט הפצור של תנין רעב. בתמורה, היא מזמינה אותו לניו־יורק, כדי שיתמודד, בר־אשונה בחייו, עם תחלואי הציוויליזציה העירונית, וייאבק על אהבתה עם העורך הצעיר והמלקלק של העיתון בו היא עובדת. דרך אגב, "ווקאבאוט", כפי שיודע מי שראה את הסרט בשם זה, אינו סתם "שי־טוט", אלא מבחן הישרדות שעו־ברים הילידים האוסטרלים בגיל ההתבגרות. וכשמכריז "קרוקודיל" כי הוא עומד לערוך "ווקאבאוט" ברחובות ארה"ב, יש לזה גוון אוסטרלי מיוחד, שאינו מוצא על־ידי הביטוי "שיטוט".

הסטריאוטיפים של הפרא האציל והתחיכה הבלתגרית, מגולמים היטב על־ידי פול הוגן — כוכב טלוויזיה פופולארי באוסטרליה, שהשתתף גם בכתיבת התסריט — ולינדה קו־זלובסקי — שחקנית אמריקאית צעירה בראשית דרכה הקולנועית. מצחו החרוש קמטים של הוגן, ופני האבן שלו כשהוא אומר בדיחה, חוזרים תחת הדימוי של גבר החלו־מות האמריקאי. גם בעיניה של קו־זלובסקי יש איזו תמימות שאינה מיכאנית. הבימאי פיטר פיימן, שביים את הופעותיו של הוגן בטל־וויזיה, יודע איך להעביר בדיחה מבלי להתעכב עליה יתר על המידה. הצילומים של ראסל בויד — שקיעות חוריות בערבה האוס־טרלית, הרים, האגמים — משרתים היטב את הרעב של הקהל לרומנטיקה של בריחה מהמציאות.

הסרט מלגלג על השימוש האר־פנתי שעושה הקולנוע בכוחות רד־תניים נסתרים (הגיבור עוצר באצב־עו בתאו זועם ושני כלבי דוברמן), נוגע ביחס בין האדם לטבע ("האדמה אינה שייכת לילידים. הם שייכים לה"). אך הכל מטופל ברמה לא מתוחכמת של סרט להצגה יו־מית. מוזר, שדווקא סרט זה מוקרן בקולנוע "דקל", שבו אין הצגות יו־מיות — מה שמקשה לקחת ילדים לצפות בו.

הארץ ממליץ

תל אביב

קיץ (לב 1) — סרט עדין, רגיש ומק־סים, של אריק רוהמר ("לילות ירח מלא בפריס"), המתאר את חופשת הקיץ של נערה פריזאית, שכל דרי העיר יוצאים לנופש. דמויות אמיתיות ומשחק מצוין.

כס הדמים (פריז) — גירסתו של קורוסאווה ל"מקבת" נעשה ב־1957. יפה מאד מבחינה חזותית. שחור לבן.

ג'ינג'ר ופרד (הקולנוע בית ציוני אמריקה) — זוג רקדנים שהופיעו יחד לפני כ־50 שנה נפגשים מחדש במופע טלוויזיוני. פליני עורך חשבון עם הטלוויזיה, בעזרתם של ג'ולייאטה מאסינה ומרצ'לו מסט־רויאני.

המכבסה היפהפיה שלי — (דיזנגוף 2) — סרטו של סטיבן פרירס עוסק בחיי משפחה פקיסטנית בדרום לונ־דון, ונוגע בקשר בין הבדלי מעמדות וגזעים, מין ומדיניות.

חנה ואחיותיה (שחף) — חום, הו־מור ואופטימיות, שופעים מסרטו של וודי אלן המזקק את "פאני ואלכסנדר" של ברגמן. משחק מצוין של מורין או'סאליבן, מיה פארו, וודי אלן, מייקל קיין, ברברה הרשי, דיאן ויסט ומקס פון סידוב.

שתי אצבעות מצידון (המוזיאון הישראלי) קורותיה של יחידת חי"ר קטנה בתקופה האפורה של מלחמת לבנון, כפי שהם נראים בעיני החייל הפשוט. סרט פעולה מותח, תיאור חברתי אותנטי, הצגה לא פשטנית של סיטואציה פוליטית מורכבת, בבימוי של אלי כהן.

מונה ליזה (דיזנגוף 1) — גנגסטר תמים המתאהב בפרוצה שחורה עזת נפש, בגילומו המצוין של בוב הוסקינס, לדמות מרגשת ומעוררת הזדהות. "סרט אפל" של ניל ג'ורדאן ("חבורת הזאבים").

זיכרונות אהבה מפירנצה (דיזנגוף 3) — עיבוד קולנועי מענג לרומן של א.מ. פורסטר "חדר עם נוף", מעביר את הצופה לתקופה האדוארדית באנגליה.

ירושלים

ג'ינג'ר ופרד (תיאטרון ירושלים) — ראה הקולנוע ת"א

המכבסה היפהפיה שלי (סמדר) — ראה דיזנגוף 2 ת"א

חיפה

קוקה קולה קיד (אורה) — שיטת המכירות האמריקאית משתלטת על אוסטרליה בקומדיה עדינה של דושן מקבייב.

חנה ואחיותיה (אמפיתיאטרון) — ראה שחף ת"א

תיאטרוני ישראל

הערב יום א' 15.2

התאטרון הבימה:
בבתנאי: 20.30
הדוד וניה: 20.30
מודלה אמרת — בה"ל ירושלים
התיאטרון הקאמרי:
אהבה מאוחרת: ת' הקאמרי
המסע של אמא סאבורי — צוותא
אני לא רפפורט — ת' חיפה
התיאטרון העירוני חיפה:
אני לא רפפורט — ת' חיפה
מולייר — ערד "אורון"
מנוחה להתנצב — מועדון חיפה

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50

קונצרט למנויים מס' 6
מנדי רודן מנצח
ג'פרי קאהאן פסנתרן
בתכנית מיצירות: אבנר, ברטוק וצ'ייקובסקי
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ו': יום ג', 17.2.87
סדרה ז': יום ה', 19.2.87
סדרה ח': יום ב', 23.2.87

קונצרט למנויים מס' 5
מנדי רודן מנצח
ג'פרי קאהאן פסנתרן
בתכנית מיצירות: אבנר, ברטוק וצ'ייקובסקי
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה ב': יום ד', 18.2.87

מוסיקה קלסית קלה
קונצרט מס' 3
מנדי רודן מנצח
ג'פרי קאהאן פסנתרן
בתכנית מיצירות: שבריה, רחמנינוף, ראוול וגולד
תל־אביב, היכל התרבות, מוצ"ש, 21.2.87, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 3
מנדי רודן מנצח
ג'פרי קאהאן פסנתרן
בתכנית מיצירות: אבנר, ברטוק וצ'ייקובסקי
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה ד': יום א', 22.2.87

קונצרט למנויים מס' 7
קורט מאזור מנצח
אלכסנדר טורדזה פסנתרן
התכנית: פרוקופייב: הסימפוניה הקלסית; ליסט: קונצ'רטו לפסנתר מס' 2; בטהובן: סימפוניה מס' 5
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה א': יום ד', 25.2.87

קונצרט למנויים מס' 6
קורט מאזור מנצח
אלכסנדר טורדזה פסנתרן
התכנית כמו בתל־אביב קונצרט מס' 7 סדרה א'
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה ג': יום ה', 26.2.87

קונצרט למנויים מס' 6
קורט מאזור מנצח
אלכסנדר טורדזה פסנתרן
בתכנית מיצירות: פרוקופייב, ליסט ובטהובן
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ב': מוצ"ש, 28.2.87

קבלת מודעות 24 שעות בדחוף
מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל
הארץ
הבוקר האחרון / חדשות הארץ
מתקבלות 24 שעות ביממה
רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)
טל. 246363 239952

התזמורת הקאמרית הישראלית
מנהל מוסיקלי: יואב תלמי
"בית אסיה", רח' ויצמן 4, ת"א. טל' 210102
מארחת את
מקהלת נערי וינה
בתכנית א־קפלה
האופרטה "הפרימדונה הקנאית"
מאת ז'אן בפטיסט קלר.
וכן יצירות מאת: פרגולזי, היידן, מוצארט, מנדלסון, בריטן ועוד

תל־אביב, מוזיאון ת"א, קולות וגוונים מס' 6: סידרה 1 – יום א' 22.3.87 20:30; סידרה 2 – יום ב' 23.3.87 20:30; סידרה 3 – יום ה' 19.3.87 20:30; סידרה 4 – יום ד' 18.3.87 20:30	חיפה, אודיטוריום, קולות וגוונים מס' 4, יום ג' 24.3.87 20:30
"לכל המשפחה" מס' 4 ולקהל הרחב, הסינרמה יום ו', 27.3 14:30, כרטיסים במשרדי התזמורת הקאמרית	ירושלים – בנייני האומה, קולות וגוונים מס' 5, מוצ"ש 28.3.87 20:30
כפר סבא – היכל התרבות, "לכל המשפחה" מס' 4, יום ו' 20.3.87 14:30	רחובות – אולם ויקס, יום ה' 26.3.87 20:30
עכו אודיטוריום ע"ש וולפסון, יום ד' 25.3.87 20.30	עין השופט, אולם אזורי מגידו, יום ג' 17.3.87 21:00

פנחס פוסטל - ליליאן שורץ - משה יוסף מציגים:
אירועי אביב 1987 בברכת העיר ת"א־יפו
בלט בית האופרה של וינה
BALLETT DER WIENER STAATSOPER
תכנית א': תמונות ויסאיות (י. שטראוס), מחולות ויגנאלה, פיר גינט (קיליאן–ברג)
תכנית ב': יצירות ירי קיליאן (מוסיקה יאנאצ'ק, היידן, ברג)
תל־אביב "היכל התרבות": יום ג' 10.3 ב־20.30 – תכנית א'; יום ד' 11.3: ב־16.30 תכנית א', ב־21.00 תכנית ב'. כרטיסים: "הדרך" 240844, "קסטל" 444725, "השרון" 494786, סוקולוב 86 רמה"ש
חיפה "אודיטוריום": יום ה' 12.3 ב־21.00 תכנית א'
ירושלים "תיאטרון שרובר": מוצ"ש 14.3 ב־20.30 – תכנית א'; יום א' 15.3 ב־16.00 – תכנית א', ב־21.00 – תכנית ב'

התזמורת הקאמרית הישראלית
מנהל מוסיקלי: יואב תלמי
הנדל: האורטוריה "שלמה"
ג'והן אלדיס מנצח
ג'ני מילר, מצו־סופרן, לורנה אנדרסון, סופרן
רובין וייזל־קפסוטו, סופרן, איילת אמתי, סופרן,
אדריאן טומפסון, טנור
מקהלת נלפ (אנגליה)
תל־אביב, היכל התרבות: יום ה', 26.2.87 – 20:30
כרטיסים במשרדי התזמורת, רח' ויצמן 4 ת"א
טל. 03-210102. בין השעות 9:00 – 15:00
תיאטרון ירושלים: יום ג' 24.2.87 – 20:30
כרטיסים בקופת התיאטרון, טל. 690011, 02-690293
בין השעות 10:00 – 19:00
אודיטוריום חיפה: יום ד' 25.2.87 – 20:30
כרטיסים ב"קופת חיפה", רח' ברוולד 11
טל. 04-662244, 04-668296
ו"גרבר" מרכז הכרמל, טל. 04-384777

על שם נחום גולדמן
קונצרט
לכבוד המלחין ריצ'רד וורניק,
מאוניברסיטת פנסילווניה, ארה"ב, זוכה פרס פוליצר
בשיתוף עם הקבוצה למוסיקה חדשה ושירות המידע בשגרירות ארה"ב בישראל יערך הערב, 15 בפברואר 1987, בשעה 20:00 בבית התפוצות
אמנים אורחים: סטנלי הופמן – כינור, מרים מלצר – סופרן, מרית סילבר – צ'לו, פיליפ אמנון סילבר – פסנתר
מפטק ומנחה: דוד בלוך
התכנית תכלול את האוראקל של שמעון בר־יוחאי, סונטה לפסנתר ופרטיטה לכינור הקונצרט יערך בנוכחותו של המלחין ריצ'רד וורניק
הכניסה חופשית

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הפנית חולים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-541333
נהריה 823333
רחובות 08-451333
בת־ים 5511111
חולון 808133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'–ה' — 20.00–8.00; ביום ו' — 15.00–8.00
טלפונים: 03-433500, 03-433500
שירן — שירות רפואי מיד (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים): ירושלים, מוקד יום 660585, 669551; מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן בבית
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898; מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
שקם — שירות רפואי לקטן
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19: טל' 03-7549111 "שקם" קוד מנוי 222
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03-285822

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי השעות בתאום טלפוני בלבד. רח' מכבא 49 טל' 03-284649 פתוחה בימים א'–ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
רח' הנמל 26, קומה ג', טל' 04-521245. שעות הקבלה: כל יום בין 20.00–23.00
קשב לבית — שרות סיעודי לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052-548575
איתורית 7549111 1500
שירן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 261111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053-35516
באר־שבע 057-418111
מרכז רפואי באר־שבע 08-223958
מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
יד בייד — ארגון קשמת לילד ולהורים
תל אביב — לילך 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' 20.00–17.00
ירושלים 243558
חיפה תהריה 229488
הגליל המערבי 04-922222
מרכז מידע למבוגר לחוץ במנוע "מעגלים"
א' ד־ה 13.00–11.00
ב' ד־ו 18.00–16.00
טל: 228031

תורנות בתי־חולים

רח' מאפו 13 תל־אביב
תל אביב איכוב — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים — (כירורגית)
הדסה ע"כ — (ילדים, אורטופדיה, עיניים, אא"ג)
הדסה הר"צ — (נשים)
שערי צדק — (פנימית)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב בני דיזנגוף 174 222586
קופ"ח כללית אמסטרדם 7 225142
ירושלים מרפאת רחמה הנ"צ 28 525191
חולון אהרון הנשיין 52 889153
בת ים מזור הבינה רייך 20 585560
רמת גן אסוטא ז'בוטינסקי 41 7511874
נתניה קופ"ח מאוחדת הרב קוק 13 44695
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות ההב מסטת מודיעין קרית מוצקין 715136
חדרה קופ"ח כללית רוטשילד 33884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 16.00–19.00. רמב"ם 9, 5181511/2
חיפה: ימים א' ד' 16.00–19.00 רח' הסטוריה 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02-528231–2 03-432777 04-549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
08.03 שעת כושר
08.15 תלמוד — שניים אוחזין
08.40 מסך לספרות (יסודי) — הנבלים הנדבר
09.00 אנגלית ו'
09.20 השעה שלנו — אני אוהב לצייר (ב)
10.00 שעת כושר
10.10 אנגלית ד'
10.30 פרפר נחמד — גדול, קטן
11.00 חשבון ה' — כפל בשברים
11.15 צרפתית
11.30 גאוגראפיה של ארץ־ישראל (ב)
12.00 ספרות (תיכון) — מתנת חכמי קדם
12.25 אנגלית ט'
13.00 אנגלית י'
13.30 מוסיקה — המוסיקה של ניגריה
14.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
14.03 שעת כושר
14.15 בלי סודות
14.45 אנגלית
15.55 האוניברסיטה הפתוחה: היסטוריה — קליע קסם: איכות הסביבה — אתגר המים
16.00 רחוב סומסום
16.25 בית־ספר לשוטרים — סדרה
16.50 שבוע שמירת טבע — חידון נושא פרסים
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 שיישאר בינינו
18.00 לאקי ברמזל — מערבון (אנימציה)
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) עם כוכבים — בילי ג'ואל
18.45 (ע) הירושים המצאגת: [illegible]
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 עד פים
21.00 מבט לחדשות
21.30 שושלת — סדרה
22.20 סוף ציטוט
23.00 בני היל — סדרה משעשעת
23.30 מוקד של יום החדשות

ירדן ערוץ 6

17.30 סרט קולנוע צרפתי
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 מי הבוס — סדרה קומית
21.10 היום בו השתנה היקום — סדרה דוקומנטארית
22.00 חדשות באנגלית
22.20 מאגנום — סדרת מתח

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אוצרים — סדרה
14.00 מועדון 700
14.30 מעשיות משמחות (ערבית)
15.00 סרט (ערבית)
16.30 אי המטמון — סרט מצויר (בערבית)
17.00 הבית המעופף — סרט מצויר
17.30 ההרפתקות עם שאול [illegible]
18.00 מאנקי — סדרה
18.30 כפיות של כסף — סדרה קומית
19.00 60 דקות
20.00 [illegible] — תכנית מיוחדת
21.00 סרט: [illegible]
22.30 מעשיות משמחות (ערבית)

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 באהבה ובנוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 מגישים שיר
12.00 אמנים באולפן
13.05 באהבה ובנוחה
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו
16.00 מוסיקה ליום ראשון
18.00 צלילי [illegible]
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 איגמולוד — רצף מוסיקאלי
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו
22.30 מן המקורות
23.00 מוזחרי יצירות

רשת א'

12.05 [illegible]
14.06 בראש צעיר
15.30 השכלה הדעת לכל
16.05 רדיו־קשת
17.10 שירים עבריים
17.20 האוניברסיטה הפתוחה
18.06 מנחת ערב
18.50 פרקי היום בתנ"ך
19.05 מושבות ישראל
19.30 שידורים לעולים
22.05 תפוח ועץ

רשת ב'

18.06 מסביבת עיתונאים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל
20.05 אומר בששון — פרקי חזנות ספרדיים
22.05 [illegible]
23.05 צלצול שלישי

רשת ג'

18.06 מצעד המצעדים הלועזיים
21.05 אורח קטיק — שירים שלא גם להם
23.05 הלילה הזה שירים

גלי צה"ל

18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 משולש — עימות יומי
19.05 רדיו ספורט — מגאזין ספורט
20.05 עושים מדינה
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת — תפישת המילה
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים ארבע — היום שהיה
23.55 שיחת חצות — עם הסופר אהרון אפלפלד
00.05 ציפורי לילה משוחחות — עם דוד טופז

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיו קל — עברית קלה
08.05 השעה הזה
09.05 מלודיה — מידע למבוגרים
10.05 פינתי בוקר
11.10 שידור יומי לבתי הספר
11.30 שירי עמים
13.00 [illegible]
14.00 בת צחוק — הוי הבוקר
15.05 רגעי קסם
16.05 שירים ושיעורים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מסמרים ואנשים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים עניין
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הקשת — מגזין יומי
11.30 סעו לשלום
12.10 אלף־אלף ב"ב

רשת ג'

06.05 בוקרה לארץ־להיטים
07.05 שיר בבוקר בבוקר־פזמונים
09.05 מה, כבר תשע?
10.05 שבעים מי יודע
11.05 אהבה יומיומית
12.05 רק מוסיקה
13.05 [illegible]
14.05 [illegible]
15.05 [illegible]
16.05 הצגה יומית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 פוקוס עין־מידע והמוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר טוב ישראל — אקטואליה
09.05 איזה בוקר
10.05 הפסקת עשר
11.05 נבון לעכשיו
13.05 אחד אחד מומנים ישראליים
14.05 דודה־יומי
15.05 מה יש
16.05 ארבע אחר הצהריים—שירים
17.00 ערב טוב ישראל

גלי צה"ל — שידורי אפ"אם

20.05 [illegible]
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

סיון — המכבסה השלישית שלי 5.00, 7.30, 9.40
אסתר — הכוכב 5.00, 7.15, 9.40
בית לסין — "ישנוני" 11.15 בלילה
בן יהודה — הזמן הנשים 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — הגונבה 4.30, 7.15, 9.30
גת — ג'ק פלאש המקפץ 5.00, 7.15, 9.40
דיזנגוף 1 — מכבסה יפהפיה שלי 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 2 — זכרונות אהבה מפירנצה 11.00, 1.30, 4.45 מונה ליזה 7.15, 9.40
דיזנגוף 3 — סיד הנבסי 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דקל — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
דרייב אין — הנינג'ה האמריקאי 2 7.15, 9.30
הוד — מטרה חמה 4.30, 7.15, 9.30
הקולנוע — בית ציוני אמריקה — ג'ינג'ר ופרד 4.30, 7.15, 9.30
רב חן חן 1 — המקצוע לחום 4.30, 7.00, 9.40
חן 2 — בחשע אתמול היום 5.00, 7.25, 9.45
חן 3 — מלקולם 5.00, 7.30, 9.40
חן 4 — קטיפה כחולה 11.00, 2.00, 4.30, 7.15, 9.40
חן 5 — הטיסה נעימה 11.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.45
לימור — 3 הגבורה של פריצי 2.00 להתחתן שבית 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — הקיסר הבודבני 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 2 — קיץ 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 3 — הנבל הבודמי 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
לב 4 — כתר בי 2, 5, 7.30, 9.40
מוזיאון ת"א — "מהפך"
מקסים — תורה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30
מרכז המוזיה הישראלית — שתי אצבעות מצידון 4.00, 10.00
סינמה 1 — משפט הגבורים 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — אהבה בבוקקים 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק — שודדי התיבה האבודה 7.00 אגדת בודהה הגדול 9.30 מאי — אקו פארק 4.30, 7.15, 9.30
פריז — קץ הדמים 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30
צפון — המשימה 4.30, 7.00, 9.30
שחף — חנה ואחיותיה 4.30, 7.00, 9.30
תמוז — סופרנראס 7.30, 9.40
תל־אביב — הנינג'ה האמריקאי 2 4.30, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — הנינג'ה האמריקאי 2, 4.30, 7.00, 9.00
אדיבול — קטיפה כחולה 4.30, 6.45, 9.15
אור 1 — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.00
אור 3 — הנשים ולא כוכבים 4.30, 7.00, 9.00
אור 4 — [illegible] 4.30, 7.00, 9.00
אור 5 — [illegible] 4.30, 6.45, 8.30
אורנע — המקצוע לחום 4.00, 6.45, 9.15
בית אגרון — רגעים 17.00, אבי כריסטיאן 19.50, אש, הרמה היוהי 21.30
הבירה — אוסטני מפשולו 7.15, 9.15
כפיר — בוגה 4.30, 7.00, 9.00
מיטשל — תורה לנעורים 7.00, 9.00
עדן — הזמן הנשים 4.30, 7.00, 9.00
סמדר — המכבסה היפהפיה שלי 7.00, 9.15
רון — כפרי לירדן 4.30, 8.00
סינמטק 1 — לפרגלות הר נעש 19.00, בגר הלילה 21.30
סינמטק 2 — אליס ארצאם 9.30
תיאטרון ירושלים — ג'ינג'ר ופרד 18.45, 21.15

רמת־גן גבעתיים

אלאומים — ג'ק פלאש המקפץ 7.15, 9.40
אורדע — בומה 7.15, 9.30
ארמון — המקצוע לחום 4.30, 7.00, 9.40
הוד — הנינג'ה האמריקאי 2 4.30, 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — הטיסה נעימה 5.00, 7.25, 9.45
גן 2 — זכרונות אהבה מפירנצה 4.45, 7.00, 9.40
גן 3 — מלקולם 5.00, 7.20, 9.40
גן 4 — בחשע אתמול היום 5.00, 7.10, 9.40
שבים — שומר ללא חוק 7.15, 9.30

נתניה

מודיד — בחשע אתמול היום 5.00, 7.00, 9.15
שרון — המקצוע לחום 5.00, 7.00, 9.30

רחובות

הוד — הטיסה נעימה 7.15, 9.15
חן — בי"ס לבלשים אהבלים 4.30, 7.15 אוסטני מפשולו 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — היו היום 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 — כתנה ליזה 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3 — בעקבות הבדר 4.30, 7.15, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — בבה — סרט ישראלי 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — קטיפה כחולה 6.45, 9.15
אמפיתיאטרון — חנה ואחיותיה 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — המקצוע לחום 4.15, 6.45, 9.15
גלוריה — סיפור נקודים אבודי 9.30
מוריה 1 — אהבה בבוקקים 4.30, 7.00, 9.15
מוריה 2 — תורה לנעורים 4.45, 7.15, 9.30
מוריה — קץ אחר המודיע — אהבה בכתוות 4.30, 7.00, 9.15
פאר — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.15
רון — הנינג'ה האמריקאי 2 4.30, 7.15, 9.30
שביט — מכבסה יפהפיה שלי 7.00, 9.00
רב גת 1 — ג'ק פלאש המקפץ 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2 — להעתון יבבות 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — שמו רב המעניות 7.00, 9.15
כרמל — מונה ליזה 9.15
תיכול — אונשי מפשולו 7.00, 9.15
סיגנון — ביה"ס לבלשים אהבלים 7.00, 9.15
סביון — המקצוע לחום 7.00, 9.15
פגזי — אהבה בכתוות 7.00, 9.15

עפולה

היכל התרבות — אונשי מפשולו 9.00

חולון

מגדל — המקצוע לחום 7.00, 9.30
ארמון — אהבה נעימה 4.30, 7.15, 9.30
רינה — הכוכב 7.15, 9.30
מתנס קרית שרת — הנגים 6.30, 9.30 מופר 16.00

חדרה

חדרה — בי"ס לבלשים אהבלים 7.00, 9.15
חן — חנה ואחיותיה 4.30, 7.00, 9.15

כפר סבא

תן — בכבוד הבשרים 7.00, 9.15
סבל — אונשי מפשולו 7.00, 9.15

בת־ים

אורות — הטיסה נעימה 4.30, 7.15, 9.30
סטגמנדת — הנינג'ה האמריקאי 2 4.30, 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — שעשוע של כוכבה 2 7.00

הרצליה

הוד — עסקה ללא חוקים 4.30, 7.15, 9.30
היכל — תורה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — תרגיל להרשאים בחולים 7.15, 9.15
מלון דניאל — כסיפה 7.00, 9.30